

ภาคนิพนธ์

เรื่อง ภาพเสนอชายรักชายในสังคมเกาหลี ศึกษาผ่านซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful

The Representation of Male Homosexuality in Korea: Study on TV Drama Life is Beautiful

โดย

นางสาว กัลยกร สาวิลิทธิ

รหัสนักศึกษา 05540486

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา รักยุติธรรม

ภาคนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450109 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 นิยามศัพท์.....	4
1.4 กรอบความคิด.....	5
1.5 วิธีการศึกษา.....	6
1.6 ขอบเขตการศึกษา.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 ทบทวนวรรณกรรม.....	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎี.....	7
2.1.1 แนวคิดเรื่องเพศสภาพ (Gender).....	7
2.1.2 แนวคิดเรื่อง Queer และความหลากหลายทางเพศ.....	8
2.1.3 แนวคิดเรื่องภาพเสนอ (Representation).....	10
2.2 บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.2.1 งานศึกษาเกี่ยวกับเพศที่สามในสังคมเกาหลี.....	12
2.2.2 งานศึกษาเกี่ยวกับเพศที่สามในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี.....	15
3 เพศที่สามในสังคมเกาหลีกับบริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ.....	19
3.1 สังคมและวัฒนธรรม.....	20

บทที่	หน้า
3.1.1 ศาสนาพุทธ.....	20
3.1.2 ลัทธิขงจื้อ.....	21
3.1.2.1 ลัทธิขงจื้อกับชายเป็นใหญ่.....	21
3.1.2.2 ลัทธิขงจื้อกับสถาบันครอบครัว และการสร้างบรรทัดฐานรักต่างเพศ.....	23
3.1.3 ศาสนาคริสต์.....	24
3.2 การเมือง.....	25
3.2.1 ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิ LGBT ในเกาหลีใต้.....	26
3.2.2 การแต่งงานของเพศเดียวกันครั้งแรกในเกาหลีใต้.....	28
3.2.3 เพศที่สามกับการเลือกปฏิบัติในกองกำลังป้องกันเกาหลีใต้.....	29
3.3 เศรษฐกิจ.....	31
4 ภาพเสนอชายรักชายที่ปรากฏในซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful.....	34
4.1 บทบาทของตัวละคร.....	35
4.1.1 แทชอบ.....	35
4.1.2 คยองซู.....	37
4.2 พื้นที่และการแสดงออกทางเพศสภาพ.....	39
4.2.1 พื้นที่ส่วนตัว.....	39
4.2.2 พื้นที่สาธารณะ.....	40
4.3 การใช้ความรุนแรง.....	41
4.3.1 ความรุนแรงทางกายภาพ.....	41
4.3.2 ความรุนแรงทางวัฒนธรรม.....	42
4.4 บทบาททางเศรษฐกิจและโอกาสในการประกอบอาชีพ	44
4.5 การแต่งงานของเพศเดียวกัน.....	47
5 สรุปผลการศึกษา.....	51
5.1 การยอมรับเพศที่สามในสังคมเกาหลีกับบริบททางด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมืองและเศรษฐกิจ.....	51

บทที่	หน้า
5.1.1 ด้านสังคมและวัฒนธรรม.....	51
5.1.2 ด้านการเมือง.....	53
5.1.3 ด้านเศรษฐกิจ.....	54
5.2 ภาพเสนอของชายรักชายในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful.....	55
5.2.1 บทบาทของตัวละคร.....	55
5.2.2 พื้นที่และการแสดงออกทางเพศสภาพ.....	56
5.2.3 การใช้ความรุนแรง.....	56
5.2.4 บทบาททางเศรษฐกิจและโอกาสในการประกอบอาชีพ.....	57
5.2.5 การแต่งงานของเพศเดียวกัน.....	58
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	59
บรรณานุกรม.....	60
ประวัติผู้ศึกษา.....	68

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบความคิด.....	4
2	รูปแสดงแผนที่ตั้ง ธงชาติ และสัญลักษณ์ประจำชาติของเกาหลีใต้.....	19
3	แผนภาพความสัมพันธ์ตัวละครในเรื่อง	34

กิตติกรรมประกาศ

ตลอดเวลาการทำงานวิจัยนับเป็นช่วงเวลาที่ได้เรียนรู้อะไรหลายอย่าง ทั้งได้รับความรู้ใหม่ๆ ได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การใช้ภาษา ที่สำคัญคือการฝึกความอดทน ถือเป็นประสบการณ์การทำงานที่สนุกที่สุดครั้งหนึ่งในชีวิต และวิจัยนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ ต้องขอบคุณการสนับสนุนจากบุคคลดังต่อไปนี้

ขอบคุณเพื่อนทุกคนที่คอยช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และให้กำลังใจมาโดยตลอด โดยเฉพาะไอซ์ที่เวลาเห็นหน้าก็จะนึกถึงเพลง I Am Alive ของ JJ Lin ตลอด พอฟังแล้วก็ทำให้มีแรงที่จะทำงานต่อ และ دوستผู้ร่วมพลีชีพในวันสุดท้ายของการส่งวิจัยในแต่ละครั้งตามคอนเซ็ปต์ Last Man Standing หวังว่างานของเพื่อนก็จะผ่านไปด้วยดีเช่นกัน อีกทั้งขอบคุณเพื่อนที่เกาหลีสำหรับความช่วยเหลือด้านภาษา และแหล่งข้อมูลวิจัยในเกาหลี ตลอดจนรุ่นพี่ที่ให้คำแนะนำอันประโยชน์สำหรับงานวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณอาจารย์สุมาลี สุนจันทร์ สำหรับคำแนะนำต่างๆ และอาจารย์นาตยา อยู่คง สำหรับรูปแบบการสอนของอาจารย์ที่ได้เรียนตั้งแต่ปี 1 ในเรื่องการคิดวิเคราะห์ที่สามารถนำมาประยุกต์ได้ในงานวิจัยนี้ โดยเฉพาะอาจารย์ชุตินา อาริยะธนวัลย์ ที่เป็นผู้ชี้แนะทางการสืบค้นวิจัยของเกาหลี และช่วยตรวจสอบความถูกต้องของวิจัย รวมถึงเนื้อหาการสอนของอาจารย์ที่ทำให้งานวิจัยของหนูสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่ คุณปู่ คุณย่า ครอบครัวที่เข้าใจในความตราม่าของลูก และให้กำลังใจในเวลาที่ยารู้สึกท้อแท้ ขอขอบคุณที่สนับสนุนทุกอย่างอย่างเต็มที่เพื่อให้การทำงานวิจัยผ่านไปอย่างราบรื่น

เหนือสิ่งอื่นใด ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา รักยุติธรรม ขอขอบคุณที่อาจารย์รับหนูเป็นลูกศิษย์ที่น่ารักคนหนึ่ง ก่อนอื่นต้องบอกก่อนว่า หนูตัดสินใจทำวิจัยกับอาจารย์ตอนที่อาจารย์เข้ามาสอนการทำโครงร่างวิจัยเป็นครั้งแรก แล้วพูดกับนักศึกษาว่า “ถ้าพวกคุณจะคุยกัน ก็เชิญออกไปคุยข้างนอกค่ะ” ในขณะที่คนอื่นมองว่าอะไรของอาจารย์มาถึงก็ดูเลย หนูกลับรู้สึกที่เราต้องทำกับคนนี่แหละ ต้องโหดถึงจะสนุก งานถึงจะออกมาดี โดยที่ไม่รู้อะไรเลย มาโดยสัญชาตญาณล้วนๆ วันเดียวกันนั้นก็เลยพาตัวเองมาห้องพักครูที่มีบรรยากาศน่ากลัวที่สุด และทุกอย่างก็เป็นใจให้อาจารย์อยู่ตรงนั้นพอดี (หนูจะเรียกว่า “พรหมลิขิต” แล้วกันนะคะ) คำพูดทุกคำของอาจารย์สอนทุกอย่างนอกเหนือจากเรื่องทางวิชาการ คำแนะนำเรื่องการใช้ชีวิต (ตามแบบเวียดนาม) รวมถึงทัศนคติในการทำงานช่วยให้หนูกระตือรือร้นอยู่เสมอ คำวิจารณ์ก็ส่งผลให้งานออกมาสมบูรณ์ที่สุด ตลอดระยะเวลาการทำงานวิจัยที่เต็มไปด้วยความเครียด ขณะเดียวกันก็สนุกมาก หนูพยายามอย่างมากเพื่อไม่ให้อาจารย์ผิดหวังที่ยอมมาเป็นที่ปรึกษาให้ ถ้ามีโอกาสต้องทำงานวิจัยอีก ก็สัญญาว่าจะไม่หยุดเรียนรู้ ไม่หยุดพยายาม และจะตั้งใจทำงานให้ออกมาดีกว่าเดิม

สุดท้ายอยากบอกว่า แม้วางงานนี้จะไม่ใช่งานที่ดีที่สุด แต่เป็นงานที่ตั้งใจทำที่สุดเท่าที่เคยทำมาในชีวิต ต้องขอบคุณอาจารย์สำหรับทุกสิ่งทุกอย่างจริงๆค่ะ

หัวข้อภาคนิพนธ์	ภาพเสนอชายรักชายในสังคมเกาหลี ศึกษาผ่านซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful The Representation of Male Homosexuality in Korea: Study on TV Drama Life is Beautiful
ชื่อนักศึกษา	นางสาว กัลยกร สาวิสิทธิ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา รักยุติธรรม
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาและวิเคราะห์ภาพเสนอชายรักชายในสังคมเกาหลีผ่านซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful ซึ่งเป็นซีรีส์เกาหลีเรื่องแรกที่น่าเสนอประเด็นเรื่องความรักร่วมเพศในสังคม เพื่อทำความเข้าใจการยอมรับเพศที่สามในสังคมเกาหลีกับบริบททางด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน วิธีการศึกษาคือ ผู้ศึกษาชมซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful จำนวน 63 ตอน ตลอดจนรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับซีรีส์และเพศที่สามในสังคมเกาหลี เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ภาพเสนอของตัวละครชายสองตัวที่ชอบเพศเดียวกัน คือ “แทชอบ” และ “คยองซู” ผลการศึกษาพบว่า ความเชื่อทางศาสนามีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดและการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี ทศนคติทางลบที่มีต่อความหลากหลายทางเพศทำให้เพศที่สามไม่ได้รับการยอมรับทั้งในทางสังคมและทางกฎหมาย รวมถึงการถูกกีดกันโอกาสในการประกอบอาชีพ ซึ่งตัวละครทั้งสองถูกจัดวางให้เป็นคนรักร่วมเพศ แต่ต้องปิดบังตัวเองจากครอบครัวและที่ทำงาน ไม่มีพื้นที่ทางสังคมและทางกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ภาพเสนอคือภาพเสนอ ไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นจริงทั้งหมดในสังคม เพียงแต่ต้องการแสดงให้เห็นถึงแง่มุมบางอย่างของเพศที่สาม เพื่อให้ผู้ชมได้รับรู้และเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสังคมเกาหลี

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

Life is Beautiful (인생은 아름다워) เป็นซีรีส์เกาหลีเรื่องแรกที่น่าเสนอเรื่องราวของความรักร่วมเพศอย่างตรงไปตรงมา (Jo Seoyeon, 2012) ซึ่งเพศที่สามที่กล่าวถึงต่อไปนี้จะหมายถึงเฉพาะ ชายรักชาย ที่ยังไม่ได้รับการยอมรับมากนักในสังคมเกาหลี Life is Beautiful ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องหลักของเกาหลีอย่าง SBS (Seoul Broadcasting System) ทุกวันเสาร์อาทิตย์ ตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคมถึง 7 กันยายน ค.ศ. 2010 จำนวน 63 ตอน โดยเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของครอบครัวใหญ่ครอบครัวหนึ่ง ซึ่งภายนอกเหมือนครอบครัวทั่วไปในเกาหลี แต่กลับต้องเผชิญความขัดแย้ง เมื่อพวกเขารู้ว่า ลูกชายคนโตของบ้านอย่าง “แทชอบ” เป็นเกย์ และสมาชิกในครอบครัวมีปฏิกิริยาต่อต้านความสัมพันธ์รักร่วมเพศของเขา (Kang Hyeran, 2010) เช่น พยายามกดดันให้เขาแต่งงานกับผู้หญิงและมีครอบครัวเหมือนคนอื่นทั่วไป

คิมซูฮยอน (김수현) ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ถ่ายทอดเรื่องราวความสัมพันธ์ของคนรักเพศเดียวกันผ่านตัวละครหลักทั้งสองตัว โดยหวังว่าจะลบอคติของคนเกาหลีที่มีต่อเพศที่สาม และทำให้ความรักร่วมเพศไม่เป็นที่ห้ามในสังคมเกาหลีอีกต่อไป เธอกำหนดว่า “มันเป็นเรื่องยากที่จะเปิดเผยเรื่องแบบนี้ต่อครอบครัวและสังคม ผู้ชายหลายคนเผชิญความยากลำบากกับการเปิดเผยต่อครอบครัว แต่ฉันคิดว่า เมื่อครอบครัวของคุณยอมรับในตัวคุณ มันคงจะง่ายมากขึ้นที่สังคมยอมรับเรื่องแบบนี้ได้เช่นเดียวกัน” (Kang Hyeran, 2010) Life is Beautiful เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ได้รับเรตติ้งอยู่ในช่วง 20 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถือว่าเป็นเรตติ้งที่ดีมากสำหรับการออกอากาศในช่วงเวลาที่มีผู้ชมโทรทัศน์มากที่สุด ด้วยความนิยมที่สูงแสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนของผู้ชมอย่างกว้างขวาง ทำให้ผู้ผลิตเพิ่มจำนวนตอนอีก 13 ตอน (Lee Sooin, Nahm Sooyeon, 2010) ซีรีส์เรื่องนี้จึงเปรียบเสมือนก้าวที่สำคัญที่ทำให้คนเกาหลีรับรู้ถึงการมีอยู่ของเพศที่สามในสังคมเกาหลีมากขึ้น

ความรักร่วมเพศถือว่าเป็นเรื่องต้องห้ามในสังคมเกาหลี (Cho Joohee, 2009) แต่บรรดาสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศที่สามนั้นกลับมีอยู่มากมาย เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Frozen Flower, The King and The Crown และ No Regret ซึ่ง กมลวรรณ โลห์สิวานนท์ ได้กล่าวว่า สื่อเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น (Media are Constructions) และเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคม สังคมกับสื่อจึงสัมพันธ์กัน สื่อสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคม การดำรงชีวิต และปัญหาต่างๆในสังคมได้เป็นอย่างดี (กมลวรรณ โลห์สิวานนท์, 2555)

สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อทุกภาคสังคม และผู้ชมให้ความสนใจอย่างมาก ละครโทรทัศน์ช่องหลักที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักของเพศที่สามอย่างซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful ได้สร้างกระแสวิพากษ์วิจารณ์ทั้งทางบวกและทางลบ เนื่องจากซีรีส์เรื่องนี้โดยรวมจัดว่าเป็นละครโทรทัศน์สำหรับครอบครัว (Family Drama) ทั้งยังออกอากาศในเวลาที่ผู้ชมโทรทัศน์มากที่สุด ความไม่พอใจและความกังวลใจว่าจะเกิดพฤติกรรมเลียนแบบของบรรดาผู้ปกครองทำให้เกิดการรวมตัวของกลุ่มสหภาพคุณแม่ที่ลงทุนซื้อโฆษณาในหนังสือพิมพ์ Chosun Journal ซึ่งเป็นหนึ่งในสามหนังสือพิมพ์ชั้นนำของเกาหลี เพื่อโจมตีซีรีส์ดังกล่าว โดยกลุ่มสหภาพคุณแม่แสดงข้อความต่อต้านว่า "ถ้าลูกชายของฉันทายกลายเป็นเกย์ และต้องตายด้วยเอดส์ขึ้นมาหลังจากดู Life is Beautiful สถานีโทรทัศน์ SBS ต้องเป็นผู้รับผิดชอบ" (Kang Hyeran, 2010) ขณะเดียวกันก็มีผู้ชมจำนวนมากที่สนับสนุนซีรีส์เรื่องนี้ ตัวอย่างเช่น ยุนซอกจิน (윤석진) นักวิจารณ์และศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยซุนัม ได้กล่าวว่า "ซีรีส์เรื่องนี้ไม่ได้มีจุดประสงค์ที่จะปลุกปั่นผู้ชมด้วยการนำเสนอฉากอิโรติกของคู่รักเกย์ แต่เพียงต้องการนำเสนอความรักในอีกรูปแบบหนึ่ง" (Lee Sooin, Nahm Sooyeon, 2010) อย่างไรก็ตาม Life is Beautiful แตกต่างจากซีรีส์รักร่วมเพศเรื่องอื่น ตรงที่บทบาทของเพศที่สามไม่ได้เป็นเพียงแค่ตัวละครที่สร้างสีสันให้กับเรื่องเท่านั้น แต่เป็นตัวละครหลักที่สะท้อนประเด็นทางสังคม เมื่อเปรียบเทียบกับเรื่อง Coffee Prince ซีรีส์โรแมนติกคอมเมดี้ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับความรักที่ดูเหมือนว่าเป็นชายรักชาย แต่ความจริงแล้วกลับเป็นผู้หญิงที่ปลอมตัวเป็นผู้ชาย และสุดท้ายก็ลงเอยด้วยการจับคู่แบบชายหญิงตามที่สังคมกำหนด ดังนั้น Life is Beautiful จึงแตกต่างและสวนกระแสซีรีส์เกาหลีแบบเดิมๆ

สังคมเกาหลีเป็นสังคมที่ยึดถือผู้ชายเป็นใหญ่ และมีการนับสายตระกูลจากฝ่ายชาย (ลูกชายคนโต) เป็นหลัก (ดำรง ฐานดี, 2555: 24) เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื้อ ซึ่งนอกจากจะมีความเชื่อว่า ผู้ชายต้องเป็นหัวหน้าสายตระกูลหลักแล้ว ยังมีความเชื่อเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิงหรือสามีภรรยา ซึ่งถือว่าเป็นความสัมพันธ์ที่มีความสำคัญที่สุดตามลัทธิขงจื้อ (เกรียงไกร ฮ่องเฮงเส็ง, ม.ป.ป.) ลัทธิขงจื้อได้กำหนดทั้งวิถีคิดและวิถีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี โดยกำหนดบทบาทความเป็นชายว่า ผู้ชายต้องมีความรับผิดชอบ เป็นผู้นำ หัวหน้าครอบครัว และเป็นที่เชิดหน้าชูตาของวงศ์ตระกูล หากเพศสภาพไม่เป็นไปตามที่สังคมกำหนดก็จะทำให้เกิดการไม่ยอมรับ และนำไปสู่การควบคุมทางสังคม เช่น การข่มขู่ และการใช้ความรุนแรง ตัวอย่างเช่น ในกรณีของฮงชอกซอน นักแสดงคนแรกที่เปิดเผยว่าเป็นเกย์และถูกสังคมต่อต้าน โดยถูกไล่ออกจากงานภายใน 24 ชั่วโมงหลังจากที่เขาเปิดเผยตัว (John M. Glionna, 2012)

คนเกาหลีโดยส่วนใหญ่คิดว่า ความรักร่วมเพศของผู้ชายเป็นสิ่งผิดปกติ และเป็นปรากฏการณ์สมัยใหม่ที่ผิดศีลธรรม ทัศนคติทางเพศและความสับสนนี้ทำให้คนที่เป็นเพศที่สามในเกาหลีต้องปิดบังตัวตนและ

เห็นห่างจากครอบครัว กลุ่มทางศาสนา และเพื่อน ยิ่งไปกว่านั้นพวกเขามักถูกมองว่าเป็นพาหะนำโรคเอดส์ (AIDS) และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (Sexually Transmitted Diseases) (Kim Yonggwon, Hahn Sookja, 2006: 59) ทักษะคติทางลบที่มีต่อเพศที่สามเช่นนี้ ทำให้การมีอยู่ของเพศที่สามในเกาหลีถูกปฏิเสธ ชายและหญิงที่มีความหลากหลายทางเพศในเกาหลีจำเป็นต้องเผชิญความยากลำบากจากสังคมที่เข้มงวด ความกดดันทางวัฒนธรรมในเรื่องการแต่งงาน การสืบทอดสายวงศ์ตระกูล เพื่อไม่ทำให้ครอบครัวเสื่อมเสียเกียรติยศ เพราะการปฏิเสธการแต่งงานหรือการสร้างครอบครัวถือว่าการปฏิเสธต่อการกำเนิดของรุ่นต่อไปในอนาคต (Kim Yonggwon, Hahn Sookja, 2006: 64) แน่ใจว่าการเปิดเผยตัวตนว่าเป็นเพศที่สามในสังคมเกาหลีนั้นถือว่าสุ่มเสี่ยง เนื่องจากผลเสียที่ตามมาอาจรุนแรงเกินรับได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า คนเกาหลีส่วนใหญ่ไม่รับรู้ด้วยซ้ำถึงการมีอยู่ของเกย์ชาวเกาหลี จนกระทั่งมีกรณีของฮงชอกซอน (홍석천) เกิดขึ้น (Cho Joohee, 2009) สื่อก็เช่นเดียวกันมักนำเสนอให้เห็นว่าเพศที่สามไม่ได้รับการยอมรับ และถูกขจัดออกจากการรับรู้และพื้นที่ในสังคมเกาหลี

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เพศที่สามในสังคมเกาหลียังเป็นประเด็นที่ไม่ได้รับการยอมรับ และ Life is Beautiful ได้นำเสนอประเด็นนี้อย่างน่าสนใจ ภาพของเพศที่สามปรากฏในละครโทรทัศน์นั้นจะ ช่วยสะท้อนให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมเกาหลีในบางแง่มุม งานศึกษานี้จึงมุ่งที่จะศึกษาภาพเสนอ (Representation) ของชายรักชายที่ปรากฏในซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful เพื่อวิเคราะห์ เชื่อมโยง และทำความเข้าใจบริบททางสังคมของเกาหลีของประเทศเกาหลีได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 ศึกษาการยอมรับเพศที่สามในสังคมเกาหลีในบริบทด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ
- 1.2.2 ศึกษาภาพเสนอ (Representation) ชายรักชายในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful

1.3 นิยามศัพท์

การให้ความหมายกับคำที่ใช้ในการศึกษาเรื่องภาพเสนอชายรักชายในสังคมเกาหลีที่ปรากฏในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful มีดังต่อไปนี้

1.3.1 ภาพเสนอ

ภาพเสนอหรือภาพตัวแทน คือ สิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้นเพื่อแสดงความหมายและสะท้อนบางสิ่งบางอย่างในสังคม ซึ่งสิ่งที่ถูกนำเสนอขึ้นไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความจริงทั้งหมด อาจเป็นเพียงแง่มุมหนึ่งหรืออุดมการณ์บางอย่างที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อสารกับผู้ชมเท่านั้น

1.3.2 ชายรักชาย

ชายรักชาย หมายถึง บุคคลสองคนที่มีเพศกำเนิดเป็นชาย บุคลิกและการแต่งตัวเป็นผู้ชาย แต่มีรสนิยมทางเพศที่ชอบผู้ชายเหมือนกัน

1.3.3 LGBT

LGBT ย่อมาจาก Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender หรือ หญิงรักหญิง ชายรักชาย บุคคลที่ชอบได้ทั้งสองเพศ และคนข้ามเพศที่ได้ผ่านการผ่าตัดแปลงเพศ ตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่า LGBT คือคำที่แสดงถึงกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ หรือ กลุ่มเพศที่สาม ซึ่งเป็นเพศนอกเหนือจากเพศชายและหญิงตามที่สังคมกำหนด

1.3.4 บรรทัดฐานรักต่างเพศ

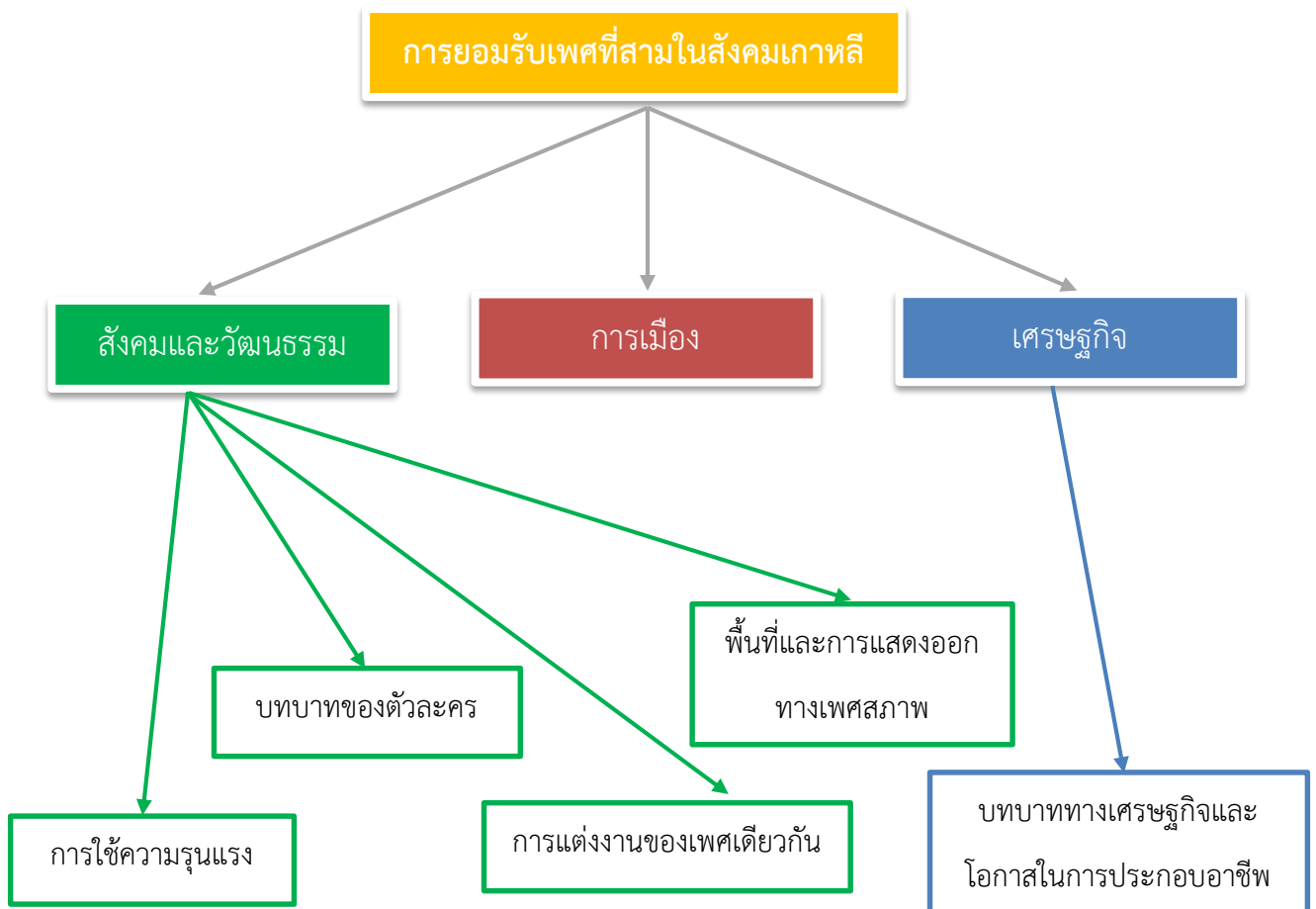
บรรทัดฐานรักต่างเพศ หมายถึง ค่านิยมที่สังคมหล่อหลอมให้เกิดการยอมรับร่วมกันว่า ความรักต่างเพศหรือความรักระหว่างชายและหญิงเป็นเรื่อง “ปกติ” ตรงกันข้ามกับความรักร่วมเพศที่ถูกทำให้มองว่าเป็นเรื่อง “ผิดปกติ” “ผิดธรรมชาติ” ฯลฯ

1.3.5 การเลือกปฏิบัติ

การเลือกปฏิบัติ คือ การปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอย่างไม่เท่าเทียม อาจหมายรวมถึงการกีดกัน และการแบ่งแยก อันแสดงถึงอคติที่วางอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่าง โดยเฉพาะเรื่องเพศ สีผิว และชาติกำเนิด

1.4 กรอบความคิด

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้วิจัยได้พัฒนาเป็นกรอบความคิดเพื่อที่จะใช้ในการวิเคราะห์ภาพเสนอในซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful โดยมีประเด็นที่จะพิจารณาดังต่อไปนี้

จากกรอบความคิดนี้ ผู้วิจัยศึกษาการยอมรับเพศที่สามในสังคมเกาหลีในบริบทต่างๆ ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ ตามวัตถุประสงค์ข้อแรก เพื่อนำมาเชื่อมโยงและวิเคราะห์ภาพเสนอชายรักชายที่ปรากฏในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful ตามวัตถุประสงค์ข้อที่สอง โดยจะวิเคราะห์ผ่านตัวละครหลักทั้งสองตัวคือ “แทชอบ” และ “คยองซู” และวิเคราะห์เฉพาะ 5 ประเด็นที่ปรากฏในซีรีส์เรื่องนี้ ได้แก่ บทบาทของตัวละคร พื้นที่และการแสดงออกทางเพศสภาพ การใช้ความรุนแรง การแต่งงานของเพศเดียวกัน และบทบาททางเศรษฐกิจและโอกาสในการประกอบอาชีพ

1.5 วิธีการศึกษา

ผู้ศึกษาชมซีรีส์เกาหลี เรื่อง Life is Beautiful จำนวน 63 ตอน เพื่อวิเคราะห์ภาพเสนอของชายรักชายที่ปรากฏอยู่ในซีรีส์ โดยวิเคราะห์เชื่อมโยงกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศเกาหลีได้ นอกจากนี้ผู้ศึกษายังรวบรวมเอกสารทางวิชาการ ข่าว และบทความต่างๆที่พูดถึงเพศที่สามและซีรีส์เรื่องนี้ ตัวอย่างเช่น สิทธิ LGBT (Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender) ในประเทศเกาหลีได้ การเคลื่อนไหวทางการเมืองของเพศที่สาม การแต่งงานของเพศที่สามในเกาหลีได้ และความเป็นชายในสังคมเกาหลี ฯลฯ

1.6 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาวิเคราะห์ภาพเสนอของชายรักชายในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful จำนวน 63 ตอน โดยเลือกพิจารณาผ่านตัวละครหลัก ซึ่งก็คือ แทชอบและคยองซู เฉพาะเรื่องบทบาทของตัวละคร พื้นที่และการแสดงออกทางเพศสภาพ การใช้ความรุนแรง บทบาททางเศรษฐกิจและโอกาสในการประกอบอาชีพ รวมถึงการแต่งงานของเพศที่สาม

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.7.1 เพื่อให้ทราบว่าสังคมเกาหลีให้การยอมรับเพศที่สาม โดยเฉพาะชายรักชาย มากน้อยเพียงใด โดยสัมพันธ์กับสภาพสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจอย่างไร
- 1.7.2 เพื่อให้เข้าใจว่าซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful นำเสนอภาพของชายรักชายอย่างไร

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการทบทวนวรรณกรรม ผู้ศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งบทความและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดเรื่องเพศสภาพ (Gender)

2.1.2 แนวคิดเรื่อง Queer และความหลากหลายทางเพศ

2.1.3 แนวคิดเรื่อง ภาพเสนอ (Representation)

2.2 บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 งานศึกษาเกี่ยวกับเพศที่สามในสังคมเกาหลี

2.2.2 งานศึกษาเกี่ยวกับเพศที่สามในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี

2.1 แนวความคิดและทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดเรื่องเพศสภาพ (Gender)

แนวคิดเรื่อง เพศสภาพ (Gender) เป็นแนวคิดที่เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจบทบาททางเพศที่สังคมประกอบสร้างขึ้น และความแตกต่างระหว่างชายหญิงที่เกี่ยวข้องเนื่องกันกับเรื่องเพศสรีระ (Sex) หรือเพศกำเนิด เพื่อนำไปสู่การศึกษาและวิเคราะห์บทบาทของเพศชายเพศหญิงในสังคม โดยเรื่อง Gender มีผู้ศึกษาเป็นจำนวนมาก มีคำแปลเป็นภาษาไทยหลายคำ เช่น เพศสภาพ เพศภาวะ เพศทางวัฒนธรรม เพศทางสังคม รวมถึงมีการให้คำจำกัดความไว้หลากหลาย เช่น

สก๊อต (Scott, 1988: อ้างใน วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545: 5) กล่าวว่า “ความเป็นเพศ” (Gender) เป็นการจัดระเบียบทางสังคมของความแตกต่างทางเพศ เป็นองค์ความรู้ที่สร้างความหมายให้กับความแตกต่างของร่างกาย และความหมายนี้จะแตกต่างกันตามวัฒนธรรม กลุ่มทางสังคม และเวลา

ขณะเดียวกัน จูดิธ บัตเลอร์ (Judith Butler, 1990: อ้างใน นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2553: 3) กล่าวว่า การแสดงออกทางเพศ หรือ Gender เป็นกระบวนการเปลี่ยนสภาพ และการเล่นตามบทบาทต่างๆ บัตเลอร์ เรียกสิ่งนี้ว่า Gender Performativity การแสดงบทบาททางเพศไม่จำเป็นต้องตรงกับเพศสรีระ หรืออารมณ์ความรู้สึกของบุคคล เพราะการแสดงบทบาทชายหญิงให้ตรงตามเพศเป็นเพียงแบบแผนอุดมคติ

เช่นเดียวกับ วรณา ทองสิมา (2548) กล่าวว่า ความเป็นเพศหรือความเป็นหญิงความเป็นชาย เป็นเรื่องของการประกอบสร้างทางสังคม (Social Construction) มีกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดความเป็นหญิงความเป็นชายขึ้นมา โดยมักอิงกับเพศสรีระ คุณลักษณะของแต่ละเพศไม่ได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แต่ถูกสร้างขึ้นผ่านกระบวนการขั้วกลางทางสังคมที่หล่อหลอมแม่แบบทางพฤติกรรมจากสถาบันทางสังคม อันได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน สื่อมวลชน และสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ เป็นต้น

จากคำนิยามข้างต้น สิ่งที่น่าวิเคราะห์หามองเหมือนกันคือ Gender เกิดขึ้นจากการประกอบสร้างของสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้บทบาทความเป็นชายและความเป็นหญิงเป็นไปตามที่สังคมกำหนดและยอมรับ โดยกำหนดว่า ผู้ชายและผู้หญิงควรแสดงออกอย่างไร ปฏิบัติตัวอย่างไร มีบุคลิกภาพอย่างไร แต่งกายอย่างไร ซึ่งเรื่องเหล่านี้ถูกกำหนดผ่านกระบวนการขั้วกลางทางสังคม อันได้แก่ สถาบันครอบครัว โรงเรียน ศาสนา สื่อสารมวลชน ฯลฯ อย่างไรก็ตามแต่ละสังคมกำหนดเพศสภาพแตกต่างกัน ดังนั้นเพศสภาพจึงไม่มีความเป็นสากล แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามบริบทของสังคมนั้นๆ

ในงานศึกษานี้จะนำแนวคิดเรื่องเพศสภาพมาใช้วิเคราะห์ว่า ในการแสดงออกของตัวละครในซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful นั้นมีความสอดคล้องกับความเป็นชายที่สังคมเกาหลีคาดหวังอย่างไร รวมถึงเพื่อให้เข้าใจว่า สถาบันครอบครัวมีส่วนในการประกอบสร้างอัตลักษณ์ความเป็นชาย และส่งต่อมายาคติภายใต้วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่อย่างไร

2.1.2 แนวคิดเรื่อง Queer กับความหลากหลายทางเพศ

คำว่า Queer เป็นคำคุณศัพท์ แปลว่า แปลกประหลาด แตกต่าง ผิดปกติ แต่ยังสามารถแปลได้อีก ความหมาย ซึ่งเหมือนกับคำว่า Homosexual หรือเพศที่สาม หรือรักร่วมเพศ โดยเฉพาะความรักร่วมเพศของผู้ชาย (Cambridge Dictionary, 2008: 1164)

จากบทความทางวิชาการของ นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ (2553) เรื่อง “Queer กับความหลากหลายทางเพศ” อธิบายว่า แนวคิด Queer มีความเกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ทางเพศ ทำให้เกิดการทบทวนและท้าทายวิธีคิดแบบแบ่งแยกขั้ว เช่น การแบ่งแยกระหว่างรักต่างเพศกับรักเพศเดียวกัน การแบ่งผู้ชายกับผู้หญิง หรือผู้ชาย

กับเกย์ โดยพยายามชี้ให้เห็นว่า ระบบรักต่างเพศหรือบรรทัดฐานแบบรักต่างเพศ (Heteronormativity) ทำให้เกิดการกีดกันและการแบ่งแยกทางเพศ ส่งผลให้กลุ่มคนที่เป็นเพศอื่น เช่น เกย์ กะเทย เลสเบี้ยน กลายเป็นคนชายขอบ ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมทางเพศ วิธีคิดแบบแบ่งแยกนี้ทำให้เกิดการยึดมั่นถือมั่นความจริงแบบตายตัว และทำให้คิดว่าอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่คงที่และมีเอกภาพ เช่น เมื่อเราคิดว่าเกย์ถูกกีดกันจากสังคมหรืออยู่ด้านตรงข้ามกับรักต่างเพศ เราก็จะยิ่งตอกย้ำอัตลักษณ์ความเป็นเกย์ให้เป็นที่แปลกแยกจากตัวเรา แนวคิดนี้จึงต้องการที่จะรื้อถอนมายาคติที่เกิดขึ้นในสังคม และทำให้เกิดการอธิบายใหม่เกี่ยวกับเพศ โดยผูกโยงเข้ากับเรื่องความหลากหลายทางเพศ

นฤพนธ์ ยังได้ทบทวนงานของอีฟ เซดจ์วิก (Eve Kosofsky Sedgwick) เรื่อง Epistemology of the Closet (1990) ที่อธิบายว่า วัฒนธรรมตะวันตกพยายามสร้างความจริงเกี่ยวกับเพศวิถีแบบคู่ตรงข้าม ระหว่าง “รักต่างเพศ” กับ “รักเพศเดียวกัน” โดยที่สังคมรักต่างเพศพยายามจัดระเบียบกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานที่แบ่งแยกเพศออกเป็นสองขั้ว ระหว่างรักต่างเพศที่จัดว่า “ปกติ” และรักเพศเดียวกันที่ถูกจัดให้เป็นความ “ผิดปกติ” ระบบครอบครัวก็เช่นเดียวกัน ที่ยึดติดกับความรักต่างเพศจนทำให้เบียดเบียนการใช้ชีวิตและการแสดงออกทางเพศที่มีหลากหลายรูปแบบ ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่า แนวคิด Queer พยายามที่จะทำลายวิธีคิดแบบคู่ตรงข้ามและความจริงแท้ โดยให้หันมาทำความเข้าใจเสียใหม่ว่า สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงผลผลิตทางสังคม เป็นสิ่งที่ไร้ขอบเขต และเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคม การแสดงอัตลักษณ์ทางเพศจึงมีความหลากหลายหรือกล่าวได้ว่า แทนที่จะมองว่าคนรักเพศเดียวกันเป็นความ “ผิดปกติ” แต่ให้มองไปในเรื่องของ “ความหลากหลายทางเพศ” มากกว่า ดังนั้นการทำความเข้าใจความหลากหลายทางเพศจึงต้องเชื่อมโยงกับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเปิดพื้นที่ให้กับการแสดงตัวตนหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามบรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ของสังคม ยกตัวอย่างตามที่ จูดิธ บัตเลอร์ (Judith Butler, 1990) ได้ อธิบายไว้อีกครั้งว่า เพศสภาพเป็นเรื่องของการแสดงออก (Gender as Performance) และการแสดงออกทางเพศมีความหลากหลาย มีทั้งชายรักชาย หญิงรักหญิง เกย์ กะเทย ทอม สาวประเภทสอง คนข้ามเพศ หรือเรียกโดยรวมว่า กลุ่ม LGBT (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender) ก็ต่างเป็นกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ดังนั้น Homosexuality หรือการรักเพศเดียวกันจึงถือว่าเป็นเพศสภาพอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถแสดงออกได้ และการไม่ยึดมั่นถือมั่นในระบบรักต่างเพศ วิธีคิดคู่ตรงข้าม และเรื่องครอบครัว ทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งมีส่วนช่วยให้สังคมเปิดพื้นที่ให้กับการแสดงตัวตนของคนกลุ่มน้อยทางเพศ (Sexual Minority) เปลี่ยนวาทกรรมจากคำว่า “เพศที่ผิดปกติ หรือ Queer” ที่มีทั้งอคติ คำตัดสิน และการจัดประเภทให้อยู่ในกรอบเฉพาะทางสังคม ให้ไปสู่ “ความหลากหลายทางเพศ”

เพื่อสร้างคุณค่าและทำให้เกิดการยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย กระทั่งสามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างเข้าใจที่สุด

ในงานศึกษาชิ้นนี้จะนำแนวคิดเรื่อง Queer กับความหลากหลายทางเพศ มาใช้พิจารณาเรื่องการแสดงอัตลักษณ์ทางเพศที่ปรากฏในซีรีส์ว่าเป็นเรื่องของความหลากหลายทางเพศ ไม่ใช่ความผิดปกติ มุมมองนี้จะช่วยในการทำความเข้าใจการแสดงออกทางเพศที่มีความแตกต่างหลากหลาย และยังทำให้เข้าใจถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศที่ปรากฏในสังคมเกาหลี

2.1.3 แนวคิดเรื่อง ภาพเสนอ (Representation)

นอกจากแนวคิดเรื่องเพศสภาพ และแนวคิดเรื่อง Queer กับความหลากหลายทางเพศแล้ว งานศึกษาชิ้นนี้พิจารณาแนวคิดที่สำคัญอีกแนวคิดหนึ่งคือ แนวคิดเรื่อง ภาพเสนอ (Representation)

คำว่า Representation ในภาษาอังกฤษนั้นสามารถแปลได้หลายความหมาย เช่น ภาพเสนอ ภาพแสดง ภาพแทนความจริง หรือการสร้างภาพตัวแทน ซึ่ง ภาพเสนอ (Representation) เป็นกระบวนการหนึ่งในการสร้างความหมายให้กับสิ่งต่างๆ โดยใช้สิ่งนั้นเป็นตัวแทนการนำเสนอ ตัวอย่างเช่น ภาพเสนอของชวานาที่อาศัยอยู่ในชนบทมักมีฐานะยากจน ภาพเสนอจึงมีความสัมพันธ์กับเรื่องอัตลักษณ์ของบุคคล แต่สิ่งที่ถูกนำเสนอ นั้นไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงเสมอไป เนื่องจากภาพเสนอล้วนประกอบสร้างขึ้นผ่านการเลือกใช้ภาพ สัญลักษณ์ และภาษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อสะท้อนและสื่อสารบางสิ่งบางอย่างให้กับผู้รับสาร ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับคติความเชื่อของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตามภาพเสนอยังถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างอุดมการณ์และนำเสนอภาพของกลุ่มคนในสังคมแบบภาพสรุปเหมารวมด้วย (ธิดารัตน์ พุทธอาสน์, 2551)

Stuart Hall (1993: อ้างใน สุนทร สุขสราญจิต, 2551) นักคิดสายวัฒนธรรมศึกษาที่ให้ความสนใจกับวัฒนธรรม ความคิด และอุดมการณ์ที่ครอบงำสังคมอยู่ แบ่งวิธีการมองสื่อออกเป็น 3 แบบ ได้แก่

- 1.) The Reflective Approach คือ สื่อสะท้อนความจริงที่สังคมกำหนดสร้างขึ้น
- 2.) The Intentional Approach คือ การสร้างสื่อโดยความตั้งใจของผู้สร้างหรือผู้ผลิต
- 3.) The Constructionist Approach คือ สื่อเป็นกระบวนการสร้างผลิตภัณฑ์ (Product) ด้วยวิธีการเล่าเรื่อง และการสื่อสารเป็นระบบของการเสนอภาพตัวแทนที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อกำหนดความหมายให้กับสิ่งต่างๆ

ในวิทยานิพนธ์เรื่อง มายาคติและความรุนแรงของภาพแสดงแทน “ชาวเขา” ในแบบเรียน บทเพลง และภาพยนตร์ ของสุนทร สุขสราญจิต (2551) ได้พูดถึงวิธีการนำเสนอภาพของชาวเขาในรูปแบบต่างๆ โดยสนใจว่าทำไมภาพแสดงของชาวเขาที่ปรากฏผ่านสื่อมักออกมาในด้านลบ สุนทรใช้วิธีพิจารณาภาพของชาวเขา และวิเคราะห์ให้เห็นถึงอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ โดยใช้แนวคิดการสร้างภาพแทนความจริงของ Stuart Hall พบว่ามีการสร้างความชอบธรรมผ่านสื่อมวลชน โดยการนำอุดมการณ์เข้าไปสอดแทรก และทำให้เหมือนว่าเป็นเรื่องที่สามารถเข้าใจได้ จนกลายเป็นเรื่องธรรมดาในที่สุด และไม่เกิดการตั้งข้อสงสัย เช่น ภาพของชาวเขาที่ตัดไม้ทำลายป่า มีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นภัยต่อความมั่นคง และไม่พัฒนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นวาทกรรมที่ถูกสร้างขึ้นโดยรัฐ เพื่อสร้างความชอบธรรมในการจัดการกับชาวเขาให้กับตัวเอง กลายเป็นว่าวาทกรรมนี้ถูกเข้าใจในฐานะความจริงและความรู้ในแบบเรียนต่างๆ จนกระทั่งทำให้คนทั่วไปมีอคติต่อชาวเขา งานศึกษาของสุนทรจึงพยายามชี้ให้เห็นว่า บางอย่างที่อยู่ในการรู้และคุณธรรมก่อให้เกิดความรุนแรง เนื่องจากแบบเรียนมีความสำคัญต่อเด็กและอนาคตของชาติ ภาพแสดงของชาวเขาผ่านสื่อของรัฐจึงมีความเป็นมายาคติและความรุนแรง ภาพยนตร์ก็เช่นเดียวกันที่สร้างมาตรฐานทางวัฒนธรรม เช่น เรื่องการออกเสียงภาษาไทยไม่ชัดของชาวเขา ทำให้เกิดการหัวเราะเยาะ เสียดสีสำเนียง ความเป็นตลกของชาวเขาผลักให้กลายเป็นคนกลุ่มอื่น หรือให้อยู่ในฐานะคนชายขอบนั่นเอง

แนวคิดเรื่องภาพเสนอมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาเพื่อวิเคราะห์สื่อในครั้งนี้ เพราะทำให้เข้าใจว่าการรับชมสื่อไม่ใช่แค่เพียงการรับชมเพื่อความสนุกสนานบันเทิงเท่านั้น แต่หากเราสามารถวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งที่สื่อพยายามจะนำเสนอ นั้น มีอุดมการณ์อะไรแฝงอยู่ มีการสร้างความชอบธรรม หรือสร้างมายาคติและภาพเหมารวมซึ่งอาจมีผลกระทบต่อใครในภายหลังหรือไม่ เพราะการสร้างภาพนำเสนอมีส่วนช่วยทำให้ทัศนคติเดิมของคนในสังคมเปลี่ยนไปไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ในซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful มีการนำเสนอประเด็นเรื่องเพศที่สามในมุมมองทางด้านบวก ซึ่งเป็นความตั้งใจของคิม ซูฮยอน ผู้เขียนเรื่องนี้เองที่ต้องการทำให้ทัศนคติที่มีต่อเพศที่สามของคนเกาหลีเปลี่ยนไป อย่างน้อยคือการรับรู้ถึงการมีอยู่ของเพศที่สามผ่านซีรีส์เรื่องนี้มีมากขึ้น

2.2 บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้ทบทวนงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง 2 ประเด็น ดังนี้

2.2.1 งานศึกษาเกี่ยวกับเพศที่สามในสังคมเกาหลี

แม้ว่าเพศที่สามจะไม่ใช่ที่ยอมรับและเปิดเผยในสังคมเกาหลีมากนัก แต่ก็มีงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเพศที่สามในสังคมเกาหลีอยู่มากมาย ทั้งเอกสารทางวิชาการ บทความในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ รวมถึงบทวิเคราะห์ในโลกออนไลน์ ซึ่งจะขอหยิบยกประเด็นที่สำคัญมานำเสนอ ดังนี้

คิม ยองควาน และฮาน ซุกจา (Kim Youngkwan, Hahn Sookja, 2006: 59-65) ได้ศึกษาเรื่อง Homosexuality in Ancient and Modern Korea ซึ่งเป็นประเด็นเกี่ยวกับเพศที่สามตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยปัจจุบัน รวมทั้งการคาดการณ์ถึงการยอมรับเพศที่สามในอนาคต จากการศึกษาพบว่า ลัทธิขงจื้อมีอิทธิพลต่อระบบครอบครัว วิธีการคิด ปรัชญา ความเชื่อ และวิถีชีวิตของคนเกาหลีในสมัยก่อนอย่างมาก ซึ่งลัทธิขงจื้อให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง และการปฏิบัติตนให้สมบทบาทของตัวเอง เช่น ผู้ชายต้องทำหน้าที่ให้สมกับเป็นผู้ชาย ยิ่งเป็นลูกชายคนโตของครอบครัว ยิ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ ตลอดจนเป็นผู้สืบทอดสายตระกูล ลัทธิดังกล่าวทำให้เพศที่สามไม่ได้รับการยอมรับ และต่อมาเพศที่สามถูกเข้าใจว่าเป็นโรคทางจิตใจบ้าง โรคทางสังคมบ้าง พาหะนำโรคบ้าง ซึ่งทัศนคติร่วมสมัยของคนเกาหลีที่มีต่อเพศที่สามนั้นมีลักษณะของความซับซ้อนผสมปนเปกันระหว่างสมัยใหม่และความเป็นพื้นเมือง หรือกล่าวได้ว่า ความรู้และความเข้าใจของคนเกาหลีที่มีต่อความรักร่วมเพศของผู้ชายนั้นยังไม่ชัดเจนและมีอยู่อย่างจำกัด ประเด็นสำคัญที่ คิม ยองควาน ต้องการนำเสนอคือ ภายหลังมีการเรียกร้องของกลุ่มเพื่อสิทธิเกย์ และการปรากฏตัวในรายการทอล์คโชว์ทางช่อง KBS (Korean Broadcasting System) ของชมรม Come Together ซึ่งเป็นชมรมเกย์และเลสเบี้ยน นำโดย ดงนัมซู นักศึกษามหาวิทยาลัยยอนเซ เพื่อมาพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นเรื่องการแบ่งแยกและการปฏิเสธเพศที่สาม รวมไปถึงภาพที่ถูกบิดเบือนความจริงว่าเป็นพาหะนำโรคเอดส์ (KBS 1995: 15 December) ซึ่งผลกระทบทางบวกที่เกิดขึ้นหลังมีการพูดคุยในรายการนี้ก็คือ เพศที่สามได้รับการยอมรับมากขึ้น ตัวอย่างเช่น มืองค์กรเกี่ยวกับเพศที่สามก่อตั้งขึ้น จุดประสงค์หลักก็เพื่อสร้างแรงบันดาลใจสนับสนุนเพศที่สามจากสาธารณชน และต่อมาก็ได้จัดสร้างภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศที่สามในทางบวกอย่างเรื่อง Jazz และ Roommate ตามมาด้วยภาพยนตร์สั้น และละครโทรทัศน์เรื่องอื่นๆ อีกมากมาย (Kim Youngkwan, Hahn Sookja, 2006: 63)

คิมยองจิน และคิมทงฮยอง (Kim Youngjin, Kim Tonghyung 2013: 9-12) นำเสนอบทความชื่อ Gradually Accepted, Political Invisible ลงในนิตยสาร The Korea Times โดยกล่าวถึงทัศนคติของคนเกาหลีที่มีต่อเพศที่สาม และกฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการเลือกปฏิบัติ (An Anti-Discrimination Law) ไว้ว่า ในสังคมเกาหลี กลุ่ม LGBT (Lesbian, Gay, Bisexuality, and Transgender) ไม่ได้ได้รับการยอมรับ และมีปัญหาความขัดแย้งกับกลุ่มคริสเตียนที่ทำให้อำนาจทางการเมืองหยุดนิ่ง ลีจุงกอล (이중걸) หัวหน้ากลุ่มสนับสนุนเกย์ “Between Friends” (친구사이) กล่าวว่า คนกลุ่มน้อยทางเพศ (Sexual Minority) ยังประสบปัญหาอย่างมาก ตั้งแต่เรื่องระบบการศึกษาไปจนถึงการทำงาน การใช้ชีวิตในกรมทหาร และยังมีพวก Homophobia (หมายถึง คนที่กลัวและเกลียดการรักเพศเดียวกัน) (Cambridge Dictionary, 2008: 691) จำนวนมากในสังคม ข้อโต้แย้งเรื่องสิทธิ LGBT เป็นประเด็นสังคมมากขึ้นเมื่อสหรัฐอเมริกา และประเทศอื่นๆ เริ่มต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิในการแต่งงานของเพศเดียวกัน ในเกาหลีใต้ก็เช่นกันที่กลุ่มผู้สนับสนุนเห็นว่าควรมีการพูดถึงประเด็นนี้ หากประเทศชาติต้องการที่จะก้าวไปเป็นประเทศมหาอำนาจในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยมีความหวังว่า การเคลื่อนไหวนี้จะทำให้เกิดการยอมรับมากขึ้น

การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในประเทศเกาหลีได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างมาก จนกระตุ้นให้มีการพูดคุยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ รวมถึงประเด็นอื่นๆ แต่กลับไม่มีการพูดถึงประเด็นเรื่องคนกลุ่มน้อยทางเพศ เกย์และเลสเบียนได้เล่าถึงความอึดอัดในการใช้ชีวิต การถูกรอคอยคัดค้านให้แต่งงานกับเพศตรงข้าม และการเปิดเผยตัวตนต่อทางบ้านและที่ทำงานว่าเป็นเรื่องที่น่าอายอย่างมาก บทความของคิมยองจิน และคิมทงฮยอง ได้สัมภาษณ์คนเกาหลีจำนวนหนึ่งถึงทัศนคติเกี่ยวกับเพศที่สาม เช่น ยู ฮันซอน (유한선) พนักงานบริษัท วัย 29 ปี กล่าวว่า “ตอนที่ไปดื่มกับเพื่อนร่วมงาน พวกเขาพูดถึงว่าเขาเกลียดเพศที่สามมากถึงขนาดเรียกคนกลุ่มนี้ว่าไม่ใช่คน แต่เป็นสัตว์ด้วยซ้ำ” (Kim Youngjin, Kim Tonghyung 2013: 10) และลี เยอิน (이예인) คุณครูวัย 26 ปี ที่เมื่อเจอคำถามเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศจากนักเรียน เธอบอกว่า “ฉันต้องค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมว่า เลสเบียนคืออะไร” (Kim Youngjin, Kim Tonghyung 2013: 10) บทสัมภาษณ์เหล่านี้เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าคนเกาหลีมีทัศนคติต่อเพศที่สามในทางลบ อีกทั้งยังไม่รับรู้ถึงการมีอยู่ของเพศที่สามด้วย

ทางด้านกลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชนชี้ให้เห็นว่าพวก Homophobia แพร่กระจายไปทั่วสังคม ตัวอย่างจากเหตุการณ์ที่พ่อขังลูกสาวไว้ไม่ให้ไปเจอกับเพื่อนที่เป็นเลสเบียน และบังคับให้แม่ป้อนอาหารลูกผ่านทางช่องเล็กๆ ซึ่ง ฮัน การ์ม (한가람) ทนายความและสมาชิกกลุ่มทนายความเกาหลีเพื่อประโยชน์สาธารณะและสิทธิมนุษยชน กล่าวว่า “นี่เป็นสังคมที่คนกลุ่มน้อยทางเพศต้องแบกรับความเสี่ยงอันยิ่งใหญ่อยู่

เสมอในการแสดงความต้องการของพวกเขา คนเหล่านี้ไม่มั่นใจว่าพวกเขาจะได้รับความช่วยเหลือจากกฎหมาย เนื่องจากขั้นตอนในการรายงานปัญหานี้ยากลำบาก และบ่อยครั้งก็ไม่สามารถจัดการได้” (Kim Youngjin, Kim Tonghyung 2013: 10) ความกังวลไม่ได้อยู่แค่ที่โรงเรียนหรือที่ทำงานเท่านั้น แต่ยังปรากฏในกรมทหาร ด้วยที่มองว่าเพศที่สามเป็นความผิดปกติทางเพศ (Sexual Identity Disorder) และมีกฎเกณฑ์การแสดงออกทางเพศระหว่างเพศเดียวกัน แต่ต่อมาในปี ค.ศ.2000 ฮงชอกซอน นักแสดงคนแรกที่เปิดตัวว่าเป็นเกย์ ถึงแม้ว่าจะได้รับกระแสตอบรับอย่างรุนแรงจากสังคม ในทางกลับกันก็ทำให้คนกลุ่มน้อยทางเพศเริ่มเปิดเผยตัวตนมากขึ้น ความพยายามในการต่อสู้เพื่อสิทธิก็ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้นับถือศาสนาคริสต์กลับพยายามต่อต้านการผลักดันกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทางเพศ กลุ่มคริสเตียนประกาศจุดยืนชัดเจนว่าจะไม่สนับสนุนการออกกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติ ซึ่ง The Christian Council of Korea สถาบันโปรเตสแตนต์ที่ใหญ่ที่สุด พร้อมทั้งโบสถ์อีก 45,000 แห่งข่มขู่รัฐบาลเกาหลีในขณะนั้นว่า หากมีความพยายามสร้างความเท่าเทียมให้กับเกย์และเลสเบี้ยนจะได้รับการตอบโต้ทันที อีกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ต่อมาสำหรับการเคลื่อนไหวสิทธิเกย์ในเกาหลีคือ ผู้กำกับ คิม โจควางซู (김조광수) และคู่รักของเขา เดฟ คิม (Dave Kim) ได้จัดงานแถลงข่าวประกาศแต่งงานอย่างสัญลักษณ์ (Symbolically) ต่อหน้าสื่อมวลชนในเดือนกันยายน แม้ว่าในทางกฎหมายจะยังไม่ได้รับการรองรับก็ตาม ลี จงกอล หัวหน้ากลุ่มเคลื่อนไหวสนับสนุน และกล่าวว่า “นี่เป็นสัญญาณที่ดี และผมคิดว่าถึงเวลาแล้วที่เราจะบอกให้สังคมรับรู้ที่เราเป็นใคร และเราต้องการอะไร” (Kim Youngjin, Kim Tonghyung 2013: 10) ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นตอนนั้นเป็นเรื่องของการได้รับความเคารพในฐานะพลเมือง และการได้ใช้สิทธิอย่างเท่าเทียมเหมือนคู่รักต่างเพศทั่วไป (Heterosexual People) มีความเป็นไปได้ที่เกาหลีใต้จะมีกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติเร็วๆนี้ แต่ความพยายามในการออกกฎหมายเรื่องความเท่าเทียมนั้นได้หยุดชะงักเสมอ เนื่องจากแรงกดดันของกลุ่มศาสนาที่ปรากฏขึ้นทุกครั้งเมื่อมีการพูดถึงประเด็นเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศ กลุ่มศาสนาพยายามขัดขวางรัฐบาลและจุดยืนของพวกเขาก็ไม่เปลี่ยนแปลง นั่นเป็นเหตุผลที่ว่าทำไมถึงยังไม่มีการเลือกปฏิบัติในเร็ววัน (Kim Haesol, 2013: 10-11)

จากงานศึกษาทั้งสองฉบับที่หยิบยกมาแสดงให้เห็นว่า อคติทางเพศในสังคมเกาหลีได้รับการปลุกฝังมาจากความเชื่อทางศาสนามาตั้งแต่อดีต ทั้งจากลัทธิขงจื้อและศาสนาคริสต์ และส่งผลกระทบต่อมาถึงการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบัน โดยเฉพาะคนที่เป็นเพศที่สาม งานศึกษาดังกล่าวยังแสดงให้เห็นว่า เมื่อเพศที่สามไม่ได้รับความเท่าเทียมในสังคม ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวทางการเมือง ทั้งเรื่องสิทธิในการแสดงออกและการแต่งงาน ซึ่งงานศึกษาทั้งสองชิ้นนี้ช่วยให้เข้าใจและสามารถนำมาวิเคราะห์ถึงความยากลำบากในการใช้ชีวิตอย่างไม่ได้รับความเท่าเทียมของเพศที่สามได้มากขึ้น

2.2.2 งานศึกษาเกี่ยวกับเพศที่สามในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี

อย่างที่ได้อธิบายไว้ก่อนหน้านี้ สังคมเกาหลียังไม่เปิดรับเพศที่สามมากนัก แต่สื่อต่างๆ ทั้งสื่อภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ที่มีการนำเสนอเกี่ยวกับเพศที่สามนั้นมีจำนวนมาก มีทั้งการนำเสนอแบบทางตรงและทางอ้อม นอกจากงานศึกษาเกี่ยวกับเพศที่สามในเกาหลีแล้ว ยังมีงานศึกษาเกี่ยวกับเพศที่สามในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีที่มีความสำคัญต่อการศึกษาคำนี้ ดังต่อไปนี้

Anne Hilton (2008: 1-51) ได้ศึกษาเรื่อง Portrayals of Homosexuality in South Korean Cinema ในประเด็นเกี่ยวกับเพศที่สามที่มีมากขึ้นในปัจจุบัน และปรากฏให้เห็นในละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ในประเทศเกาหลีใต้ จากการศึกษาพบว่า งานของ Anne Hilton พูดยถึงความเป็นมาของเพศที่สามตั้งแต่อดีตที่ไม่ได้รับการยอมรับ เนื่องจากความเป็นอนุรักษนิยมและลัทธิขงจื้อที่ปลูกฝังในสังคมเกาหลี ต่อมาในสมัยใหม่ เพศที่สามยังคงมีอยู่ แต่เป็นแบบ Non-Status หรือไม่มีสถานะ เป็นการมีอยู่ที่ถูกเพิกเฉย และกฎหมายบางอย่างสำหรับเพศที่สามยังไม่ได้รับการรองรับ เช่น กฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและการประกอบอาชีพ (Anti-Discrimination Laws in Employment) ทำให้เพศที่สามยังคงไม่เท่าเทียม และใช้ชีวิตในสังคมเกาหลีอย่างยากลำบาก เพราะไม่สามารถเปิดเผยตัวตนได้ (Chingusai, n.d.) อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติ เกย์เกาหลีสามารถใช้ชีวิตอยู่กับคนรักของเขาได้ แต่จะถูกกดดันจากครอบครัวให้แต่งงาน และหยุดพฤติกรรมรักร่วมเพศ เพื่อให้เป็นไปตามธรรมเนียมของลัทธิขงจื้อ หรือเพื่อให้สามารถสืบเชื้อสายวงศ์ตระกูลได้ คนเกาหลีส่วนใหญ่ที่เป็นเกย์จึงเลือกที่จะแต่งงานตามคำสั่งของครอบครัวมากกว่าจะเปิดเผยตัวตนทางเพศตามที่ต้องการ

นอกจากนี้ งานของ Anne Hilton ยังได้ศึกษาพัฒนาการของภาพยนตร์เกาหลีที่เกี่ยวกับเพศที่สาม กล่าวคือ ในตอนแรกภาพยนตร์เกาหลีไม่สามารถนำเสนอทุกอย่างได้ตามอุดมคติ เพราะถูกรัฐบาลควบคุมและตรวจสอบอย่างเข้มงวด (Censorship) ต่อมาเมื่อ แช็โบล (Chaebol) หรือการรวมกลุ่มของบริษัทขนาดใหญ่ในเกาหลีเริ่มมีบทบาททางเศรษฐกิจ และมีส่วนในอุตสาหกรรมการผลิตภาพยนตร์ โดยสนับสนุนด้านงบประมาณในการสร้างภาพยนตร์ แต่ภายหลังจากวิกฤติการเงินในเกาหลี ปี ค.ศ. 1997 ทำให้แช็โบลถอนตัวจากอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ผู้ผลิตภาพยนตร์และผู้กำกับจึงมีอิสระในการทำสื่อมากขึ้น และมีความท้าทายในการสร้างภาพยนตร์ เพื่อให้เกิดความแตกต่างหลากหลาย ในส่วนของภาพยนตร์เกาหลีที่พูดถึงประเด็นเรื่องเพศที่สามดูเหมือนมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนภาพยนตร์ทั้งหมด แต่หากเปรียบเทียบจากระยะเวลาจะพบว่าภาพยนตร์เกี่ยวกับเพศที่สามมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากในปัจจุบัน

Anne Hilton ยังได้พูดถึงรูปแบบการนำเสนอภาพของเพศที่สามในสื่อภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ โดยแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การกำหนดรูปแบบตายตัวของเพศที่สาม (Perpetuation of Homosexual Stereotypes) คือ บอกเพศสภาพของเพศที่สามในสื่ออย่างชัดเจน ซึ่งรูปแบบนี้ยังสามารถแบ่งย่อยได้อีก 3 รูปแบบ ได้แก่ 1.1) การกำหนดบทบาทความเป็นเพศที่สาม ตัวอย่างเช่น เกย์ถูกนำเสนอ ความเป็นชายที่ไม่ได้มีบุคลิกเหมือนผู้ชายทั่วไป หรือแสดงความเป็นหญิงมากกว่า 1.2) การกำหนดให้ตัวละครเพศที่สามอยู่ในบทบาทเพื่อนสนิทของตัวละครหลัก หรือเป็นคนที่นางเอกสนิทและไว้วางใจ เพื่อช่วยสนับสนุนตัวละครหลักในเรื่อง ซึ่งจะได้ปรากฏตัวเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และ 1.3) การกำหนดความเป็นเพศที่สามให้มีลักษณะกามวิถิตาร (Sexual Perversion) ซึ่งมีเนื้อหาไปในทางลบ

การนำเสนอภาพของเพศที่สามอีกรูปแบบหนึ่งคือ 2) การนำเสนอเพศที่สามแบบที่ไม่ใช่เพศที่สาม หรือ False Homosexuality เป็นการนำเสนอที่ช่วยป้องกันการตรวจสอบ (Censorship) ของรัฐบาลเกาหลี และเพื่อไม่ให้เสียกลุ่มผู้ชมจากการนำเสนอประเด็นเพศที่สามโดยตรง โดยให้ตัวเอกของเรื่องอยู่ในสถานการณ์ที่ตั้งคำถามกับเพศสภาพของตนเอง กรณีตัวอย่าง ซีรีส์เกาหลีเรื่อง Coffee Prince ที่เล่าเรื่องราวของพระเอกที่เข้าใจผิดว่านางเอกเป็นผู้ชาย จึงเกิดการตั้งคำถามกับความสับสนของเพศของตัวเอง แต่สุดท้ายนางเอกก็ไม่ได้เป็นผู้ชายจริงๆ เรื่องราวดำเนินต่อไปจนสุดท้ายก็พลิกมาเป็น Heterosexual Drama แบบปกติตามที่ผู้ชมต่างก็สามารถคาดการณ์ได้อยู่แล้ว กล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่า เหมือนหยิบยกประเด็นเพศที่สามมาพูด แต่จริงๆ แล้วไม่ได้นำเสนอเรื่องนี้โดยตรง อีกทั้งเนื่องจากคนเกาหลีส่วนใหญ่คุ้นเคยกับเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ โชคชะตา พรหมลิขิต และความรัก ทำให้ผู้ชมส่วนใหญ่เชื่อและมั่นใจอยู่แล้วว่าตอบจบผู้ชายก็ต้องคู่กับผู้หญิง

การเพิ่มขึ้นของเรื่องราวของเพศที่สามในภาพยนตร์นั้นไม่ได้เป็นภาพสะท้อนว่าสังคมเกาหลีได้เปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อเพศที่สาม แต่การนำเสนอของสื่อเหล่านี้ก็เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับของคนในสังคมมากขึ้น

นอกจากงานของ Anne Hilton ที่พูดถึงภาพรวมของการนำเสนอเพศที่สามในสื่อแล้ว ยังมีบทวิจารณ์ที่พูดถึงซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful หลายบทความด้วยกัน ได้แก่ คัง ฮเยรัน (Kang Hyeran, 2010) ได้เขียนบทความเรื่อง 'Life is Beautiful' broke barriers for gays, ลี ซูอิน และนัม ซูยอน (Lee Sooin, Nam Sooyeon, 2010) เขียนเรื่อง Drama reveals changing attitudes about homosexuality ลง Korea Joongang Daily และ เบ จีซุก (Bae Jisook, 2010) เขียนเรื่อง Ban on gay drama in prison creates stir บนนิตยสาร The Korea Times บทความเหล่านี้เนื้อหาทำนองเดียวกันว่า ผลงานซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful ที่เขียนโดย คิมซูยอน (김수연) หนึ่งในนักเขียนผู้ทรงอิทธิพลของเกาหลี ได้นำเสนอเรื่องราวของ

คู่รักเกย์ผ่านตัวละครชื่อ “แทซอบ” และ “คยองซู” ที่พัฒนาความสัมพันธ์จากมิตรภาพเป็นความรัก แต่พวกเขาต้องพบเจอกับความยากลำบากกับครอบครัวที่มีความเป็นอนุรักษ์นิยม ตัวอย่างเช่น ลุงของแทซอบที่เรียกพวกเขาว่า “สกปรก” และแม่ของคยองซูที่เรียกพวกเขาว่า “ปีศาจ หรือ อมนุษย์” พวกเขาต้องต่อสู้กับอคติทางเพศในสังคม แต่ซีรีส์เรื่องนี้ก็ได้รับการตอบรับอย่างอบอุ่นจากสังคมเกย์ (Gay Community) เพราะ Life is Beautiful ได้ถ่ายทอดอุปสรรคที่เกิดขึ้นจริงของกลุ่มคนเพศที่สามผ่านตัวละครแทซอบและคยองซู ซึ่งแน่นอนว่าได้รับความสนใจอย่างมาก เพราะออกอากาศในช่วงเวลาที่มีผู้ชมมากที่สุดด้วย นอกจากประเด็นเรื่องเพศที่สามแล้ว ยังมีประเด็นอื่นๆ อย่างเช่น การทำแท้ง และความสัมพันธ์เชิงชู้สาว ที่ได้ถูกนำเสนอผ่านซีรีส์เรื่องนี้ เนื่องจากจริงๆ แล้ว คิมซูฮยอนต้องการนำเสนอประเด็นครอบครัวมากกว่าประเด็นเรื่องเพศที่สาม อย่างไรก็ตาม ความนิยมมักมาคู่กับคำวิพากษ์วิจารณ์ คิมซูฮยอนให้สัมภาษณ์ว่า เธอมองว่ามันเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นกับทุกครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวใหญ่ที่มีสมาชิกหลายคน เธอรู้ว่าเธอกำลังหยิบยกประเด็นที่ละเอียดอ่อนสำหรับครอบครัว และเธอพยายามเข้าถึงประเด็นเรื่องเพศที่สามราวกับว่ามันเกิดขึ้นกับลูกชายของเธอ แต่เธอก็ไม่ได้ตั้งใจจะทำให้มันเกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์ขนาดนั้น เพราะเธอคิดว่า การแสดงออกทางเพศเป็นสิ่งที่เราไม่สามารถควบคุมได้ และเธอเองก็ไม่ชอบการเลือกปฏิบัติหรือการถูกแบ่งแยกทางเพศด้วยเช่นเดียวกัน

เนื้อหาของเรื่อง Life is Beautiful เล่าว่า แทซอบกับคยองซูมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ในขณะที่ปิดเป็นความลับต่อผู้ร่วมงานคนอื่นๆ คิมซูฮยอนกล่าวว่า “ถ้าฉันเขียนให้เพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ มันก็จะโหดร้ายเกินไปสำหรับคุณนี่ เพราะนอกจากครอบครัวแล้ว การเปิดเผยเรื่องแบบนี้ต่อสังคมถือว่าเป็นเรื่องที่ยากลำบากอย่างยิ่ง ซึ่งหากว่าครอบครัวรับได้ ก็อาจมีความเป็นไปได้ว่าสังคมก็อาจยอมรับได้เช่นเดียวกัน” แสดงให้เห็นว่าขณะนี้สังคมเกาหลียังปิดต่อเกย์อยู่มาก ซึ่ง Life is Beautiful ได้สะท้อนให้เห็นข้อเท็จจริงเรื่องนี้

นอกจากนี้เธอเปิดเผยว่า มีผู้ชมจำนวนหนึ่งมาบอกกับเธอว่า หลังจากที่ได้ชมซีรีส์เรื่องนี้ พวกเขาได้เปิดเผยตัวตนกับครอบครัว จึงเกิดเป็นประเด็นที่ว่า การชมซีรีส์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศที่สามจะส่งผลให้ผู้ชายกลายเป็นเกย์ได้หรือไม่ ซึ่งกระทรวงยุติธรรมและครอบครัวบางส่วนแสดงความเห็นว่า “ซีรีส์เรื่องนี้จัดอยู่ในประเภทละครสำหรับครอบครัว (Family Drama) แต่ดูเหมือนว่าจะมุ่งความสนใจไปที่ความสัมพันธ์ของเกย์มากกว่า ซึ่งไม่เหมาะกับการออกอากาศทางโทรทัศน์แต่อย่างใด” (Bae Jisook, 2010) กลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิเกย์จึงออกมาตอบโต้โดยกล่าวว่า “คำกล่าวหาเช่นนี้แสดงให้เห็นถึงการเลือกปฏิบัติต่อคนส่วนน้อยในสังคมอย่างเห็นได้ชัด” (Bae Jisook, 2010) ซีรีส์เรื่องนี้ยังเป็นกระแสในสังคม เมื่อกลุ่มสหภาพคุณแม่ซื้อพื้นที่ในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ Chosun Journal โดยมีใจความว่า “ซีรีส์เรื่องนี้ทำให้ชีวิตของเกย์ดูจะสวยงาม แต่

ความจริงแล้วเป็นสิ่งที่ผิดต่อศีลธรรมจรรยา ถ้าผู้ชายของฉันกลายเป็นเกย์และติดเชื้อเอดส์หลังจากดูซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful ผู้ผลิตละครโทรทัศน์เรื่องนี้ต้องรับผิดชอบ” (Kang Hyeran, 2010) กลุ่มสหภาพคุณแม่อ้างอีกว่า โอกาสในการเป็นเอดส์ของเพศที่สามมีถึง 73 เปอร์เซ็นต์สูงกว่าคนปกติ และซีรีส์เรื่องนี้ก็กระตุ้นให้คนหนุ่มสาวค้นหาความเป็นเพศที่สามด้วย โฆษณาในหนังสือพิมพ์ดังกล่าวทำให้จิตแพทย์ กลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิเกย์ และคนอื่นๆ ที่พร้อมจะพิสูจน์ว่า คำกล่าวอ้างนั้นไม่เป็นความจริง โฆษณาในหนังสือของกลุ่มสหภาพคุณแม่ต่างหากที่ปลุกระดมพวก Homophobia ให้เกิดขึ้นในสังคมเกาหลี กลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิเกย์ยังกล่าวอีกว่า “ถึงเวลาแล้วที่พวกเราจะต้องทำให้กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัตินั้นมีผลสักที” (Bae Jisook, 2010)

จากที่ได้กล่าวมา งานของ Anne Hilton แสดงให้เห็นว่า Life is Beautiful แตกต่างจากภาพยนตร์และซีรีส์อื่นๆ ในเรื่องของรูปแบบการนำเสนอภาพของเพศที่สาม กล่าวคือ Life is Beautiful นำเสนอภาพของคู่รักเกย์ในทางที่ดี เป็นตัวละครหลักในการดำเนินเรื่องที่สะท้อนให้เห็นถึงบริบทที่เกิดขึ้นในสังคมเกาหลี ไม่ได้เป็นตัวตลก ไม่ได้พลิกแพลงบทบาทใดๆ แต่มีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสังคมอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา ส่วนบทความวิจารณ์ทั้งสามบทความดังกล่าวก็แสดงให้เห็นว่า เมื่อ Life is Beautiful นำเสนอประเด็นที่เป็นข้อห้ามของเกาหลี จึงทำให้เกิดข้อถกเถียงและกระแสวิพากษ์วิจารณ์มากมายทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่า Life is Beautiful มีบทบาทสำคัญในเรื่องการแสดงความหลากหลายทางเพศ และการยอมรับของเพศที่สามในสังคมเกาหลีอย่างยิ่ง

การทบทวนงานศึกษาวิจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า มีผู้พยายามศึกษาเรื่องเพศที่สามในเกาหลีเป็นจำนวนมาก ทั้งยังเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความสำคัญของการนำเสนอสื่อกับประเด็นเรื่องเพศที่สามได้อย่างชัดเจน แม้จะมีการศึกษาเรื่องเพศที่สามควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful แต่ก็เป็นการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นในกรอบกว้างเป็นส่วนใหญ่ มิได้ทำการศึกษาอย่างชัดเจนในแง่ของประเด็นทางสังคม งานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาภาพเสนอ (Representation) ชายรักชายที่สะท้อนให้เห็นถึงบริบททางสังคมของเกาหลีทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติของคนเกาหลีที่มีต่อประเด็นเรื่องการยอมรับเพศที่สาม ผ่านการวิเคราะห์เรื่อง Life is Beautiful โดยมีความสนใจที่จะหาคำตอบว่า ภาพเสนอที่ปรากฏอยู่ในซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful นั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงบริบทของสังคมเกาหลีเกี่ยวกับเพศที่สามได้อย่างไร

บทที่ 3

การยอมรับเพศที่สามในเกาหลีใต้กับบริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ

สาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea) หรือรู้จักกันในนาม เกาหลีใต้ (South Korea) ชื่อภาษาเกาหลีคือ 대한민국 (แทฮันมินกุก) หรือเรียกสั้นๆว่า ใต้ (ฮันกุก) ตั้งอยู่ในทวีปเอเชียตะวันออก มีพรมแดนตอนเหนือติดกับประเทศเกาหลีเหนือ เมืองหลวงคือ กรุงโซล (Seoul) สังคมเกาหลีใต้มีความเป็นสังคมสมัยใหม่ (Modernization) และมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศ ซึ่ง พัค กึนฮเย (박근혜) ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนปัจจุบัน ด้านเศรษฐกิจเกาหลีใต้ถือว่าเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่พัฒนาแล้ว และมีเศรษฐกิจเจริญเติบโตแบบก้าวกระโดดจนได้รับสมญานามว่า “มหัศจรรย์แห่งแม่น้ำฮัน” (The Miracle on The Han River)

รูปที่ 1. แสดงแผนที่ที่ตั้ง ธงชาติ และสัญลักษณ์ประจำชาติของเกาหลีใต้

(ที่มา : <http://travel.nationalgeographic.com/travel/countries/south-korea-guide/>)

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้เกาหลีใต้จะพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านสังคมก็จริง แต่ดูเหมือนว่า เกาหลีใต้ก็ยังประสบปัญหากรณีอย่างเรื่องสิทธิทางกฎหมายของเพศที่สาม ซึ่งเป็นข้อถกเถียงในสังคมมาโดยตลอดถึงเรื่องของการไม่ยอมรับและการถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียม เหตุผลหลักคือ เกาหลีใต้เป็นประเทศที่มีความเป็นอนุรักษนิยมสูง อันเป็นผลมาจากอิทธิพลของความเชื่อทางศาสนาที่ปลูกฝังมาตั้งแต่สมัยอดีต และความเชื่อนี้ก็ได้ถ่ายทอดและมีอิทธิพลต่อความคิดและการแสดงออกของคนเกาหลีในปัจจุบัน ดังนั้นเพื่อที่จะเข้าใจบริบทที่เกี่ยวข้องกับเพศที่สามในสังคมเกาหลี จึงจำเป็นที่จะต้องทราบปัจจัยที่สำคัญต่างๆ ทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง รวมถึงเศรษฐกิจของเกาหลีใต้

3.1 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

เกาหลีได้มีวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลมาจากเรื่องศาสนาเป็นหลัก ดังนั้นศาสนาจึงมีผลต่อวิถีคิดและการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ซึ่งความหลากหลายทางศาสนาถือเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของเกาหลีได้ ปัจจุบันคนเกาหลีได้เกือบครึ่งไม่นับถือศาสนา นอกนั้นนับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 28 และนับถือพุทธศาสนาร้อยละ 22 (Gallup, 2014) รวมไปถึงศาสนาท้องถิ่นอีกมากมาย เช่น ลัทธิความเชื่อภูตผีปีศาจ (Shamanism) ในขณะที่ลัทธิขงจื้อเป็นเพียงความเชื่อเท่านั้น เนื่องจากสังคมตะวันตกไม่ยอมรับให้อยู่รูปแบบของศาสนา (Bae Jaewon, 2012) ซึ่งถึงแม้จะมีคนเกาหลีที่ไม่นับถือศาสนาเกือบครึ่งที่ได้กล่าวไป แต่พวกเขาก็ยังได้รับการปลูกฝังความเชื่อจากลัทธิขงจื้ออยู่ดี เนื่องจากลัทธิขงจื้อได้ปลูกฝังรกรากอยู่ในวัฒนธรรมความเชื่อ และขนบธรรมเนียมในสังคมเกาหลีอย่างยาวนาน ดังนั้นเพื่อที่จะศึกษาเพศที่สามและความไม่เท่าเทียมทางเพศในบริบทสังคมเกาหลี จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเข้าใจความเป็นมาและวิถีคิดของแต่ละศาสนา โดยเฉพาะลัทธิขงจื้อที่ได้สร้างจริยธรรมอันเป็นบรรทัดฐานให้กับสังคมเกาหลี และมีอิทธิพลต่อวิถีคิดของคนเกาหลีมาจนถึงปัจจุบัน

3.1.1 ศาสนาพุทธ

ศาสนาพุทธเผยแผ่เข้ามาในดินแดนเกาหลีตั้งแต่ ค.ศ. 372 (อนูช อาภาภิรม, 2558) ซึ่งเป็นช่วงยุคสามอาณาจักร โดยเข้ามาที่อาณาจักรโคกูรยอ (고구려) (ค.ศ.108-668) เป็นอันดับแรก ตามด้วยแพกเจ (백제) (ค.ศ.18-660) และซิลลา (신라) (ค.ศ.57-935) อย่างไรก็ตาม ถึงเข้ามาที่ซิลลาเป็นที่สุดท้าย แต่พุทธศาสนาในซิลลาสมบูรณ์ที่สุด เนื่องจากอาณาจักรซิลลากำหนดให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ เห็นได้จากโบราณสถานอย่าง พุลกุกซา (불국사) ซอกกุลรัม (석굴암) และพระไตรปิฎกแปดหมื่นพระธรรมขันธ์ (팔만대장경) พุทธศาสนาเจริญอย่างรวดเร็ว เพราะกษัตริย์และเชื้อพระวงศ์ให้การสนับสนุนและพึ่งพาพุทธศาสนาอย่างมาก โดยเฉพาะในสมัยโครยอ (고려) (ค.ศ.936-1392) พระจึงกลายเป็นผู้มีอำนาจในการเมือง การปกครอง ทำให้ราชสำนักควบคุมได้ยาก และทำให้อาณาจักรโครยออ่อนแอและล่มสลายในที่สุด (Lee Sang Oak, 2008, 48-67)

อิทธิพลของพุทธศาสนาที่มีต่อวิถีคิดของคนเกาหลีคือ ความคิดเรื่องการรวมกลุ่ม พุทธศาสนาได้สร้างค่านิยมเรื่อง โชคชะตาและพรหมลิขิต (운연) ว่าคนที่มีความสัมพันธ์ต่อกันเป็นพวกเดียวกัน คิดเหมือนกัน ทำเหมือนกัน ซึ่งค่านิยมนี้เองที่ทำให้คนที่ทำตัวแตกต่างไปจากคนอื่นถูกมองว่าไม่ใช่พวกเดียวกัน แต่จริงๆแล้วพุทธศาสนาก็ไม่ได้ส่งอิทธิพลต่อสังคมเกาหลีมากนัก เพราะในสมัยโครยอ คนเห็นว่าพุทธศาสนาทำให้สังคม

เสื่อมโทรม ความเชื่อและศรัทธาจึงลดลง อีกทั้งเป็นช่วงเดียวกับที่ลัทธิขงจื๊อมีอิทธิพลอย่างมาก วัดจึงหนีไปตั้งอยู่ตามป่าและภูเขา (Bae Jaewon, 2012)

3.1.2 ลัทธิขงจื๊อ

ลัทธิขงจื๊อเข้ามาในเกาหลีครั้งแรกในยุคสามอาณาจักร (Lee Sang Oak, 2008, 48-67) ซึ่งเป็นลัทธิที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดของคนเกาหลีมากที่สุด เป็นวัฒนธรรมที่รับมาจากประเทศจีน แต่เพราะเป็นช่วงเดียวกับสมัยโครยอที่คนนับถือศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ และเป็นที่พึงใจดีใจ ลัทธิขงจื๊อจึงเป็นเสมือนคัมภีร์ในการดำเนินชีวิตในสังคม พอเข้าสู่สมัยโชซอน (조선) (ค.ศ.1392-1910) ขงจื๊อกลายเป็นศาสนาประจำชาติ และเป็นพื้นฐานในการปกครองประเทศ (Choi Hyungki, 2004) เนื่องจากนายพลลีซองกเย (이성계) ผู้สถาปนาราชวงศ์โชซอน มีความคิดที่จะนำลัทธิขงจื๊อมาเป็นอุดมการณ์หลักของชาติเพื่อสร้างรัฐที่มีรัฐบาลกลางที่เข้มแข็ง (อนุช อาภาภิรม, 2558) อีกทั้งเพราะเห็นว่าพุทธศาสนาทำให้สังคมและการเมืองในสมัยโครยอเสื่อมโทรม จึงนำลัทธิขงจื๊อมาใช้ในทางปฏิบัติและเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตของสังคมทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว สถานการศึกษา สังคม และประเทศชาติ

3.1.2.1 ลัทธิขงจื๊อกับสังคมชายเป็นใหญ่

จากค่านิยมตามแบบขงจื๊อจะเห็นได้ว่า ลัทธิขงจื๊อกำหนดบทบาทความสัมพันธ์และหน้าที่ของคนในสังคมไว้อย่างเคร่งครัด เรียกว่า หลักความสัมพันธ์ 5 ประการ (삼강오륜) ได้แก่ พ่อกับลูกชาย (부자유친) กษัตริย์กับข้าราชการ (군신유의)สามีกับภรรยา (부부유별) ผู้อาวุโสกับผู้น้อย (장유유서) และความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน (부우유신) ทำให้สังคมเป็นสังคมแบ่งชนชั้น และเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญไปที่ผู้ชายเป็นหลัก (Bae Jaewon, 2012)

ลัทธิขงจื๊อสร้างค่านิยมชายเป็นใหญ่ให้กับสังคมเกาหลีที่ว่า ผู้ชายจะต้องเป็นผู้นำ และเป็นหัวหน้าครอบครัว ลัทธิขงจื๊อให้ผู้ชายเป็นตัวแทนของด้านบวก (หยาง) ผู้หญิงเป็นด้านลบ (หยิน) อยู่บนพื้นฐานว่าความแตกต่างของทั้งสองเพศมาจากสิ่งเดียวกัน เป็นส่วนประกอบของธรรมชาติที่ทำให้เกิดความสมดุลและสร้างสรรค์สิ่ง (Bae Jaewon, 2012) อย่างไรก็ตามลัทธิขงจื๊อนั้นอำนวยความสะดวกให้กับผู้ชายมากกว่าบทบาททางสังคมของผู้ชายจึงอยู่เหนือผู้หญิงทุกด้าน ผู้ชายและผู้หญิงได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ผู้หญิงในสังคมเกาหลีได้รับการปฏิบัติราวกับเป็นพลเมืองชั้นล่าง อันเนื่องมาจากสถานภาพทางสังคมและครอบครัว ในประวัติศาสตร์เกาหลีได้ปรากฏเรื่องความไม่เท่าเทียมทางเพศ ตัวอย่างเช่น ผู้ชายที่มีอำนาจสามารถมีภรรยาได้

หลายคน และห้ามผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว แต่งงานใหม่อีกครั้ง ด้านการศึกษาที่เช่นเดียวกัน คนที่ได้รับการศึกษามักเป็นผู้ชาย หรือกล่าวอีกอย่างได้ว่า โรงเรียนในสมัยนั้นไม่ใช่พื้นที่ของผู้หญิง (Choi Hyungki, 2004)

ตามหลักความสัมพันธ์ 5 ประการ พ่อถือว่าเป็นบุคคลที่ต้องได้รับความเคารพมากที่สุด (Patriarchy) เพราะพ่อถือว่าเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในฐานะหัวหน้าครอบครัว สมาชิกในครอบครัวจึงต้องเชื่อฟังคำสั่งพ่อโดยไม่มีข้อยกเว้น หากสมาชิกครอบครัวไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง พ่อสามารถลงโทษและตัดสมาชิกออกจากครอบครัวได้ (Kim Shinyoung, 2010) ดังนั้นในสังคมเกาหลี เมื่อถึงเวลาที่ต้องตัดสินใจทำอะไรก็ตาม คำสั่งถึงพ่อเป็นหลัก ตัวอย่างเช่น การที่เพศที่สามไม่สามารถเปิดเผยตัวตนต่อคนในครอบครัวได้ง่ายๆ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะกลัวพ่อ ผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว ไม่ยอมรับและไล่ออกจากครอบครัว เนื่องจากไม่มีความเป็นชายตรงตามที่สังคมกำหนด และไม่สามารถทำตามที่ครอบครัวคาดหวังในการรับผิดชอบสืบทอดเชื้อสายของวงศ์ตระกูล

นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่า ผู้ชายเท่านั้นที่จะนำพาครอบครัวเกาหลีได้ จึงให้ความสำคัญกับลูกชาย โดยเฉพาะลูกชายคนโต ปราศจากลูกชายในการแต่งงานสืบทอดวงศ์ตระกูล ครอบครัวนั้นจะเป็นครอบครัวที่น่าอับอายที่สุดต่อบรรพบุรุษ (Kim Shinyoung, 2010) เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากครอบครัวของฝ่ายสามี ภรรยาจะต้องมีลูกชายให้ได้ ภรรยาที่ดีจะต้องให้รางวัลเป็นลูกชายแก่ครอบครัวฝ่ายสามี ลูกชายจึงเปรียบเสมือนสมบัติที่ต้องรักษาเพื่อที่จะให้ครอบครัวอยู่รอดดำรงต่อไป และเพื่อให้ผู้หญิงที่เป็นแม่เลื่อนสถานภาพได้ ในสมัยโซซอน หากภรรยาไม่สามารถมีลูกชายได้ สามีจะไปอุ้มบุญเพื่อให้ได้ลูกชาย บางครั้งผู้หญิงเองก็ทำแท้งไปเรื่อยๆจนกว่าจะได้ลูกชาย (Choi Hyungki, 2004) ซึ่งถ้าทำได้ ผู้หญิงก็จะประสบความสำเร็จในฐานะผู้เป็นแม่ ได้รับทั้งความเคารพ และการยอมรับจากครอบครัวฝ่ายสามี ค่านิยมนี้ส่งต่อวัฒนธรรมเรื่อยมาจนกลายเป็นว่าไปเพิ่มอำนาจให้ผู้ชายมากยิ่งขึ้น จนทำให้ผู้หญิงและเพศที่สามไม่มีพื้นที่ในสังคมเกาหลี

3.1.2.2 ลัทธิขงจื้อกับสถาบันครอบครัว และการสร้างบรรทัดฐานรักต่างเพศ

สังคมเกาหลีต่อต้านความเป็นปัจเจกบุคคลมากกว่าวัฒนธรรมตะวันตก และได้รับอิทธิพลจากความคิดเรื่องการรวมกลุ่มมาจากลัทธิขงจื้อ (Bae Jaewon, 2012) ครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่สังคมเกาหลีให้ความสำคัญ ซึ่งเป็นพื้นฐานและองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของโครงสร้างทางสังคม ตำแหน่งสมาชิกในครอบครัวเป็นไปตามลำดับชั้น โดยลูกต้องให้ความเคารพและทดแทนบุญคุณที่พ่อแม่ให้มา ผู้ชายในบ้าน โดยเฉพาะลูกชายคนโต ยิ่งจบการศึกษาดี ได้ทำงานในตำแหน่งที่ดี ไม่เพียงแต่สร้างชื่อเสียงและเป็นความ

ภาคภูมิใจให้ครอบครัว ยังต้องรับผิดชอบในการสืบเชื้อสายโดยการแต่งงาน เพราะในสังคมเกาหลีมักติดกับ
หน้าที่หลักที่ทุกคนให้ความสำคัญนั้นคือการสืบทอดวงศ์ตระกูล ครอบครัวจึงไม่ใช่แค่เรื่องของความรัก
ความรู้สึก หรือการรวมกลุ่มเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของโครงสร้างทางสังคมที่สามารถขับเคลื่อนประเทศชาติได้
(Kim Shinyoung, 2010)

การให้ความสำคัญกับครอบครัวนำไปสู่วัฒนธรรมเรื่องการจับคู่ ผู้ชายและผู้หญิง เมื่อถึงอายุที่
เหมาะสม หากยังไม่มีคู่ชีวิตก็จะไปนัดบอด หรือเรียกอีกอย่างว่า Blind-date รวมไปถึงการใช้บริการหาคู่ หาก
ทำทุกวิถีทางแล้วสุดท้ายยังไม่มี บรรดาคนรอบตัวจะเริ่มสงสัยว่า คนนั้นอาจมีปัญหาด้านร่างกายหรือจิตใจ
และพยายามเข้ามากดดันให้แต่งงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้คือให้ความสำคัญกับการให้กำเนิด เพราะ
ลูกเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดให้เป็นข้อผูกมัดที่เชื่อมระหว่างสองครอบครัว (Jenny Bourne, 2007)

ค่านิยมดังกล่าวยังได้สร้างบรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) ที่ว่าผู้ชายผู้หญิงเท่านั้นที่
ต้องแต่งงานและมีลูกเพื่อสืบสกุล เนื่องจากสังคมเกาหลีมักทัศนคติทางลบต่อเรื่องเพศ มองว่าเพศที่สามเป็นสิ่ง
น่ารังเกียจ ทำให้ผู้ชายที่มีความสัมพันธ์กับเพศเดียวกันมีความกังวลว่าอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ครอบครัวเสื่อม
ชื่อเสียง จึงต้องตัดสินใจเลือกระหว่างความต้องการของตนเอง ครอบครัว และสังคม ซึ่งส่วนใหญ่เลือกที่จะ
ปิดบังอัตลักษณ์ทางเพศของตัวเองไว้ และใช้ชีวิตอย่างคนปกติที่มีความต้องการเพศตรงข้าม (Heterosexual)
โดยการแต่งงานมีลูกมากกว่าที่จะโดนคนรอบตัวสงสัย ทั้งนี้ก็เพื่อทำตามสิ่งที่ครอบครัวและสังคมคาดหวัง และ
เพื่อความปลอดภัยในสังคมและชีวิตส่วนตัว (Kim Shinyoung, 2010)

ดังนั้นจากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า ลัทธิขงจื้อที่ปลูกฝังความเชื่อบนฐานวัฒนธรรมและ
ขนบธรรมเนียมของเกาหลีมามากเกินไป ทำให้ไม่เพียงแต่เพศหญิงที่เท่านั้นที่ได้รับความไม่เท่าเทียมกับเพศชาย
เพศทางเลือกอื่นเองก็ไม่ได้มีโอกาสเช่นเดียวกัน เพราะความต้องการที่จะสืบทอดสายตระกูลนั้นได้
ขับเคลื่อนภายใต้สถาบันครอบครัว ชาติ และสังคมการเมือง รักต่างเพศเท่านั้นที่เป็นที่ยอมรับและเข้าใจได้ใน
สังคมเกาหลีสืบเนื่องมาจากเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อทุกแขนงของชีวิต บรรทัดฐานทางเพศ
(Heteronormativity) จึงขัดขวางไม่ให้เกย์หรือเพศที่สามในเกาหลีสื่อการใช้ชีวิตอย่างมีตัวตนและมีอิสระ โดยการ
เน้นย้ำเรื่องหน้าที่ ข้อผูกมัด และความสำคัญของสถาบันครอบครัวที่มาเป็นอันดับแรก

ต่อมาสังคมเกาหลีสสมัยใหม่ (Modernization) ที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกมากขึ้น มองว่าลัทธิขงจื้อ
เรียกร้องมากเกินไป ทำตามขนบธรรมเนียมมากเกินไป จนทำให้เกิดการแบ่งแยกระบบชนชั้น และการเลือก
ปฏิบัติและกีดกันเพศหญิง รวมถึงเพศที่สามด้วย ลัทธิขงจื้อจึงได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากสังคมตะวันตก และ

ไม่ได้รับการยอมรับให้อยู่ในรูปแบบของศาสนา ลัทธิขงจื้อจึงคงสภาพเป็นเพียงแนวความคิดความเชื่อ (Bae Jaewon, 2012) ซึ่งก็ปฏิเสธไม่ได้ว่า ถึงแม้ไม่ได้เป็นศาสนา แต่อิทธิพลของลัทธิขงจื้อก็ยังมีผลอย่างมากต่อสังคมเกาหลีมาจนถึงปัจจุบัน

3.1.3 ศาสนาคริสต์

ศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิกเข้ามาเกาหลีตอนปลายศตวรรษที่ 19 ก่อนนิกายโปรเตสแตนต์ และยังเป็นสมัยโซซอนที่มีลัทธิขงจื้อเป็นศาสนาประจำชาติอยู่ จึงเกิดความขัดแย้งและถูกกวาดล้าง เนื่องจากคาทอลิกไม่มีพิธีการเช่นไหว้บรรพบุรุษเหมือนขงจื้อ (Bae Jaewon, 2012) ต่อมากลุ่มมิชชันนารีอเมริกันได้เข้ามาเผยแพร่คริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ โดยให้ความสำคัญกับด้านการศึกษาและการแพทย์ ซึ่งถึงแม้ตอนนั้นยังคงมีลัทธิขงจื้ออยู่ แต่เพราะสังคมมีความต้องการด้านการศึกษาและการแพทย์พอดี จึงรับโปรเตสแตนต์อย่างไม่รู้สีกต่อต้าน (Bae Jaewon, 2012) เห็นได้จากการก่อตั้งมหาวิทยาลัยหญิงอีฮวา (Ehwa Women University) เนื่องจากสมัยก่อนผู้หญิงถูกกีดกันเรื่องการศึกษา (เพราะลัทธิขงจื้อเน้นผู้ชาย) แต่มหาวิทยาลัยนี้ถูกสร้างขึ้นโดย Mary F. Scranton กลุ่มมิชชันนารีอเมริกัน และเป็นมหาวิทยาลัยหญิงแห่งแรกของเกาหลี (Ewha Womans University Official Website) อีกทั้งตอนที่โปรเตสแตนต์เข้ามาเป็นช่วงเดียวกับที่เกาหลีอยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น (일제강점기) (ค.ศ.1910-1945) คนเกาหลีจึงมีความต้องการที่จะพึ่งพาศาสนาคริสต์ และวิทยาการจากตะวันตก ซึ่งส่งผลให้สังคมเกาหลีพัฒนาอย่างรวดเร็ว

อิทธิพลของศาสนาคริสต์ที่มีต่อสังคมเกาหลีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ คือ คำสอนของคัมภีร์ไบเบิลที่มีใจความว่า “บุคคลใดกระทำการอันเป็นรักร่วมเพศจะต้องโทษประหารชีวิต” (Walter Wink, 1979) เห็นได้ชัดว่า คัมภีร์ไบเบิลมีทัศนคติทางลบต่อกลุ่มรักร่วมเพศ รวมไปถึงการแสดงพฤติกรรมทางเพศอื่นๆที่ถูกกำหนดว่าเป็นสิ่งไม่เหมาะสม ซึ่งค่านิยมนี้ปลูกฝังให้ผู้นับถือศาสนาคริสต์อย่างเคร่งครัดเชื่อว่า เพศที่สามเป็นมลทินเป็นบาป (Homosexual as a sin) สมควรได้รับการลงโทษหรือชำระล้างเพื่อให้บริสุทธิ์ (Walter Wink, 1996) นอกจากนี้ยังมีคำสอนให้รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง ทำให้ผู้นับถือศาสนาคริสต์มีความคิดเรื่องการรวมกลุ่มและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเดินขบวนหรือการทำกิจกรรมเพื่อภาคสังคมมักมาจากกลุ่มผู้นับถือศาสนาคริสต์เป็นส่วนใหญ่ ตัวอย่างเช่น การออกมาประท้วงกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติต่อเพศที่สามที่นำโดยกลุ่มโปรเตสแตนต์ ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป นอกจากเรื่องความไม่เท่าเทียมทางเพศที่เกิดขึ้นจากความเชื่อของศาสนาต่างๆแล้ว วิธีคิดของแต่ละศาสนาก็มีอิทธิพลต่อการยอมรับของเพศที่สามในสังคมเกาหลีมากน้อยแตกต่างกันไป

ตัวอย่างเช่น ลัทธิขงจื้อที่ได้สร้างค่านิยมชายเป็นใหญ่ในสังคม ทำให้ผู้หญิงและเพศที่สามไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม หรือสถาบันครอบครัวแบบขงจื้อที่ทำให้บรรทัดฐานรักต่างเพศมีอิทธิพลเหนือการแสดงออกทางเพศที่หลากหลาย รวมถึงคำสอนของศาสนาคริสต์ที่กำหนดความสัมพันธ์ทางเพศเฉพาะผู้ชายและผู้หญิงเท่านั้น สาเหตุเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดอคติและความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับเพศที่สามว่าไม่สอดคล้องกับจริยธรรมของสังคม นำมาสู่การเหยียดเพศ การเลือกปฏิบัติ และการเดินขบวนการต่อต้านเพศที่สามที่เกิดขึ้นมากมายในปัจจุบัน

3.2 ด้านการเมือง

David Easton (1965) ให้คำจำกัดความของคำว่า “การเมือง” ว่า Politics as the authoritative allocation of values for a society หรือ การเมืองเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในการจัดสรรทรัพยากรหรือสิ่งที่มีคุณค่าต่างๆให้กับสังคม อย่างไรก็ตาม การเมืองที่จะกล่าวถึงไปนี้ไม่ใช่เรื่องการเมืองการปกครอง แต่เป็นเรื่องกฎหมายที่ศึกษาในสังคมที่เกี่ยวข้องกับเพศที่สาม เมื่อเพศที่สามได้รับสิทธิที่ไม่เท่าเทียมคนทั่วไปในสังคม จึงเกิดขบวนการเคลื่อนไหวเรียกร้องทางการเมืองขึ้น เพราะถึงแม้ว่าความรักร่วมเพศจะไม่ใช่สิ่งที่ผิดกฎหมายในสังคมเกาหลี แต่อคติทางเพศในสังคมเกาหลีที่ได้รับการปลูกฝังความเชื่อทางศาสนาตั้งแต่ในอดีตนั้นก็ทำให้เพศที่สามต้องเผชิญกับการถูกเลือกปฏิบัติทั้งในทางสังคมและทางกฎหมาย เพราะฉะนั้นเรื่องเพศจึงถือเป็นเรื่องการเมืองอย่างหนึ่ง เพราะเรื่องเพศเป็นเรื่องของอำนาจ เป็นเรื่องของการต่อรองเพื่อแย่งชิงพื้นที่ในสังคม (โตมร ศุขปรีชา, 2556)

ในอดีต แม้ว่าจะไม่พบข้อมูลที่ชัดเจนว่ามีความพยายามในการเคลื่อนไหวต่อต้านความไม่เท่าเทียมทางเพศ แต่พบว่าการกดขี่ทางเพศมาโดยตลอด อันเนื่องมาจากกฎระเบียบและขนบธรรมเนียมทางสังคมที่เอื้อต่อผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยซองยุนควาน (Sungkyunkwan University) มหาวิทยาลัยชายล้วนที่จำกัดเฉพาะบัณฑิตผู้ชายเท่านั้น (Choi Hyungki, 2004) สำหรับเพศที่สาม ครั้งแรกที่มีการพูดถึงเพศที่สามคือ กษัตริย์ฮเยกุง (계정대왕) กษัตริย์องค์ที่ 36 แห่งราชวงศ์ชิลลา กล่าวกันว่าพฤติกรรมของเขาแสดงออกถึงความเป็นผู้หญิง นักประวัติศาสตร์เองก็ได้อธิบายตัวเขาว่าเป็นชายแต่ภายนอกแต่เป็นหญิงโดยธรรมชาติ กษัตริย์ฮเยกุงเสียชีวิตจากการถูกลอบสังหารโดยทหารองค์รักษ์ของตนเมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 780 ด้วยวัยเพียง 22 ปี สาเหตุเพราะคนต่างรับไม่ได้กับความเป็นผู้หญิงของกษัตริย์ฮเยกุง (Gahyun Youn, 1996) เห็นได้ว่าก็ยังมีการเลือกปฏิบัติและใช้ความรุนแรงทั้งในทางนามธรรมและรูปธรรมต่อ

ความหลากหลายทางเพศมาโดยตลอด เพียงแต่ว่าเป็นเพราะจารีตที่ปฏิบัติต่อกันมา คนจึงต่างยอมรับกันไปโดยปริยาย

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันสังคมเกาหลีเป็นสังคมสมัยใหม่ (Modernization) เนื่องจากได้รับอิทธิพลตะวันตกอย่างสหรัฐอเมริกาที่เข้ามาช่วยเหลือเกาหลีในช่วงสงครามเกาหลี (ค.ศ. 1950-1953) (Lee Sang Oak, 2008) ซึ่งไม่ได้เข้ามาแค่เรื่องการเมืองเพียงอย่างเดียว แต่นำอุดมการณ์และวิธีคิดเรื่องเสรีภาพตามแบบตะวันตกเข้ามาด้วย จากกฎหมายที่กำหนดบทบาททางเพศของชายหญิง รวมถึงเพศที่สามมาโดยตลอด และสร้างแรงกดดันตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน จึงนำมาสู่ขบวนการเคลื่อนไหวต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่เกิดขึ้นในช่วงยุค 1990 เป็นต้นมา โดยจะขอยกเฉพาะเหตุการณ์ที่สำคัญดังต่อไปนี้

3.2.1 ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิ LGBT ในเกาหลีใต้

ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิ LGBT (Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender) เกิดขึ้นทั่วโลกเนื่องจากกลุ่ม LGBT ต้องเผชิญกับความกดดัน การใช้ความรุนแรง อันเป็นผลมาจากการถูกเลือกปฏิบัติบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศที่สังคมไม่ยอมรับ รวมถึงความเข้าใจผิดก่อนหน้านี้ว่าเพศที่สามเป็นพาหะนำโรค HIV/AIDS (เนื่องจากการติดเชื้อเอดส์ครั้งแรกในเกาหลีเกิดขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1985 ตรวจพบจากทหารอเมริกาที่มาประจำการที่เกาหลีใต้ และส่วนใหญ่มาจากคนที่มีรักร่วมเพศ ความเข้าใจผิดนี้ทำให้เกิดพวก HIV/AIDS Phobia ขึ้นในสังคม (Cho Byonghee, 2008) อย่างไรก็ตามถึงแม้โอกาสในการติดเชื้อเอดส์ของเพศที่สามจะมากกว่าคนปกติ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเพศที่สามจะเป็นพาหะนำโรคเอดส์ ข้อสรุปดังกล่าวจึงไม่สมเหตุสมผลในความเป็นจริง) ดังนั้น ความเข้าใจผิด ความกดดัน และการใช้ความรุนแรงสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน สถานที่ทำงาน หรือแม้แต่ในบ้าน และสามารถเกิดขึ้นกับคนทุกวัยด้วย นอกจากนี้ยังไม่มีกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิมนุษยชนของกลุ่ม LGBT ได้อย่างครอบคลุม

การเลือกปฏิบัติต่อกลุ่ม LGBT ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน กลุ่ม LGBT จึงต้องการที่จะนำเอาเรื่องความหลากหลายทางเพศ รวมเข้าไปอยู่ในกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติ (Anti-Discrimination Laws) เพื่อให้เพศที่สามทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมในสังคม กองทัพ การศึกษา และพัฒนาสถานะทางกฎหมายของ LGBT ให้ดีขึ้น ให้สาธารณชนได้รับรู้ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเพศที่สามมากขึ้น ทำลายอคติหรือแบบแผนตายตัวที่ทำให้หลายคนเข้าใจผิดมาตลอดนั้นถูกต้อง

ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิ LGBT ในเกาหลีใต้เริ่มแรกเกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มที่มีชื่อว่า Cho-Dong Society ในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1994 (Cho มาจาก Cho-lock แปลว่า สีเขียว สีแห่งความสงบสุข

และ Dong มาจาก Dong-saek แปลว่า เหมือนกันทุกคน) ประกอบด้วยสมาชิกเลสเบี้ยน 3 คนและเกย์ 4 คน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เพศที่สามเป็นที่รู้จักในสังคม ด้วยการตีพิมพ์และจัดจำหน่ายจดหมายข่าวไปยังสถานที่นัดพบของเพศที่สามส่วนใหญ่ ต่อมากลุ่ม Cho-Dong ได้แบ่งออกเป็น 2 องค์กรหลัก โดยแยกเป็น Between Friends หรือ ซินกุกซาอี (친구사이) สำหรับเกย์ ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1994 ซึ่งตอนแรกมีสมาชิกเพียง 15 คน และเพิ่มขึ้นเป็น 120 คนภายในเดือนมิถุนายน ค.ศ.1996 และ Kiri Kiri สำหรับเลสเบี้ยน ในวันที่ 27 พฤศจิกายน ค.ศ. 1994 ซึ่งตอนแรกมีสมาชิกเพียง 7 คน และเพิ่มขึ้นเป็น 100 คนภายในเดือนมิถุนายน ค.ศ.1996 เช่นเดียวกัน นอกจากการตีพิมพ์และจัดจำหน่ายจดหมายข่าวแล้ว ทั้งสองกลุ่มยังจัดการอบรม “Human Rights Schools” ทุกภาคฤดูร้อน ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1995 โดยวางแผนที่จะเป็นผู้สนับสนุนงานเทศกาลหนังเกย์และเลสเบี้ยน พร้อมทั้งยื่นมือให้คำปรึกษาแก่เพศที่สามในเกาหลีที่ยังคงประสบปัญหาเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง (Gahyun Youn, 1996) ขบวนการเคลื่อนไหวในสมัยนั้นถือว่ามีวามกระตือรือร้นมาก ขณะเดียวกันนั้น นักศึกษาภาคสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยยอนเซ (Yonsei University) ก็ได้ออกมาประกาศตัวว่าเป็นเกย์ และประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของเพศที่สามในสังคมเกาหลีลงบนหนังสือพิมพ์ในเดือนมีนาคม ค.ศ.1995 เพื่อก่อตั้งสมาคมนักศึกษาเกย์ (Gay Students Association) ในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อว่า Come Together (Yonsei University Official Website) ต่อมาในปี ค.ศ.1997 ได้จัดงานเทศกาลหนังของเพศที่สามขึ้นเป็นครั้งแรก (Korean Queer Film Festival) ซึ่งถือเป็นการรวมตัวของบรรดาเพศที่สามที่ใหญ่ที่สุด (Matt Kelley, 2009) และในปี ค.ศ.1998 ก็ได้เปิดตัวหนังสือ Buddy นิตยสารเกย์ฉบับแรกของเกาหลีด้วย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในช่วงปี 1990 เป็นต้นมา การเคลื่อนไหวขององค์กรต่างๆเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีผลทำให้จำนวนเพศที่สามในเกาหลีเริ่มเปิดเผยตัวตนมากขึ้น และศาลเกาหลีเองก็ต้องเผชิญหน้ากับความต้องการในการยอมรับทางกฎหมายของกลุ่มเคลื่อนไหว เช่น การแต่งงานของเพศเดียวกัน การรับเลี้ยงบุตรโดยคู่รักเพศที่สาม ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ไม่เพียงแต่จำนวนที่เพศที่สามออกประกาศตัวเพิ่มขึ้นเท่านั้น จำนวนพื้นที่ทางสังคมสำหรับกลุ่มคนรักร่วมเพศก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน เช่น บาร์ ร้านอาหาร รวมถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นพื้นที่แสดงออกที่เพิ่มทางเลือกใหม่ของกลุ่มรักร่วมเพศ ตัวอย่างเช่น ในปี ค.ศ.2000 Korean Queer Culture Festival จัดขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นงานเทศกาลประจำปี โดยมีหัวข้อเป็นเรื่องสิทธิ LGBT ประกอบไปด้วยขบวนพาเหรด (Matt Kelley, 2009) ต่อมาได้รวมเข้ากับ Korean Queer Film Festival ด้วย อย่างไรก็ตามในปีเดียวกันได้เกิดประเด็นร้อนในสังคมเกาหลี เมื่อ ฮงชุกซอน (홍석천) นักแสดงคนแรกที่ยังออกมาประกาศตัวว่าเป็นเกย์ จากนั้นเขาก็ถูกไล่ออกจากงาน และถูกต่อต้านจากคนในสังคมอย่างรุนแรง (Joohee Cho, 2009)

ต่อมาในปี ค.ศ.2003 คณะกรรมการเพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (The National Human Rights Commission) เสนอให้มีการยกเลิกการใช้ภาษาที่แสดงความเกลียดชังเพศที่สาม (Homophobic Language) ในกฎหมายคุ้มครองเยาวชน (Sexual Orientation and Gender Identity Working Group, 2015) และในปี ค.ศ.2004 พรรคประชาธิปไตยแรงงานเกาหลี (The Korean Democratic Labor Party) คณะกรรมการสำหรับคนกลุ่มน้อยทางเพศ (Sexual Minorities Committee) ต้องการที่จะกระตุ้นการรับรู้ของสาธารณชน โดยมีกำหนดการจัดโครงการเพื่อต่อต้านกลุ่ม Homophobia และการเลือกปฏิบัติอันวางอยู่บนพื้นฐานของความหลากหลายทางเพศ และความเท่าเทียมสำหรับคนกลุ่มน้อยทางเพศ (Complete freedom, equality, and right of pursuit of happiness for homosexuals) นอกจากนี้ยังพยายามที่จะทำให้กฎหมายการแต่งงานของเพศเดียวกันเกิดขึ้นอีกด้วย (Kim Miyoung, 2004)

3.2.2 การแต่งงานของเพศเดียวกันครั้งแรกในเกาหลีใต้ (Same-Sex Marriage)

วันที่ 19 ธันวาคม ค.ศ. 2007 ประธานาธิบดี ลี มยองบัก (이명박) ที่ชนะการเลือกตั้ง ให้สัมภาษณ์ในหนังสือพิมพ์ว่า เพศที่สามเป็นความผิดปกติ และเขาต่อต้านการแต่งงานของเพศเดียวกัน (Craig Young, 2008) ความพยายามในการเสนอกฎหมายการแต่งงานของเพศเดียวกันยังถือว่าไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากกลุ่มคริสเตียนมีอิทธิพลอย่างมากต่อสังคมและการเมืองของเกาหลีใต้ เช่น กลุ่มโปรเตสแตนต์ที่รวมตัวกลุ่ม Homophobic ขึ้นเพื่อพยายามต่อต้านและขัดขวาง National Human Right Commission of Korea เรื่องการคุ้มครองสิทธิของเพศที่สามทางกฎหมายโดยเฉพาะ (Yang Junghoon, 2013) จนกระทั่ง การแต่งงานของเพศเดียวกันเกิดขึ้นครั้งแรกในเกาหลีใต้ คู่รักเกย์คู่แรกที่แต่งงาน คือ ผู้กำกับภาพยนตร์ คิมโจ กวางซู (김조광수) และ คิม ซึงฮวาน (김승환) ที่ได้ทำทนายกฎหมายเกาหลีที่จำกัดเรื่องการแต่งงานเฉพาะคู่รักปกติเท่านั้น (Heterosexual Couples) โดยพวกเขาทั้งคู่ได้จัดงานแต่งงานขึ้นต่อหน้าสาธารณชนคล้าย การแสดงคอนเสิร์ต แลกเปลี่ยนคำสาบานต่อหน้าสาธารณชน เพื่อส่งข้อความให้กับสังคมที่เต็มไปด้วยค่านิยมที่กีดกันการแสดงออกของกลุ่มรักร่วมเพศ ซึ่งถึงแม้การแต่งงานของพวกเขาจะไม่มีน้ำหนักทางกฎหมาย เป็นการแต่งงานเชิงสัญลักษณ์ (Symbolically) แต่แต่งงานเพื่อท้าทายกฎหมายเกาหลีทั้งสิ้น คิม โจ กวางซูกล่าวในงานแถลงข่าวว่า “มันไม่สำคัญที่ว่าจะเป็นคู่รักตามกฎหมายหรือไม่ ที่สำคัญคือเราอยากให้ทุกคนรู้ว่าเกย์ก็สามารถแต่งงานได้เช่นเดียวกัน” (Kim Jho Kwangsoo, 2013) สำนักข่าว CNN รายงานว่า พวกเขาวางแผนที่จะจดทะเบียนสมรส หากถูกปฏิเสธ พวกเขาจะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพราะตามมาตรา 31 รัฐธรรมนูญแห่งชาติเกาหลีใต้ (Constitution of the Republic of Korea) ก็ไม่ได้ระบุชัดเจนถึงการแต่งงานของเพศเดียวกัน ระบุไว้แต่เพียงว่า เป็นการแต่งงานของสามีกับภรรยา (ไม่ได้บอกว่าแต่งงานได้เฉพาะผู้ชายกับ

ผู้หญิง) (Sexual Orientation and Gender Identity Working Group, 2015) และไม่มีบุคคลใดที่สมควร ถูกเลือกปฏิบัติอันเป็นสาเหตุจากความหลากหลายทางเพศ เพศที่สามจึงไม่ถือว่าเป็นผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตามทัศนคติในสังคมที่มีต่อความหลากหลายทางเพศต่างหากที่ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติ และทำให้เพศที่สามไม่กล้าที่จะเปิดเผยตัวตนอย่างเป็นทางการเป็นอิสระ เพราะกลัวว่าอาจจะเกิดอาชญากรรมจากความเกลียดชังได้ ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเพียงความต้องการที่จะได้รับความเคารพในฐานะพลเมือง และได้ใช้ชีวิตอย่างเท่าเทียมเหมือนคนทั่วไป (Heterosexual People)

3.2.3 เพศที่สามกับการเลือกปฏิบัติในกองกำลังป้องกันเกาหลีใต้ (South Korean Defense Force)

นอกจากเรื่องความพยายามในการเสนอกฎหมายการแต่งงานของเพศที่สามแล้ว ในกองกำลังป้องกันเกาหลีใต้ก็ปรากฏเรื่องการเลือกปฏิบัติต่อเพศที่สามเช่นกัน หน้าที่หลักของกองกำลังป้องกันเกาหลีใต้ คือ การสร้างศักยภาพในการป้องกันประเทศ กองทัพบกโฆซเพชที่สามอย่างเข้มงวด และสามารถปลดประจำการออกจากกรมอย่างไร้เกียรติ (Kim Kijoo, 2011) ซึ่งจะมีผลต่อการสมัครงานของชายเกาหลีทุกคน ภายหลังกองทัพบกเริ่มมีการประนีประนอมมากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้เพศที่สามสามารถรับสิทธิเข้ารับการเกณฑ์ทหารได้ (John W. Warner, 1993) อย่างไรก็ตาม เมื่อได้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในกรมแล้ว กลับไม่มีสิ่งที่ยับยั้งความปลอดภัยให้คนกลุ่มน้อยทางเพศได้ ยังคงมีการเลือกปฏิบัติต่อเพศที่สามในกองทัพอยู่

ถึงแม้เกาหลีใต้จะไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับเพศที่สามเฉพาะเจาะจง แต่สำหรับกองทัพบกมีกฎหมายที่เอาผิดการร่วมเพศของผู้ชายด้วยกัน (Sodomy) และกิจกรรมทางเพศรูปแบบอื่นๆในกรมทหาร กฎหมายอาญาทหารเกาหลี (Korean Military Criminal Law) มาตราที่ 92 ระบุห้ามดำเนินกิจกรรมทางเพศระหว่างทหารด้วยกัน ไม่ว่าจะป็นระหว่างชายกับชาย หญิงกับหญิง และชายกับหญิง โดยไม่สนใจว่าจะเป็นการยินยอมทั้งสองฝ่ายหรือไม่ หากฝ่าฝืนต้องถูกปลดประจำการจากกรมทหารและจำคุกไม่เกิน 1 ปี (Sexual Orientation and Gender Identity Working Group, 2015) อย่างไรก็ตาม สหรัฐอเมริกาก็เคยได้แนะนำนโยบาย “Don’t Tell Don’t Ask” ไว้ในปี ค.ศ. 1994 โดยมีใจความว่า “ห้ามกองทัพถามเรื่องความหลากหลายทางเพศของผู้สมัคร และผู้สมัครก็ไม่ควรเปิดเผยตัว” เพราะถึงแม้ได้รับอนุญาตให้เข้ามารับใช้ชาติได้ แต่ผู้บังคับบัญชาการอาจจำกัดหน้าที่และภารกิจบางอย่างของทหารดังกล่าว รวมถึงอาจทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติในกรมทหารได้ (Kim Kijoo, 2011)

เดือนมกราคม ค.ศ. 2006 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (National Human Rights Committee) เสนอให้กองทัพแก้ไขและละทิ้งมาตรา 92 เนื่องจากมีอคติและเลือกปฏิบัติต่อคนกลุ่มทางเพศ ตัวอย่างเช่น เหตุการณ์การเรียกร้องในเดือนกุมภาพันธ์ปีเดียวกัน ผู้สมัครเข้ารับเกณฑ์ทหารนายหนึ่งเรียกร้องสิทธิและความเป็นส่วนตัวของเขา เขายืนยันว่าถูกลดทอนความเป็นมนุษย์ ดูหมิ่นทั้งทางร่างกายและทางคำพูดโดยผู้บัญชาการ หลังจากที่เขาเปิดเผยเพศสภาพของตัวเอง โดยถูกบังคับให้ย้ายรูปการกระทำทางเพศกับทหารชายอีกคนเพื่อพิสูจน์อัตลักษณ์ทางเพศ และให้ตรวจโรคเอดส์โดยไม่ยินยอม การปฏิบัติต่อเพศที่สามเช่นนี้ทำให้พรรคประชาธิปไตยแรงงานเกาหลี (Democratic Labour Party) ออกมาประณามการกระทำของกองทัพอย่างรุนแรง และกระตุ้นให้เกิดการแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวกับเพศที่สามในกองทัพ กองทัพจึงประกาศวิธีการจัดการรูปแบบใหม่เพื่อรับประกันความเป็นส่วนตัว และห้ามการเลือกปฏิบัติต่อเพศที่สาม (Kim Kijoo, 2011)

อีกประเด็นคือ ทศนคติของทหารในกองทัพที่มีต่อเกย์มีความเป็นอนุรักษ์นิยมมาก (Bae Jisook, 2010) ทหารส่วนใหญ่คิดว่า เกย์ไม่เหมาะสมสำหรับกองทัพ เกย์จึงไม่ได้รับการต้อนรับที่ดีนัก และเป็นเหตุผลที่ว่าทำไมเพื่อนร่วมทัพปฏิบัติไม่ดีหรือใช้ความรุนแรงต่อพวกเขา ทศนคติของผู้นำระดับสูงก็ไม่ต่างจากทหารส่วนใหญ่ในกองทัพ อดีตนายพลท่านหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า เขาต่อต้านการเข้ามารับใช้ชาติของเพศที่สามอย่างยิ่ง เพราะเพศที่สามเข้ามาทำลายความมีประสิทธิภาพของกองทัพ กองทัพเป็นแห่งรวมพลที่ทหารทุกคนต้องใช้ชีวิตร่วมกัน นอนด้วยกัน กินด้วยกัน อาบน้ำด้วยกัน ทหารที่ไม่ใช่เกย์คงรู้สึกลำบากใจและไม่สะดวกใจหากมีเกย์อยู่ด้วย เกย์เองก็คงรู้สึกเช่นเดียวกัน ดังนั้น มันอาจจะเป็นอุปสรรคต่อภารกิจของกองทัพ ประสิทธิภาพของกองทัพจะต้องสามารถยืนหยัดช่วยชนะในการต่อสู้ความขัดแย้งกับเกาหลีเหนือให้ได้ เพราะฉะนั้นเพศที่สามไม่ควรเข้ามาอยู่ในกองทัพ (Kim Kijoo, 2011)

กฎระเบียบในกรมทหารยังเป็นหัวข้อที่ถกเถียงกันอยู่ ตัวอย่างเช่น มาตรา 92 ที่โดนวิพากษ์วิจารณ์ว่าเลือกปฏิบัติกับเพศที่สาม แต่ถ้าไม่มีกฎระเบียบห้าม และยอมให้เพศที่สามเข้ามาในกองทัพ ก็กลายเป็นว่าไปบั่นทอนประสิทธิภาพของกองทัพ การปฏิบัติที่ดีและการให้ความเป็นส่วนตัวกับเกย์ในกรมนั้นจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นยาก เห็นชัดได้ว่า กองทัพไม่รับฟังเสียงของคนกลุ่มน้อยทางเพศ แต่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าทำตามสิ่งที่คนบางส่วนในสังคมเรียกร้อง ส่วนหนึ่งเป็นเพราะความตึงเครียดในการทำสงครามของสองเกาหลีทำให้กองทัพต้องรักษาเสถียรภาพของประเทศในนามของ National Security

3.3 ด้านเศรษฐกิจ

เกาหลีใต้ในปัจจุบันมีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรี ซึ่งอาจฟังดูเหมือนไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ แต่จริงๆ แล้วเกี่ยวข้องกันในเรื่องของบทบาททางเศรษฐกิจ สังคมกำหนดให้คนมีอาชีพแตกต่างกันตามบทบาททางเพศ ที่แตกต่างกัน โอกาสในการประกอบอาชีพและกระบวนการทำงานจึงจำกัดความรับผิดชอบ หน้าที่ และความสามารถของบุคคลตามแต่อัตลักษณ์ทางเพศ เกาหลีในสมัยก่อน พื้นที่ของผู้หญิงคือบ้าน หรือเป็นหญิงรับใช้ในวัง เด็กผู้หญิงในสมัยนั้นเองก็ถูกส่งสอนให้เตรียมตัวสำหรับอนาคตเพื่อทำหน้าที่ภรรยาและเป็นมารดาที่ดี ให้กับครอบครัวสามี (Choi Hyungki, 2004) งานของผู้หญิงส่วนใหญ่จึงไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สถานะทางเศรษฐกิจของผู้หญิงจึงอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่ผู้ชายมีโอกาสทางด้านการศึกษา มากกว่า ทำให้มีสิทธิในการสอบคัดเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นขุนนางหรือดำเนินงานที่เกี่ยวกับราชสำนัก ผู้ชายจึงมีโอกาสเลื่อนสถานภาพทางสังคมได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า บทบาททางเศรษฐกิจของผู้ชายและผู้หญิงในอดีตแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง เห็นได้จากหลักความสัมพันธ์ 5 ประการของซงจื่อ (삼강오륜) ที่เน้นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง และในหลักความสัมพันธ์ 5 ประการก็ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ของสามีกับภรรยา (부부유별) ที่แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ชายออกไปทำงานนอกบ้าน ในขณะที่พื้นที่ของผู้หญิงถูกจำกัดให้อยู่แค่ในบ้าน ดูแลลูก (Bae Jaewon, 2012) เพศที่สามก็เช่นเดียวกัน แม้ว่าจะไม่มีข้อมูลปรากฏแน่ชัดว่าในอดีตเพศที่สามมีบทบาททางเศรษฐกิจอย่างไร แต่ในภาพยนตร์เกาหลีเรื่อง The King and The Clown (2005) ปรากฏอาชีพของเพศที่สามอย่างหนึ่งคือ นักแสดงละครเร่ และเรื่อง Frozen Flower (2008) ที่ปรากฏเพศที่สามที่เป็นทหารองครักษ์

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากเกาหลีใต้ตั้งเป็นสาธารณรัฐเกาหลีในปี ค.ศ.1948 ผู้หญิงได้รับโอกาสที่เท่าเทียมมากขึ้นในการเข้าเรียนในสถานศึกษา และทำงานที่อื่นนอกจากที่บ้าน (Park Youngjin, 1990) เนื่องจากเกาหลีใต้มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจอย่างมากในช่วงระยะเวลา 40 ปี จากที่เคยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่ยากจน กลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ได้รับสมญานามว่า "มหัศจรรย์ทางเศรษฐกิจแห่งแม่น้ำฮัน" การก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมทำให้เกิดความต้องการแรงงานผู้หญิงนอกเหนือจากแรงงานผู้ชาย ผู้หญิงเกาหลีสมัยใหม่จึงได้รับความท้าทายในงานที่หลากหลายมากขึ้น อีกทั้งเนื่องจากการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรี ในปี ค.ศ. 1970 (Palley, M. L., 1990) ประธานาธิบดีหญิงคนแรกของเกาหลี พัก กึนฮย ก็เป็นอีกตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของผู้นำหญิงครั้งแรกจากที่ผู้ปกครองเป็นผู้ชายมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจนำไปสู่การพัฒนาทางด้านสังคมก็จริง แต่ก็ยังมีข้อจำกัดจากปัจจัยหลายๆอย่าง que เข้ามา

กำหนดการแสดงบทบาทในพื้นที่ทางเศรษฐกิจของความหลากหลายทางเพศ ตัวอย่างเช่น โอกาสในการประกอบอาชีพของเพศที่สาม

แม้ว่าสถานะของเพศที่สามในปัจจุบันจะดีขึ้นกว่าในอดีต แต่ก็ยังพบว่า พื้นที่ของเพศที่สามยังคงเป็นพื้นที่เฉพาะกลุ่ม เพราะยังไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมในวงกว้าง อาชีพของเพศที่สามส่วนใหญ่จึงเป็นอาชีพที่ไม่ต้องพบปะคนจำนวนมาก หรือพบปะเฉพาะคนกลุ่มเดียวกัน ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์เรื่อง No Regret (2006) ที่ปรากฏอาชีพค้าบริการของกลุ่มเพศที่สาม นอกจากนี้ยังมีงานบริการตามสถานบันเทิงต่างๆ โดยเฉพาะในย่านอีแทวอน ซึ่งเป็นย่านการท่องเที่ยวที่สำคัญทางเศรษฐกิจของเกาหลีใต้ อีแทวอนนอกจากเป็นย่านที่มีชาวต่างชาติจำนวนมากแล้ว ยังมีถนนที่ชื่อว่า Homo Hill ซึ่งเป็นแหล่งรวมคลับ ผับ บาร์ สำหรับเกย์และเลสเบี้ยน เป็นพื้นที่เฉพาะกลุ่มที่เปิดโอกาสให้คนกลุ่มน้อยทางเพศได้แสดงออก ตัวอย่างเช่น SOHO, Eat Me, Why Not, Queen, Always Homme เป็นต้น (Kim Chanhee, 2011) อาชีพในวงการบันเทิงก็เช่นกัน ตัวอย่างเช่น นักแสดงฮงชอกซอน ฮาริสู (하리수) นักร้องนักแสดงหญิงข้ามเพศคนแรกของเกาหลี (Stewart Ho, 2012) และคิมจีฮู (김지후) นักแสดงและนายแบบที่ฆ่าตัวตายหลังจากการเปิดเผยตัวตน (Park Sisoo, 2008) นอกเหนือจากสังคมเฉพาะกลุ่ม เกาหลีเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมแบบอนุรักษนิยมที่ได้สร้างความยากลำบากในกระบวนการทำงาน และการสมัครงานของเพศที่สามอย่างมาก เพศที่สามในเกาหลีมักเผชิญกับการแบ่งแยกและการถูกเลือกปฏิบัติ ทั้งด้วยเหตุผลที่ว่า เพศที่สามยังคงไม่เป็นที่ยอมรับ และเพื่อหาบุคลากรที่เหมาะสมที่สุดกับงานนั้นๆ

กรณีตัวอย่าง จากเหตุการณ์ล่าสุดที่ผู้บริหารของบริษัท Apple อย่าง ทิม คุก (Tim Cook) ออกมาประกาศตัวว่าเป็นเกย์ มหาวิทยาลัยคริสเตียนในเกาหลีใต้เองก็ออกมาประกาศอย่างเป็นทางการว่า ไม่รับผู้สมัครที่เป็นเพศที่สาม (Lee Taehoon, 2014) โดยมหาวิทยาลัยนาซารีนเกาหลี (Korean Nazarene University) ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาขนาดใหญ่สำหรับนักเรียนชาวคริสเตียน กำหนดรับสมัครผู้สมัครงานในตำแหน่ง อาจารย์สอนภาษาอังกฤษ และระบุชัดเจนในคุณสมบัติของผู้สมัครว่า “Drinking, Smoking, and Homosexuality are not allowed” อัน กวางจิน (안광진) ข้าราชการประจำมหาวิทยาลัย กล่าวว่า มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่เข้มงวดในการเลือกรับบุคลากร ซึ่งนอกจากคุณสมบัติต่างๆแล้ว ผู้สอนภาษาอังกฤษทุกคนต้องเข้าร่วมโบสถ์นาซารีนตามระยะเวลาในสัญญาด้วย หากไม่ปฏิบัติตามก็จะมีต่อการต่อสัญญา (Ahn Kwang-jin, 2014) ซึ่งดูเหมือนว่ามีจุดประสงค์เพื่อปลูกฝังศาสนาคริสต์ให้กับคนในมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตาม เกาหลีใต้ไม่มีกฎหมายที่ระบุชัดเจนเรื่อง การห้ามเพศที่สามทำงาน ขณะเดียวกันก็ไม่มีกฎหมายคุ้มครองหากสิทธิของเพศที่สามในสถานประกอบการถูกลดทอน และถูกเลือกปฏิบัติดังเช่นการรับ

สมัครงานของมหาวิทยาลัยข้างต้น การกีดกันอาชีพการงานของเพศที่สาม และการใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือถือเป็นประเด็นเรื่องการเลือกปฏิบัติทางกฎหมาย ไม่เพียงแต่เกย์หรือเลสเบี้ยน แต่บุคคลที่แสดงความเป็นชายและความเป็นหญิงไม่สอดคล้องกับสิ่งที่สังคมกำหนดก็อาจถูกเลือกปฏิบัติด้วยเช่นกัน (Ahn Kwang-jin, 2014) ตั้งแต่การจ้างงาน การเลื่อนตำแหน่ง ไปจนถึงภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้นเพศที่สามในเกาหลีส่วนใหญ่จึงเลือกที่จะเปิดเผยตัวตน เพราะต่างกลัวว่าอัตลักษณ์ทางเพศที่สังคมยังไม่ยอมรับของตนเองจะกระทบต่ออาชีพการงานและชีวิตส่วนตัวได้

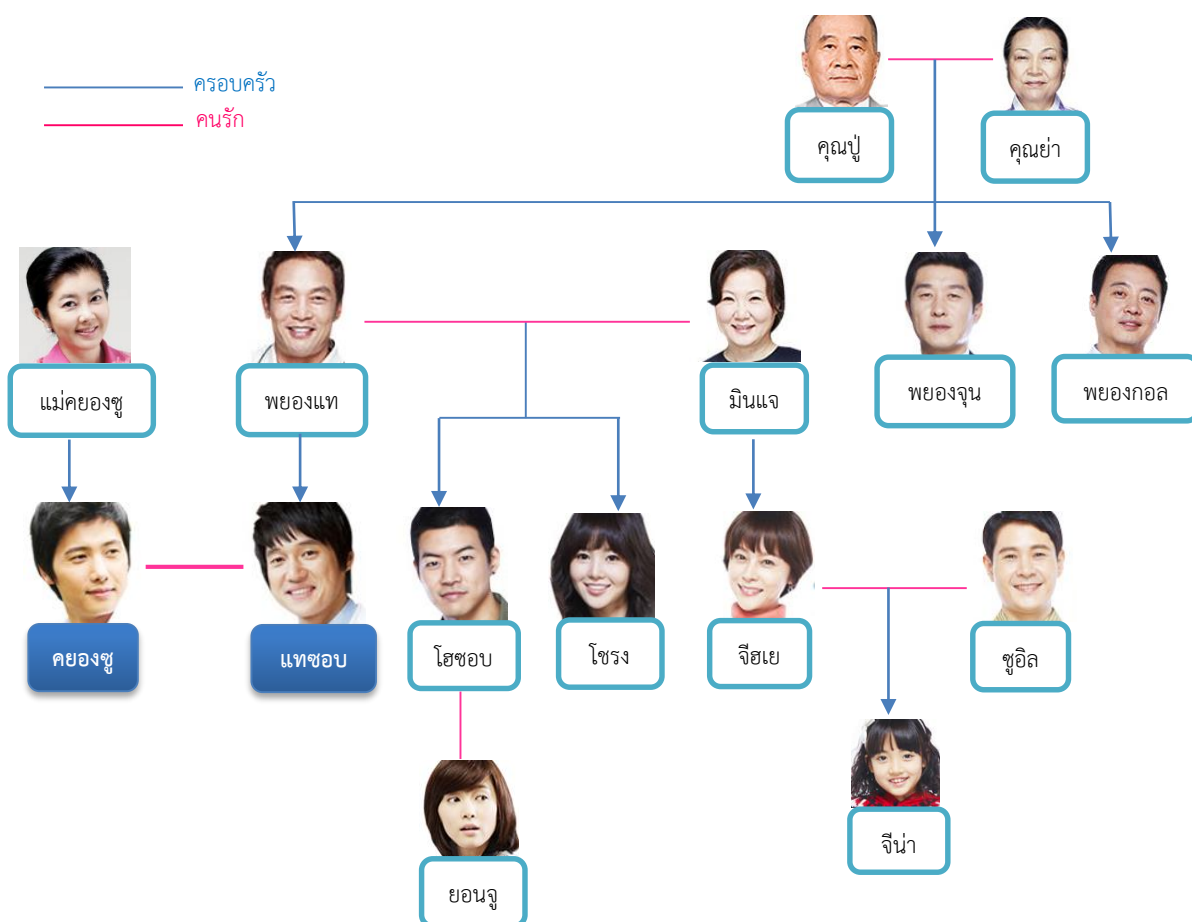
กล่าวโดยสรุป เพศที่สามเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมเกาหลีทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ โดยมีศาสนาเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อวิถีคิดและการยอมรับของคนเกาหลี อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่แค่ศาสนาเพียงเรื่องเดียวที่ทำให้เพศที่สามไม่ได้รับการยอมรับในสังคมเกาหลี แต่กฎหมายและนโยบายของรัฐที่แบ่งแยกและเลือกปฏิบัติต่อคนกลุ่มน้อยทางเพศก็ทำให้เกิดการผลิตซ้ำซ้อนที่ว่าเพศที่สามเป็นสิ่งแปลกแยกจากสังคม รวมถึงทางด้านเศรษฐกิจที่จำกัดโอกาสและการแสดงความหลากหลายทางเพศในพื้นที่ต่างๆ ในสังคม โดยเฉพาะบทบาทของเพศที่สามในที่ทำงาน นำมาซึ่งขบวนการเรียกร้องทางการเมืองรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้ใช้สิทธิของตัวเองอย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป และเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข

บทที่ 4

ภาพเสนอชายรักชายที่ปรากฏในซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful

จากบทที่ 3 ที่ได้ศึกษาการยอมรับเพศที่สามในบริบทสังคมเกาหลีที่มีเนื้อหาในมิติด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ พบว่า มีความสอดคล้องกับบริบทในสังคมปัจจุบันของเรื่อง Life is Beautiful ตัวอย่างเช่น ด้านสังคมและวัฒนธรรม แม้จะไม่ปรากฏแน่ชัดว่าตัวละครในเรื่องนับถือศาสนาอะไร แต่ในซีรีส์ปรากฏฉากการทำพิธีเช่นไหว้บรรพบุรุษซึ่งเป็นพิธีกรรมทางศาสนาอันเป็นเอกลักษณ์ของลัทธิขงจื้อ แสดงให้เห็นว่าลัทธิขงจื้อยังมีอิทธิพลอย่างมากต่อสังคมเกาหลี ด้านการเมือง แม้ว่าซีรีส์เรื่องนี้ไม่ได้นำเสนอประเด็นเรื่องการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่ม LGBT แต่ได้พูดถึงกฎหมายในปัจจุบันที่ยังไม่ยอมรับเพศที่สาม และด้านเศรษฐกิจ ครอบครัวในเรื่องเป็นครอบครัวชนชั้นกลางที่ทำธุรกิจรีสอร์ททบนเกาะเชจู (Jeju Province) ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวทางเศรษฐกิจที่สำคัญของเกาหลี อีกครอบครัวหนึ่งเป็นครอบครัวของอธิการบดีของมหาวิทยาลัยในกรุงโซล เป็นอาชีพที่มีเกียรติในสังคม ซึ่งมีผลต่อเรื่องการยอมรับเพศที่สาม ในบทนี้จะวิเคราะห์ภาพเสนอชายรักชายที่ปรากฏใน Life is Beautiful ที่ได้นำเสนอประเด็นเหล่านี้ผ่านเรื่องราวของตัวละคร “แทชอบ” และ “คยองซู”

ความสัมพันธ์ของตัวละครต่างๆในซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful มีดังนี้

แพชอป (ก้มหน้าก้มตาทำงาน) ผมไม่ได้เป็นคนขอรูปร่างนี้ครับ
ทำไมคุณย่าถึงทำอะไรแบบนั้นโดยไม่ปรึกษาผมก่อน

แม่ ผู้ใหญ่ในครอบครัวที่มองหาชีวิตให้ลูกหลานก็มักจะทำกันแบบนี้แหละ
คุณย่าคงไม่อยากปล่อยให้ลูกจัดการเรื่องนี้คนเดียวหรอก
ขนาดพ่อเรายังบอกให้คิดถึงความตั้งใจและความพยายามของย่าเลยนะ

แพชอป แล้วทำไมผมต้องเสียเวลาไปกับเรื่องพวกนี้ด้วยล่ะ
อีกอย่าง ผู้หญิงที่อยากเจอผมนี่ยังไง แบบนี้ไม่ใช่วิธีที่คนเขาปฏิบัติต่อกันนะครับ

แม่ ถ้าอย่างนั้นคิดว่าเป็นการแก้ปัญหาที่คุณย่าก่อไม่ได้เหรอ
ไม่ได้หมายความว่า ลูกไปเจอเขาแล้วจะต้องแต่งงานกับเขาเลยนี่
ฝั่งนั้นอาจปฏิเสธแม้ว่าลูกจะอยากแต่งงานก็ได้ หรือลูกเองที่เป็นฝ่ายปฏิเสธ ใครจะไปรู้

แพชอป แม่ขอให้ย่าทำแบบนี้เหรอ

แม่ ไม่ใช่... ไม่ใช่แบบนั้นสักหน่อย...

แพชอป (ถอนหายใจ) ถ้าให้ผู้หญิงเป็นคนมาหาไม่ได้เหรอ

แม่ เรื่องนั้น...

แพชอป แล้วทำไมต้องทำอย่างนั้นแล้วบังคับให้ผมไปด้วยล่ะ (พูดเสียงดัง ถอนหายใจแรง)

(Life is Beautiful, ตอนที่ 3)

สังคมเกาหลีเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับครอบครัวอย่างมาก หรือที่เรียกว่า 가족주의 (คาจกจูอี) ภาษาอังกฤษแปลว่า Familism นอกจากจะให้ความสำคัญกับครอบครัวแล้ว คนเกาหลียังให้ความสำคัญกับสายเลือดด้วย เนื่องจากสังคมเกาหลีเป็นสังคมที่มีความเชื่อเรื่องการรวมกลุ่ม หรือ 집단주의 (จิบตันจูอี) โดยมีครอบครัวเป็นหน่วยที่เล็กที่สุด คนเกาหลีเชื่อว่า ครอบครัวจะสามารถขับเคลื่อนกลุ่มให้ใหญ่ขึ้นได้ กลายเป็นสังคม และกลายเป็นรัฐ ซึ่งเหตุผลที่ทำให้เกิดค่านิยมเรื่องการรวมกลุ่ม คือ การได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื้อที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของมนุษย์ และความกตัญญูที่ลูกชายพึงมีต่อพ่อ (สังเกตว่าไม่ได้พูดถึงแม่ เพราะลัทธิขงจื้อเน้นผู้ชาย) ดังนั้นลัทธิขงจื้อจึงเป็นตัวกำหนดความคิดและคุณค่าให้กับสังคมว่า ผู้ชายเท่านั้นที่จะนำพาครอบครัวได้ เพราะผู้ชายสามารถสร้างทายาทเพื่อสืบทอดวงศ์ตระกูลได้ อีกทั้งลัทธิขงจื้อเน้นเรื่องความสัมพันธ์ตามลำดับชั้น (Bae Jaewon, 2012) จึงเป็นเหตุผลที่ว่าทำไมลูกชายคนโตต้องแต่งงานก่อน การให้ความสำคัญกับครอบครัวและสายเลือดนำมาซึ่งวัฒนธรรมการจับคู่และการสร้างบรรทัดฐานรักต่างเพศ กีดกันเพศที่สามออกจากการรับรู้ของสังคม ผู้ชายเท่านั้นที่ต้องคู่กับผู้หญิง

การเน้นย้ำเรื่องความสำคัญของครอบครัวสะท้อนให้เห็นในฉากดังกล่าว แม่และย่าต้องการให้แพชออกไปนัดดูตัว โดยหวังให้เขาแต่งงาน แต่เขากลับแสดงความอึดอัดท่ามกลางบทสนทนา เพราะเขารู้ดีว่าลูกชายคนโตจะถูกคาดหวังในเรื่องนี้สูง ยิ่งเป็นลูกชายคนโตของพ่อซึ่งเป็นลูกชายคนโตของตระกูลเช่นเดียวกัน ยิ่งตอกย้ำเรื่องความรับผิดชอบของหัวหน้าครอบครัวที่ดีให้กับเขา แต่รสนิยมทางเพศของเขา ทำให้เขาไม่สามารถทำตามสิ่งที่ครอบครัวคาดหวังได้ และไม่สามารถทำหน้าที่ลูกชายผู้สืบทอดสายเลือดให้กับตระกูล ตัวละครแพชจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นเสมือนตัวแทนของชายรักร่วมเพศในเกาหลีที่ต้องปิดบังอัตลักษณ์ทางเพศของตัวเองจากครอบครัวและสังคม อีกทั้งเป็นตัวแทนที่ถ่ายทอดความรู้สึกของเพศที่สามในสังคมเกาหลีได้เป็นอย่างดี

4.1.2 คยองซู

“คยองซู” เป็นลูกชายคนโตเช่นเดียวกัน และเป็นตัวละครที่สมบูรณ์แบบ ทั้งรูปร่างหน้าตา บุคลิกที่สุภาพอ่อนน้อม มีฐานะทางเศรษฐกิจและหน้าที่การงานที่ดี เขาทำงานเป็นช่างภาพและอาจารย์มหาวิทยาลัย คยองซูเคยแต่งงานและมีลูกสาวหนึ่งคน แต่เขาหย่าเพราะไม่สามารถทนใช้ชีวิตที่ต้องปิดบังความจริงเรื่องเพศของเขาได้อีกต่อไป ดังนั้นเขาจึงถูกแม่กดดันตลอดเวลาว่าให้กลับไปใช้ชีวิตเหมือนคนปกติ กลับไปเป็นพ่อที่ดีของลูก และกลับไปทำหน้าที่ของลูกชายคนโตของตระกูลด้วยการรับตำแหน่งอธิการบดีต่อจากพ่อ

แม่คยองซู	หยุดทำแบบนี้และกลับบ้าน จัดการความรู้สึกตัวเองและไปแต่งงานใหม่อีกครั้ง
คยองซู	คุณแม่! (น้ำเสียงไม่พอใจ)
แม่คยองซู	แกมีลูก และใช้ชีวิตในฐานะสามีกับภรรยา ก็คืออยู่แล้ว ครอบครัวแกคือสิ่งเดียวที่ภรรยาแการู้ ทั้งหมดที่แกควรทำก็คือใช้ชีวิตแบบนั้นแหละ แกก็รู้สังคมที่เราอยู่ รู้ตำแหน่งของครอบครัวเราดี เสียสละเพื่อเกียรติยศชื่อเสียงของพ่อแกซะ มันเป็นหน้าที่ของแก ในฐานะลูกชาย
คยองซู	แม่!
แม่คยองซู	ทำไมแกไม่ไปอยู่กับผู้หญิงคนอื่น นี่มันไม่ใช่ทางเดินที่ถูกต้อง... เส้นทางนี้มันไม่ใช่ทางเดินของแก แกก็รู้ ทำไมถึงตื้อนักนะ เปลี่ยนเส้นทางแล้วใช้ชีวิตที่ปกติเถอะคยองซู
คยองซู	พอแล้วกับสิ่งที่ผมทำเพื่อแม่ ผมไม่สามารถทำอย่างนั้นกับผู้หญิงคนอื่นได้อีกแล้ว

แม่ของชู คยองซู!

คยองซู แม่รู้ไหมว่าการใช้ชีวิตอยู่อย่างคนหลอกลวงมันลำบากแค่ไหน
เมื่อไรก็ตามที่ผมเห็นซูนา (ลูกสาว) หรือแม่ของเธอ มันเข้ามาวนเวียนในหัวผมเหมือนคนเป็นบ้า
(ตีหน้าผากตัวเอง)
ผมคิดว่าผมจะเป็นบ้า และผมจะไม่มีทางหลอกลวงใครแบบนั้นอีกแน่นอน ยอมแพ้เถอะครับ

แม่ของชู (ตะโกน) ถ้าอย่างนั้น พ่อแจะทำยังไง พี่น้องแจะทำยังไง

คยองซู ตัดขาดผมไปเลยก็ได้ จะได้หมดปัญหา

(Life is Beautiful, ตอนที่ 4)

กรณีของคยองซูก็เช่นเดียวกันกับแทซอบ เขาถูกเน้นย้ำเรื่องภาระหน้าที่ของลูกชายที่ดีที่ควรปฏิบัติต่อครอบครัว และความรับผิดชอบอันใหญ่ของพ่อที่มีต่อลูกตามหลักคำสอนของลัทธิขงจื้อ อย่างที่ได้อธิบายไปข้างต้น นอกจากลัทธิขงจื้อจะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของมนุษย์ ครอบครัว และลำดับชั้นแล้ว ยังให้ความสำคัญกับความกตัญญูด้วย ลูกชายต้องให้ความเคารพและความกตัญญูต่อพ่อ และพ่อก็ต้องให้ความรักแก่ลูก ดังนั้นคยองซูจึงต้องเป็นทั้งลูกชายที่ดีของพ่อ และเป็นพ่อที่ดีของลูกสาว อีกทั้งการหย่าของเขาถือว่าเป็นการทำลายความสัมพันธ์ของสองครอบครัว (ครอบครัวคยองซูและภรรยา) ซึ่งไม่สอดคล้องและขัดต่อค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของคนเกาหลี

ตัวละครคยองซูจึงเป็นอีกตัวละครหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเสมือนตัวละครที่นำเสนอแง่มุมของเพศที่สามในสังคมเกาหลีที่เลือกแต่งงานกับเพศตรงข้าม รวมถึงมีลูก เพื่อปิดบังอัตลักษณ์ทางเพศและทำตามสิ่งที่สังคมกำหนด อีกทั้งยังเป็นภาพตัวแทนที่แสดงให้เห็นถึงความน่าสงสารของเพศที่สามในสังคมที่ยังไม่เปิดรับเรื่องความหลากหลายทางเพศมากนัก

ภาพรวมของบทบาทตัวละครหลัก “แทซอบ” และ “คยองซู” สามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ตัวละครทั้งคู่มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน เหมือนกันในที่นี้คือ แทซอบและคยองซูเป็นผู้ชายที่มีรสนิยกร่วมเพศ และทั้งคู่เป็นลูกชายคนโตของตระกูลเหมือนกัน อย่างไรก็ตาม สิ่งที่แตกต่างกันคือ แทซอบยังไม่ได้เปิดเผยรสนิยกร่วมเพศของเขาต่อครอบครัว ในขณะที่ครอบครัวของคยองซูรับรู้ แต่ไม่ยอมรับ ซึ่งทำให้ตัวละครแทซอบเป็นเสมือนภาพแทนของเพศที่สามทั่วไปในสังคมเกาหลีที่อยู่ท่ามกลางความสับสน ความอึดอัด และความลำบากใจที่ไม่อาจเปิดเผยตัวตนได้อย่างอิสระ และตัวละครคยองซูก็เป็นเสมือนภาพแทนของเพศที่สามในสังคมเกาหลีที่ถูกครอบครัวปฏิเสธ อันเนื่องมาจากการไม่ยอมรับและอคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ รวมถึงการยึดมั่นถือมั่นในชื่อเสียงเกียรติวงศ์ตระกูล โดยไม่สนใจความต้องการและความสุขของลูกชาย

ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า ทักษะคติทางลบที่มีต่อเพศที่สามนั้นเกิดจากความเชื่อทางศาสนาทั้งสิ้น โดยเฉพาะลัทธิขงจื้อที่ได้ปลูกฝังสังคมเกาหลี่ให้มีความนิยมเรื่องชายเป็นใหญ่ และสร้างบรรทัดฐานครอบครัวโดยมุ่งความคาดหวังไปที่ลูกชายคนโตของบ้าน ทำให้เพศที่สามต้องเผชิญความยากลำบากในการตัดสินใจ และการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีความเป็นอนุรักษ์นิยมสูงอย่างเกาหลี่ได้

4.2 พื้นที่และการแสดงออกทางเพศสภาพ

พื้นที่ทางสังคมที่ปรากฏใน Life is Beautiful สามารถแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ พื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่สาธารณะ ซึ่งการแบ่งพื้นที่ที่ดูเหมือนจะเป็นเส้นแบ่งที่เลือนราง เพราะยากที่จะจำแนกได้ชัดเจนว่า พื้นที่ไหนคือพื้นที่ส่วนตัว และพื้นที่ไหนคือพื้นที่สาธารณะ อีกทั้งประเด็นเรื่องพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กับการแสดงออกทางเพศสภาพของตัวละครในเรื่อง “แทชอบ” และ “คยองซู” ซึ่งซีรีส์เรื่องนี้ได้นำเสนอฉากการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครทั้งสองในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

4.2.1 พื้นที่ส่วนตัว (Private Space)

คำว่า “พื้นที่” หมายถึง อาณาเขตบริเวณ และคำว่า “ส่วนตัว” หมายถึง ส่วนที่เป็นของคนหนึ่งคน หรือเฉพาะกลุ่ม ไม่ใช่สำหรับทุกคน (Only one person or group and not for everyone) (Cambridge Dictionary, 2008: 1128) ดังนั้นความหมายของคำว่า “ส่วนตัว” จึงเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับ “สาธารณะ” ที่เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก “พื้นที่ส่วนตัว” จึงอาจหมายถึงความรวมถึงความคิด ทักษะคติ และการแสดงออกที่เจ้าของพื้นที่สามารถกระทำการใดก็ได้ภายในอาณาบริเวณที่เป็นของตัวเอง เป็นพื้นที่ทางกายภาพที่ไม่สัมพันธ์กับผู้คนจำนวนมาก และเป็นสังคมเฉพาะกลุ่มที่ยินยอมให้สมาชิกในกลุ่มใช้พื้นที่ส่วนตัวร่วมกันได้อย่างเต็มที่ พื้นที่ส่วนตัวที่ปรากฏในซีรีส์จึงไม่เป็นแค่พื้นที่ของแทชอบหรือคยองซูคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นพื้นที่ที่ทั้งสองคนสามารถแสดงออกทางเพศสภาพได้อย่างอิสระ

ตลอดทั้งเรื่องได้นำเสนอฉากแสดงความสัมพันธ์ของแทชอบและคยองซู ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนตัว ตัวอย่างเช่น ฉากพูดคุยในรถ ฉากทานอาหาร และฉากแสดงความรักในห้องส่วนตัว แสดงให้เห็นว่าการแสดงออกทางความสัมพันธ์ทางเพศของแทชอบและคยองซูถูกจำกัดให้อยู่แต่ในพื้นที่ของตัวเองเท่านั้น การจับมือที่คู่รักชายหญิงสามารถทำได้ปกติในพื้นที่สาธารณะ พวกเขากลับไม่สามารถทำเช่นนั้นได้อย่างอิสระอย่างรักก็ตาม แม้จะเป็นการแสดงออกทางเพศสภาพในพื้นที่ส่วนตัว แต่ Life is Beautiful ไม่ได้นำเสนอฉากอีโรติกของแทชอบและคยองซูแต่อย่างใด ไม่มีฉากจูบ มีแค่ฉากกอดเพื่อแสดงความรักเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบ

กับตัวละครที่เป็นคู่รักชายหญิงในเรื่องอย่าง โธซอบและยอนจู พยงจุนและโจอารา หากแต่มีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอฉากแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแทซอบและคยองซูในลักษณะของความรักอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งไม่ต่างอะไรกับความรักของคู่รักชายหญิงทั่วไป

4.2.2 พื้นที่สาธารณะ (Public Space)

พื้นที่ทางสังคมอีกรูปแบบหนึ่งที่ปรากฏในเรื่องคือ “พื้นที่สาธารณะ” ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก อยู่ภายใต้กรอบทางสังคม กฎเกณฑ์ และกติกาที่กำกับควบคุมอยู่ ทำให้เกิดสำนึกร่วมกันและช่วยกันตรวจสอบคนในสังคม เนื่องจากสังคมเกาหลีให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่ม

Life is Beautiful ได้ถ่ายทอดประเด็นนี้ผ่านการนำเสนอฉากการแสดงออกของแทซอบและคยองซูในพื้นที่สาธารณะด้วยเช่นกัน ตัวอย่างเช่น ทางเดินริมถนน สวนสาธารณะ หรือร้านอาหาร ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคู่รักชายหญิงพบว่า การแสดงความรักของคู่รักชายหญิงในพื้นที่สาธารณะนั้นสามารถทำได้อย่างอิสระมากกว่าคู่รักเพศเดียวกัน เนื่องจากสังคมเกาหลีให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของคน ดังนั้น การเทศน์จึงถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคนด้วยเช่นกัน อีกทั้งซีรีส์เรื่องนี้ได้นำเสนอการแสดงความรักของคู่รักชายหญิงผ่านตัวละคร “โธซอบ” และ “ยอนจู” ที่สามารถถอดกันและจับมือกันในพื้นที่สาธารณะ ในขณะที่แทซอบและคยองซูกลับทำแบบเดียวกันไม่ได้ เพราะมีคนในสังคมที่คอยตรวจสอบตลอดเวลา การแสดงออกในพื้นที่สาธารณะของพวกเขาจึงเป็นไปในลักษณะของการเสแสร้งแกล้งทำ (Pretending) ตัวอย่างเช่น ฉากแทซอบและคยองซูไปวิ่งออกกำลังกายด้วยกันที่สวนสาธารณะ พวกเขาหยอกล้อกัน แต่เมื่อมีคนเดินผ่านมาทั้งสองคนก็แยกออกจากกันและทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ (Life is Beautiful, ตอนที่ 7) รวมถึงฉากบนทางเดินริมถนนในเวลากลางคืน หลังจากที่แทซอบและคยองซูไปดื่มกันที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง คยองซูชวนแทซอบแกล้งทำเป็นเมาและพุงซิ่งกันและกัน เพื่อที่จะได้เดินกอดคอกันอย่างไม่มีใครสงสัย (Life is Beautiful, ตอนที่ 17) นอกจากนี้ ถึงแม้ว่าในภายหลังครอบครัวของแทซอบจะรับรู้ถึงความสัมพันธ์ของเขากับคยองซู ทำให้การแสดงออกทางเพศสภาพในพื้นที่สาธารณะเพิ่มขึ้นอีกระดับหนึ่งก็จริง แต่การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมส่วนใหญ่แล้วจะอยู่ในพื้นที่สาธารณะมากกว่า ซึ่งเป็นพื้นที่นอกเหนือจากบ้าน Life is Beautiful ได้นำเสนออีกฉากหนึ่งที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า คนเกาหลียังไม่ยอมรับเพศที่สาม ซึ่งเป็นฉากบนรถแท็กซี่ขณะที่คยองซูกำลังบ่นเรื่องผู้หญิงที่เป็นเพื่อนของแทซอบ แต่พยายามเข้าหาและสัมผัสตัวเขา เขาหยอกล้อกับแทซอบว่า “ถึงได้บอกไ้ว่าเราควรจับแบบดูดีให้เธอเห็นไปเลย” (เพื่อหลีกเลียงผู้หญิงคนนั้น) แทซอบจึงรีบเอามือปิดปากคยองซู ขณะเดียวกันคนขับรถก็มองพวกเขาด้วยสายตาเหยียดหยามผ่านกระจกมองหลังพร้อมกับพูดคำว่า “น่าขยะแขยง” และไล่พวกเขาลงจากรถ (Life is Beautiful, ตอนที่ 56)

ตัวอย่างทั้งหมดที่ได้กล่าวมานั้นต้องการจะสื่อว่า สังคมเกาหลีไม่เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศนอกเหนือจากเพศชายและเพศหญิงทำเรื่องส่วนตัวในพื้นที่สาธารณะ เนื่องจากคนส่วนใหญ่ในสังคมเกาหลียังขาดการรับรู้สถานะของเพศที่สามในสังคม รวมถึงขาดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรักร่วมเพศ และอาจมีอคติ ไม่ยอมรับในความหลากหลายทางเพศ เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งและการถูกเลือกปฏิบัติที่อาจจะเกิดขึ้น ทำให้แทซอบและคยองซู รวมถึงเพศที่สามคนอื่นในเกาหลีไม่สามารถแสดงความสัมพันธ์ทางเพศได้อย่างอิสระเปิดเผย ต้องหลบซ่อน หรือเลือกที่จะแสดงออกในพื้นที่ส่วนตัวมากกว่าพื้นที่สาธารณะ

4.3 การใช้ความรุนแรง

การใช้ความรุนแรง (Violence) คือ การกระทำใดๆอันเป็นเหตุให้เกิดการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อตัวเองและต่อคนในสังคม ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ และไม่ว่าการกระทำนั้นจะเกิดขึ้นโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม ซึ่งความรุนแรงที่ปรากฏใน *Life is Beautiful* นั้นแบ่งเป็น 2 รูปแบบคือ ความรุนแรงทางกายภาพ ตัวอย่างเช่น การทำร้ายร่างกาย และความรุนแรงทางวัฒนธรรมที่กระทำผ่านคำพูด ซึ่งได้แก่ การใช้คำพูดดูถูกเหยียดหยาม การกีดกันทางสังคม ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ความรุนแรงในที่นี้เป็นความรุนแรงที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งในเรื่องนี้ก็คือ ตัวละคร “แทซอบ” และ “คยองซู” เท่านั้น

4.3.1 ความรุนแรงทางกายภาพ

ความรุนแรงทางกายภาพ (Physical Violence) คือ การกระทำที่ส่งผลกระทบต่อร่างกาย ตัวอย่างเช่น การทุบตี การรุมทำร้าย การข่มขืน หรือแม้แต่การลวนลาม ซึ่งเป็นการกระทำที่ทำให้เกิดความบาดเจ็บและความเสียหายทางด้านร่างกาย แม้เพียงเล็กน้อยหรือจนถึงแก่ชีวิต

Life is Beautiful ปรากฏฉากที่แสดงความรุนแรงทางกายภาพเพียงฉากเดียว คือ ฉากแม่ของคยองซูเอากะเป้ทุบตีลูกชายหลายครั้ง หลังจากทั้งสองมีบทสนทนาขัดแย้งกัน สาเหตุของความรุนแรงในฉากนี้เนื่องจากแม่คยองซูรู้สึกผิดหวังกับความพยายามที่จะทำให้เขากลับไปใช้ชีวิตเหมือนผู้ชายปกติ (*Life is Beautiful*, ตอนที่ 31) สะท้อนให้เห็นว่า ความรุนแรงที่เกิดขึ้นไม่ได้มาจากความรู้สึกเจ็บช้ำน้ำใจที่ลูกชายไม่เชื่อฟังคำสั่งแม่เพียงอย่างเดียว แต่เกี่ยวข้องกับเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ผู้กระทำความรุนแรงใช้สิทธิในการเป็นแม่เพื่อสั่งสอนลูกชายด้วยการตี อย่างไรก็ตาม ซีรีส์เรื่องนี้ไม่ได้นำเสนอความรุนแรงทางกายภาพมากนัก เพราะไม่ต้องการนำเสนอตัวอย่างที่ไม่ดี แต่มีจุดประสงค์เพื่อถ่ายทอดมุมมองความรู้สึกของผู้ถูกกระทำที่

เป็นเพศที่สามให้มีความน่าสงสาร และน่าเห็นใจ อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นว่าความรุนแรงดังกล่าวก็อาจเกิดขึ้นในสังคมเกาหลีที่มีครอบครัวที่ไม่ยอมรับในความหลากหลายทางเพศของลูกด้วยเช่นกัน

4.3.2 ความรุนแรงทางวัฒนธรรม

ความรุนแรงทางวัฒนธรรมโดยเฉพาะที่กระทำผ่านคำพูด (Verbal Abuse) คือ การใช้ภาษาเพื่อละเมิดศักดิ์ศรีหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ ในรูปแบบของการใช้คำพูดเสียดสี คำเหยียดหยาม และคำดูถูกดูแคลนต่างๆ ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

การใช้ความรุนแรงในที่นี้เกิดขึ้นกับแทชอบและคยองจู เนื่องจากพวกเขาไม่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกบางคนของครอบครัว เป็นความรุนแรงที่ผู้ใช้ความรุนแรงต้องการแสดงความไม่พอใจส่วนตัว หากเป็นกรณีที่ผู้กระทำไม่ใช่คนในครอบครัวอย่างคนขับแท็กซี่ที่แสดงความรังเกียจต่อพวกเขาว่า “น่าขยะแขยง” ในตอนที่ 56 ก็อาจมีจุดประสงค์หรือเหตุผลเพื่อเหยียดให้คนที่เป็นเพศที่สามรู้สึกว่าเป็นสิ่งผิดปกติในสังคม อย่างไรก็ตาม Life is Beautiful ได้นำเสนอฉากการใช้ความรุนแรงทางคำพูด ผ่านบทสนทนาของคนในครอบครัว ซึ่งปรากฏคำพูดที่เต็มไปด้วยอคติทางเพศอย่างไม่มีเหตุผล ดังนี้

ณ ห้องรับแขกบ้านของแทชอบ สมาชิกในบ้านพร้อมหน้ากัน (ยกเว้นพ่อ ปู ยา และแทชอบ)

แม่   แทชอบ... เป็นเด็กที่แตกต่างจากคนอื่นค่ะ
                          พี่ชายคุณ (พ่อของแทชอบ) กับฉันตัดสินใจที่จะโอบกอดเขาไว้ค่ะ
                          อาพยองจู... ความเห็นของคุณมีส่วนสำคัญกับเรื่องนี้ค่ะ

พยองจู   ช่วยพูดให้กระจ่างกว่าหน่อยนี้ครับ

แม่   ปกติแล้ว ผู้หญิงต้องชอบผู้ชายและผู้ชายก็ต้องชอบผู้หญิงใช่ไหมคะ...
                          แต่แทชอบแตกต่างกับคนอื่นค่ะ

(ทุกคนในบ้านตกใจ โดยเฉพาะอาคนเล็ก)

อาคนเล็ก   อะไรนะครับ หมายความว่าแทชอบเป็น...

พยองจู   อย่าเสียงดัง อยู่เฉยๆ

อาคนเล็ก   จะให้อยู่เฉยได้ไงในเมื่อมี “ไอ้บ้า” อยู่ในบ้านเรา

พยองจู   ใครคือ “ไอ้บ้า”

อาคนเล็ก   เขาไม่ใช่ “ไอ้บ้า” หรือไง เขา “ป่วยทางจิต” ไม่ใช่เหรอไง

พยองจุน   หยุดตะโกน และหุบปากซะ
 พี่สะใภ้รู้ได้อย่างไรครับ

แม่   แพชชอบเป็นคนบอกเองค่ะ

อาคนเล็ก   (ตะโกน) ไอ้บ้านนั่น!

พยองจุน   (ตบหัวอาคนเล็ก)

แม่   อาคนเล็ก! ฉันทขอเถอะค่ะ
 แน่แน่นอนว่าคุณตกใจและหวาดกลัว แต่ได้โปรดอย่ากล่าวคำพูดแย่ๆที่ากำลังคิดอยู่เลย
 เขาเป็นหลานคุณนะ อย่าเป็นเหมือนคนอื่นๆที่สาปแช่งคนที่ เป็นแบบเขาโดยไม่มีเหตุผล
 ให้คิดว่ามันจะยากลำบากขนาดไหนสำหรับเขา
 จะลำบากขนาดไหนที่เขาต้องใช้ชีวิตอยู่ในโลกที่โหดร้ายต่อจากนี้
 ช่วยคิดเรื่องนี้ก่อนเป็นอันดับแรกค่ะ

อาคนเล็ก   ผมรู้เรื่องนั้นแต่ว่า พี่สะใภ้ครับ....
 ผมหมายถึงทำไมไอ้บ้านนั่นต้อง....

จีฮย   ทำไมเราต้องออกอาการราวกับว่าเกิดภัยพิบัติอะไรขึ้นด้วยคะ

อาคนเล็ก   แล้วเราจะบอกว่าเป็นเรื่องเล็กสำหรับเธอหรือไง

จีฮย   มันเป็นเพราะว่าพวกเขาหลบซ่อนค่ะ แต่จริงๆก็มีคนจำนวนมากที่ชอบเพศเดียวกัน
 พวกเขาทั้งหมดอาจจะเป็นลูกชายหรือลูกสาวใครก็ได้
 เรื่องนี้ก็แค่ดันเป็นคนในครอบครัวเรา
 “ป่วยทางจิต คนบ้า...” อาใช้คำพูดรุนแรงแบบนี้ได้ยังไงคะ
 มันไม่ใช่โรคคะ และก็ไม่ใช่เรื่องของทางเลือกด้วย
 เพราะถ้ามันเป็นทางเลือก ทำไมพวกเขาเลือกที่จะเป็นแบบนั้นด้วยล่ะ
 เพราะทัศนคติแบบแผนของคนส่วนใหญ่ที่ไม่มีเหตุผล
 พวกเขาจึงไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นทางการหนึ่งของสังคม
 พวกเขาแต่งงานตามกฎหมายไม่ได้ พวกเขาไม่มีสิทธิได้รับประกันสุขภาพ
 พวกเขาไม่มีผู้ แม้ว่าพวกเขาจะถูกลดตำแหน่งหรือออกจากงาน
 ทำไมพวกเขาถึงต้องข้ามผ่านความโหดร้ายและเลือกจะเป็นแบบนั้นล่ะคะ

อาคนเล็ก   ก็นี่ไงถึงบอกว่าเขาป่วยทางจิตไง! ทำไมเขาต้องเลือกที่จะทำอะไรที่กฎหมายไม่รับรองด้วยล่ะ?!

พยองจุน   เพราะไม่มีกฎหมายที่จัดการกับประเด็นเพศที่สามที่เฉพาะเจาะจง
 และไม่มีกฎหมายที่ให้สิทธิกับพวกเขา เป็นพื้นที่สีเทา ถ้าพูดให้ถูกก็คือ...
 เพศที่สามไม่ใช่อาชญากรรม

(Life is Beautiful, ตอนที่ 21)

ฉากดังกล่าวได้พูดถึงหลายประเด็นด้วยกัน ทั้งเรื่องการแต่งงานของเพศที่สาม กฎหมายและสิทธิที่เกี่ยวข้องกับเพศที่สาม อย่างไรก็ตาม คำพูดเหยียดหยามต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้ถูกนำเสนอผ่านตัวละครอาคนเล็ก ซึ่งก่อนหน้านี้อาคนเล็กรู้สึกชื่นชมแทชอบมาโดยตลอด เพราะเขาเป็นลูกชายคนโตที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดี เป็นความหวังของครอบครัว แต่พอทราบเรื่องราวแทชอบเป็นเกย์ ท่าทีของอาคนเล็กก็เปลี่ยนไป กลายเป็นใช้คำพูดและแสดงท่าทีที่เลือกปฏิบัติต่อเขาอย่างไม่มีเหตุผล สะท้อนสังคมเกาหลีอย่างชัดเจนว่า ยังคงมีพวก Homophobia หรือพวกที่หวาดกลัวและเกลียดชังเพศที่สามอยู่ในสังคม ซึ่งคนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่แล้วจะมีทัศนคติที่เป็นแบบแผนที่วางอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจผิดเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นเพศที่สาม ตัวอย่างเช่น คำว่า “ป่วยทางจิต” หมายถึง ลักษณะอาการที่มีความผิดปกติทางความคิดและจิตใจต่างไปจากคนปกติ ซึ่งทำให้คนส่วนใหญ่เข้าใจว่า ความรักร่วมเพศเป็นพฤติกรรมที่แปลกแยกและแตกต่างกับความรักต่างเพศ ซึ่งเป็นความรักที่สังคมมองว่า “ปกติ” ภายใต้โครงสร้างทางสังคมที่เน้นย้ำค่านิยมเรื่องครอบครัวเป็นหลัก นอกจากคำว่า “ป่วยทางจิต” อาคนเล็กยังเรียกแทชอบว่า “ไอ้บ้า” “สกปรก” และ “ขยะแขยง” การใช้ความรุนแรงทางคำพูดอย่างไร้เหตุผลของอาคนเล็กนั้น แสดงให้เห็นถึงการลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ แสดงความรังเกียจและปฏิเสธที่จะยอมรับบุคคลที่เป็นเพศที่สามอย่างชัดเจน อีกทั้งยังมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจอีกเช่นกัน เนื่องจากเป็นการใช้อำนาจเหนือกว่าของผู้ที่อาวุโสกว่า (สังคมเกาหลีให้ความสำคัญกับลำดับชั้น ผู้น้อยจึงห้ามเถียงผู้ที่อาวุโสกว่า) เพื่อกดให้เพศที่สามรู้สึกที่ตนเองด้อยกว่า และแปลกแยกไปจากคนปกติ

Life is Beautiful นำเสนอให้เห็นว่า ไม่ว่าจะจะเป็นความรุนแรงในรูปแบบใดก็ตาม การใช้ความรุนแรงก็ไม่ใช่วิธีแก้ปัญหาและไม่ใช่วิธีระบายความเกลียดชัง แต่การแก้ไขความรุนแรงที่แท้จริงคือ การยอมรับและความเข้าใจ เหมือนกับที่ซีรีส์ได้จัดวางให้ครอบครัวของแทชอบเป็นตัวอย่งที่ดีในการรับมือประเด็นนี้อย่างเข้าอกเข้าใจให้กับครอบครัวที่อาจมีลูกที่เป็นเพศที่สาม อันจะนำมาซึ่งการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

4.4 บทบาททางเศรษฐกิจและโอกาสในการประกอบอาชีพ

ประเด็นเรื่องบทบาททางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับเรื่องเพศของมนุษย์ เพราะมนุษย์ถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมก็เป็นตัวกำหนดให้แต่ละบุคคลมีอาชีพที่แตกต่างกันตามสถานะทางเพศและความสามารถ จึงเป็นเรื่องปกติที่อาจเกิดความไม่เท่าเทียมในการจ้างงานขึ้น ตัวอย่างเช่น ผู้บริหารส่วนใหญ่มักเป็นผู้ชาย (เนื่องจากสังคมเน้นผู้ชายเป็นหลัก) อย่างไรก็ตาม โอกาสในการ

ประกอบอาชีพยังเชื่อมโยงกับประเด็นเรื่องพื้นที่ด้วย อย่างที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้านี้ เนื่องจากคนเกาหลีส่วนใหญ่ยังไม่รับรู้ถึงการมีอยู่และไม่เปิดพื้นที่ให้กับเพศที่สามในสังคมมากนัก การแสดงออกทางเพศสภาพในที่ทำงานของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศนั้นจึงเป็นสิ่งที่ยากจะเกิดขึ้น เพราะอาจถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และส่งผลกระทบต่ออาชีพ การทำงาน และฐานะทางเศรษฐกิจได้ และการกีดกันโอกาสในการทำงานของเพศที่สามถือเป็นความรุนแรงทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งด้วยเช่นกัน

ณ บ้านของแทฮอบ แม่คยองซูมาพบแม่แทฮอบเพื่อเสนอเรื่องการย้ายไปอยู่ต่างประเทศของแทฮอบและคยองซู

แม่คยองซู   นี่เป็นสิ่งที่ทั้งสองครอบครัวต้องตกลงกัน ฉันจึงไม่มีทางเลือกนอกจากกลับมาที่นี่อีกครั้ง
ฉันละทิ้งความคิดที่คุณเองก็ไม่เห็นด้วยกับแผนการแยกพวกเขาออกจากกัน

แม่แทฮอบ   ใช่ค่ะ ตามนั้น

แม่คยองซู   ถ้าอย่างนั้น คุณจะเห็นด้วยไหมที่จะให้พวกเขาย้ายไปอยู่ต่างประเทศ
พวกเขาอยู่ที่นี้ไม่ได้
ฉันไม่รู้ว่ายางแทฮอบทำงานอะไร
แต่ถ้าตัวตนที่แท้จริงของเขาเปิดเผยล่ะก็ ฉันมั่นใจว่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับทำงานแน่ๆ

(Life is Beautiful, ตอนที่ 40)

การทำงานเป็นสิ่งที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้คน ยิ่งสังคมเกาหลีเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มด้วยแล้ว ก็ยิ่งต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลหลากหลายกลุ่มเป็นธรรมดา สังคมแบบรวมกลุ่มส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมการรับประทานอาหารร่วมกันหลังเลิกงานที่เรียกว่า 술 (เฮชิก) เป็นธรรมเนียมปฏิบัติร่วมกันขององค์กรนั้นๆ เพื่อกระชับความสัมพันธ์และเพื่อให้งานออกมาดีที่สุดใน (ส่วนใหญ่ไม่สามารถปฏิเสธการเข้าร่วมได้ ยกเว้นแต่มีเรื่องเร่งด่วนร้ายแรงจริงๆ) ดังนั้น ตลอดชีวิตการทำงานของคนเกาหลีจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนตลอดเวลา และหากสิ่งที่สังคมมองว่า “ป่วยทางจิต” เข้าอยู่ในองค์กรเดียวกันแล้วจึงเป็นไปได้เลยที่จะไม่เกิดการเลือกปฏิบัติเกิดขึ้นในที่ทำงาน ซึ่งฉาดดังกล่าวก็ได้ตอกย้ำข้อเท็จจริงนี้ หากวัฒนธรรมการทำงานทำให้ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนตลอดเวลา การแสดงความหลากหลายทางเพศที่คนส่วนใหญ่ไม่ยอมรับจึงอาจสร้างความเคียดแค้น และนำไปสู่การถูกเลือกปฏิบัติได้

Life is Beautiful ที่ดูเหมือนว่าจะเน้นประเด็นทางด้านสังคมมากกว่าด้านเศรษฐกิจ แต่ก็ได้นำเสนอมุมมองของเพศที่สามที่ต้องใช้ชีวิตการทำงานอย่างยากลำบาก ต้องปิดบังอัตลักษณ์ทางเพศของตัวเองในที่ทำงาน เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกปฏิบัติและการถูกไล่ออกจากอาชีพการทำงานอย่างไม่เป็นธรรม ตัวอย่างเช่น ฉาดที่คยองซูให้แหวนคู่กับแทฮอบพร้อมกับพูดว่า “จะใส่แหวนโดยไม่สนใจว่าคนอื่นจะมองยังไง (และแกล้งพูดว่า)

จะบอกทุกคนด้วยว่าเป็นเกย์” แพชชอบจึงบอกว่า “อยากโดนไล่ออกจากโรงเรียนเหรอ” (Life is Beautiful, ตอนที่ 30) ประโยคนี้แสดงให้เห็นว่า หากเปิดเผยว่าเป็นเพศที่สามในที่ทำงานอาจมีความเสี่ยงสูงต่อการสูญเสียอาชีพการงาน กรณีของแพชชอบด้วยเช่นกัน เขาใส่แหวนคู่ดังกล่าวที่โรงพยาบาล เมื่อพยาบาลถามเขาเรื่องแหวนว่า แต่งงานแล้วเหรอและแต่งงานกับใคร ทำให้เขาต้องโกหกและพยายามเลี่ยงคำตอบด้วยความลำบากใจอยู่บ่อยครั้ง (Life is Beautiful, ตอนที่ 40) การหลีกเลี่ยงคำถามของแพชชอบถือเป็นการตอกย้ำความรู้สึกไม่กล้าที่จะเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศ และสถานะความสัมพันธ์ของตัวเองในที่ทำงาน

อย่างไรก็ตาม นอกจากเรื่องวัฒนธรรมการทำงานแบบเกาหลีสแล้ว บทบาททางเศรษฐกิจหรืออาชีพของตัวละครหลักก็มีความสำคัญเช่นกัน แพชชอบเป็นแพทย์ และคยองซูเป็นช่างถ่ายภาพและอาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งแพทย์เกาหลีสส่วนใหญ่ที่ปรากฏในซีรีส์และภาพยนตร์พบว่าทั้งผู้ชายและผู้หญิง แต่แพทย์ชายจะได้รับการจัดวางตำแหน่งให้เป็นตัวละครหลักหรือผู้ดำเนินเรื่องมากกว่า ผู้หญิงจึงเป็นเพียงผู้ช่วยหรือพยาบาลเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ซีรีส์เกาหลีสเรื่อง Brain (2011), The 3rd Hospital (2012), Medical Top Team (2013), และ Doctor Stranger (2014) รวมถึงไม่พบว่ามีเพศที่สามที่เป็นแพทย์นอกจากเรื่อง Life is Beautiful เพศที่สามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่ต้องทำงานในสังคมเฉพาะกลุ่ม ตัวอย่างเช่น ทำงานร้านอาหารหรือแหล่งรวมตัวของเพศที่สาม (Homo Hill) และไม่ใช่อาชีพที่มีเกียรติในสังคม เพศที่สามจึงมักถูกจัดวางในตำแหน่งที่ไม่ดี (ยกเว้นเรื่อง Life is Beautiful) เช่น ในภาพยนตร์เรื่อง No Regret (2006) ปรากฏเพศที่สามประกอบอาชีพขายบริการทางเพศ อีกทั้งอาชีพแพทย์และอาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นอาชีพกระแสหลักในสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก ในขณะที่อาชีพถ่ายภาพเป็นอาชีพอิสระที่ไม่ต้องพบปะผู้คนมากนัก นอกเหนือจากลูกค้า กรณีของแพชชอบที่เป็นแพทย์ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน พยาบาล คนไข้ตลอดเวลา ส่วนคยองซูสัมพันธ์กับนักศึกษาในชั้นเรียนของเขา เพื่อนร่วมงาน และลูกค้า ในตอนที่ 39 ได้นำเสนอความกังวลของคยองซูเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของเขา เนื่องจากแม่บอกว่าจะเอาอาคารพาณิชย์ขนาดเล็กที่คณปูของคยองซูเหลือไว้ให้ไป และถามว่าเขาจะอยู่อย่างไรด้วยเงินของอาจารย์และช่างภาพ เขาบอกว่าเขาจะออกจากตำแหน่งการสอน และหาเงินจำนวนมากจากการถ่ายรูป (เพื่อที่จะได้ไม่เกี่ยวข้องกับคนอื่น ไม่ต้องปิดบังตัวตน ทำงานได้อย่างอิสระ) (Life is Beautiful, ตอนที่ 39) สะท้อนให้เห็นว่า อาชีพอิสระเป็นอีกโอกาสหนึ่งในการประกอบอาชีพด้วยตัวเอง โดยเฉพาะสำหรับเพศที่สาม ซึ่งเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ ไม่ยึดติดกับองค์กรใดองค์กรหนึ่ง และไม่จำเป็นต้องสัมพันธ์กับคนจำนวนมาก

ยิ่งไปกว่านั้น ไม่ใช่แค่ตัวเพศที่สามเท่านั้นที่มีความกังวลต่อการแสดงความหลากหลายทางเพศในที่ทำงาน ผู้ที่ที่ส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นเพศที่สามเองก็มีความกังวลเช่นกันว่า การมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลที่

มีเพศสภาพไม่ตรงตามที่สังคมนั้นอาจนำมาซึ่งความเดือดร้อนในการทำงานและการเสื่อมเสียชื่อเสียง ตัวอย่างเช่น กรณีของคยองซูที่แม่กลัวว่าความเป็นชายที่มีรสนิยมรักร่วมเพศของเขานั้นจะทำลายชื่อเสียงเกียรติยศของพ่อที่เป็นอธิการบดี (Life is Beautiful, ตอนที่ 40) โอกาสในการประกอบอาชีพของเพศที่สามในสังคมเกาหลีจึงถือว่ามีย่อยกว่าคนทั่วไปในสังคม เพราะต้องคำนึงถึงเหตุผลหลายอย่าง เหตุผลหลักมาจากการเป็นสังคมแบบรวมกลุ่มที่คนเกาหลีส่วนใหญ่อาจมีอคติ ไม่ยอมรับ และไม่เปิดโอกาสและพื้นที่ให้พวกเขาได้แสดงศักยภาพการทำงานของตัวเองในฐานะทรัพยากรมนุษย์คนหนึ่ง บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศจึงมีความกังวลว่า อັตลักษณ์ทางเพศของพวกเขาอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตการทำงาน เพราะการทำงานหรือการประกอบอาชีพนั้นเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อหาเลี้ยงชีพตัวเองและครอบครัว ดังนั้นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับคนกลุ่มนี้คือ การปิดบังและซ่อนความหลากหลายทางเพศ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา และสูญเสียโอกาสในการจ้างงาน สิทธิพิเศษที่จะได้รับระหว่างการทำงาน การเลื่อนตำแหน่ง การเพิ่มเงินเดือน รวมไปถึงเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกไล่ออก อันมีผลมาจากการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่เป็นเพศที่สาม

4.5 การแต่งงานของเพศเดียวกัน

การแต่งงานของเพศเดียวกัน หรือที่เรียกว่า Same-sex Marriage หมายถึง การสมรสระหว่างสองบุคคลที่มีเพศกำเนิดหรือเพศทางชีววิทยาแบบเดียวกัน อย่างไรก็ตาม การแต่งงานที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็น การแต่งงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งหมายถึงการจดทะเบียนสมรส อันจะนำมาซึ่งสิทธิตามกฎหมาย ตัวอย่างเช่น การลดหย่อนภาษีในฐานะคู่สมรส การมีสิทธิในมรดกทรัพย์สิน โดยเฉพาะสิทธิในการลงชื่อยินยอมให้แพทย์ดำเนินการรักษาพยาบาลแก่คู่ชีวิต จะเห็นได้ว่า การแต่งงานไม่ใช่แค่เรื่องของความรักหรือความรู้สึกเพียงอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องของสิทธิตามกฎหมายที่ควรมีหลักค้ำประกันให้กับชีวิตของตัวเองและคู่สมรส

Life is Beautiful ได้พูดถึงประเด็นเรื่องการแต่งงานเกือบตลอดทั้งเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งงานของคู่รักชายหญิง การแต่งงานของคนเกาหลีกับชาวต่างชาติ รวมถึงประเด็นเรื่องการแต่งงานของเพศเดียวกันด้วย อย่างไรก็ตามในตอนต้น ความคาดหวังของครอบครัวแทชอบที่อยากให้ลูกชายคนโตแต่งงานมีลูกเพื่อสืบเชื้อสาย เป็นผลมาจากอิทธิพลแนวความคิดของลัทธิขงจื้อที่เน้นย้ำเรื่องความสำคัญของครอบครัวและสายเลือด โดยลูกเป็นเสมือนตัวเชื่อมของทั้งสองครอบครัว แต่เนื่องจากแทชอบเป็นผู้ชายที่มีรสนิยมชอบเพศเดียวกันและมีความสัมพันธ์แบบคู่รักกับคยองซู เขาจึงไม่ยินยอมที่จะแต่งงานและใช้ชีวิตครอบครัวอยู่ร่วมกับเพศตรงข้าม ซึ่งขัดต่อค่านิยมเรื่องครอบครัวของคนเกาหลี อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่ครอบครัวแทชอบรับรู้

ในความสัมพันธ์ของแทชอบและคยองซู พ่อแม่จึงตัดสินใจให้โฮชอบ (น้องชาย) แต่งงานก่อน (Life is Beautiful, ตอนที่ 22)

- แม่   คุณคะ ฉันคิดว่าแทชอบคงอยากแต่งงาน
                         ก่อนที่โฮชอบจะแต่งงาน เราบอกให้แทชอบแต่งไปก่อนเลยดีไหม
- พ่อ   พวกเขาแต่งงานได้ด้วยเหรอ... เธอกำลังพูดถึงเรื่องอะไร เราจะมึงงานแต่งงานแบบนั้นได้ยังไงกัน
- แม่   แน่แน่นอนไม่ใช่การแต่งงานที่เราจะไปเช่าสถานที่จัดงานแต่งงาน (Wedding Hall) แบบนั้น
                         แค่ครอบครัวทานอาหารค่ำร่วมกัน แล้วก็บอกว่าเรายอมรับพวกเขาในฐานะคู่รักแล้วประมาณนี้
- พ่อ   (พ่อสงสัย) พวกเขาอยากทำแบบนั้นเหรอ เขาบอกหรือว่าเขาอยาก
- แม่   ก็ไม่ได้บอกหรอก แต่ตอนที่แม่คยองซูมา
                         คยองซูบอกแม่ว่า พวกเขากำลังจะแต่งงานกัน แม่เขาถึงได้มาตอนกลางคืนแบบนั้น
                         เธอ (แม่คยองซู) ถามว่าฉันรู้ไหม
                         ฉันบอกว่า ฉันรู้ แล้วก็บอกว่า “แล้วทำไมคะ ทำไมพวกเขาจะแต่งไม่ได้”
                         นั่นหมายความว่า พวกเขาทั้งคู่ก็คงจะคุยเรื่องนี้กันแล้วละ
- พ่อ   ก็ใช่... แต่ว่า... เด็กพวกนั้น... พวกเขาจะแต่งงานกันจริงๆเหรอ
- แม่   เนื่องจากกฎหมายไม่ยอมรับพวกเขา พวกเขาอาจจะบอกว่า แต่งงานแล้วใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันเฉยๆ
- พ่อ   หยุดพูดคำว่า “แต่งงาน” เถอะ แปลกๆยังไงไม่รู้
- แม่   ถ้าอย่างนั้น เราควรทำอะไรสักอย่างประมาณว่าเป็นการกล่าวยอมรับดี
                         น้องชายของแทชอบกำลังจะแต่งงาน ฉันก็เลยอยากทำอะไรสักอย่างให้แทชอบเหมือนกัน
- พ่อ   เราก็ยอมรับทุกอย่างไปเรียบร้อยแล้วนี่นา ทำไมต้องไปทำอะไรแบบนั้นอีกล่ะ
- แม่   ก็ฉันคิดว่าแทชอบคงจะสบายใจขึ้นไง
- พ่อ   พวกเขาแต่งงานกัน... ฉันเองก็ไม่ได้ยอมรับได้อย่างเป็นธรรมชาติเหมือนเธอ
                         เราต้องลองมองหาทางอื่น
                         ถ้าพวกเขาอยากอยู่ด้วยกัน ก็ให้พวกเขาอยู่ด้วยกันไปสิ
                         ปล่อยพวกเขาตามสบายเถอะ (ไม่ต้องแต่งก็ได้)
- แม่   นั่นถ้าโฮชอบหรือโฮรงอยู่กับคนที่พวกเขารัก คุณจะไม่ปล่อยพวกเขาไหมล่ะ
- พ่อ   (พ่อมองหน้า)
- แม่   นั่นมันเลือกปฏิบัติค่ะ!

(Life is Beautiful, ตอนที่ 34)

การเลือกปฏิบัติและการสนับสนุนเรื่องการแต่งงานของเพศเดียวกันสะท้อนผ่านฉากดังกล่าว พ่อของแทชอบ ถึงแม้จะยอมรับความสัมพันธ์ของแทชอบและคยองซู แต่เขากลับยังไม่สะดวกใจและไม่เห็นด้วยกับเรื่องการแต่งงานของพวกเขา พร้อมกับบอกว่า ถ้าอยากอยู่ด้วยกันก็ให้อยู่ด้วยกัน ไม่จำเป็นต้องแต่งงาน อีกทั้ง Life is Beautiful ยังต้องการนำเสนอเรื่องนี้ในประเด็นที่ว่า “แต่งงานใน Wedding Hall ไม่ได้ เพราะยังไม่มีกฎหมาย” สังคมปัจจุบันที่ความหลากหลายทางเพศเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปและทั่วโลก แต่ในทางกฎหมายและสังคมกลับยังไม่ยอมรับและไม่สนับสนุนการแต่งงานที่ถูกต้องตามกฎหมายของเพศเดียวกัน ในตอนสุดท้ายของซีรีส์ก็ไม่ได้จบด้วยการแต่งงานของแทชอบและคยองซู ราวกับต้องการจะบอกว่า พวกเขาทำได้แค่อยู่ด้วยกันเท่านั้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่กลุ่มความหลากหลายทางเพศ หรือ LGBT (Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender) ในสังคมเกาหลีพยายามต่อสู้และผลักดันกฎหมายว่าด้วยการแต่งงานของเพศเดียวกัน และกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติ โดยเน้นย้ำว่า การจดทะเบียนสมรสของคู่รักเพศเดียวกันนั้นมีความสำคัญอย่างมาก ไม่ใช่เป็นแค่การกล่าวอ้างเพื่อให้เพศที่สามมีพื้นที่ในสังคมเพียงอย่างเดียว แต่เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับ ความยุติธรรม ความเท่าเทียม และเสรีภาพในการแสดงออกในฐานะพลเมือง แม้ว่าจะถูกต่อต้านโดยกลุ่มโปรเตสแตนต์ที่มองว่าความรักร่วมเพศเป็นเรื่องต้องห้ามและผิดจารีตมาโดยตลอดก็ตาม ปัจจุบันประเทศในแถบยุโรปส่วนใหญ่ยินยอมให้เพศที่สามแต่งงานกันได้ ในขณะที่ประเทศในเอเชียอย่างประเทศเกาหลีใต้ ซึ่งถือว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่กลับไม่ได้คำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานความเป็นมนุษย์ที่ดำรงอยู่ในสังคม ไม่มีกฎหมายรองรับสิทธิของเพศที่สามอย่างเสมอภาค เช่น เรื่องการแต่งงานที่ถูกต้องตามกฎหมายของเพศเดียวกัน รวมถึงไม่มีกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศอย่างชัดเจน หรืออาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาที่เกิดขึ้นนั้นอาจเป็นเพียงการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจอย่างเดียวก็เป็นได้

ภาพเสนอชายรักชายที่ปรากฏในซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful ได้จัดวางให้ตัวละคร “แทชอบ” และ “คยองซู” เป็นผู้ชายที่มีรสนิยมชอบเพศเดียวกัน และมีบทบาทเป็นลูกชายคนโตของครอบครัว ซึ่งได้รับความคาดหวังให้แต่งงานกับเพศตรงข้าม และใช้ชีวิตอย่างเป็นบุคคลรักต่างเพศตามค่านิยมที่สังคมกำหนด ทำให้พวกเขาต้องปิดบังความหลากหลายทางเพศจากครอบครัวและที่ทำงาน ไม่สามารถแสดงออกทางเพศสภาพได้อย่างอิสระ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกเลือกปฏิบัติและการกีดกันโอกาสในการทำงาน ภาพเสนอดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการไม่มีที่อยู่ที่ยืนของเพศที่สามในสังคมเกาหลี อีกทั้งในตอนจบของซีรีส์ก็ได้นำเสนอให้พวกเขา

เขาไม่ได้แต่งงานกัน ซึ่งสอดคล้องกับสังคมเกาหลีในปัจจุบันที่ยังไม่มีกฎหมายรองรับเรื่องการแต่งงานของเพศเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ภาพเสนอไม่ใช่ทุกอย่าง Life is Beautiful ไม่ได้นำเสนอทุกแง่มุมของเพศที่สามในสังคมเกาหลี ไม่ได้สะท้อนคนทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ ทุกชนชั้นในสังคม แต่ภาพเสนอเป็นเพียงสิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อสะท้อนและสื่อสารบางสิ่งบางอย่างกับผู้ชม ซึ่ง Life is Beautiful นำเสนอภาพตัวแทนของเพศที่สามที่เป็นลูกชายคนโตของบ้านในมุมมองทางบวก เพื่อให้ผู้ชมรู้สึกสงสารกับการใช้ชีวิตอย่างยากลำบากของบุคคลที่เป็นเพศที่สาม และเพื่อทำให้ทัศนคติเดิมของคนในสังคมเปลี่ยนไป อย่างน้อยที่สุดคือสังคมรับรู้ถึงการมีอยู่ของเพศที่สามมากขึ้น และมองว่าความรักของเพศที่สามก็เป็นความรักในอีกรูปแบบหนึ่งเช่นกัน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง “ภาพเสนอชายรักชายในสังคมเกาหลี ผ่านซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful” โดยวิเคราะห์ผ่านตัวละครชายสองตัวคือ “แทฮอบ” และ “คยองซู” การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) ศึกษาการยอมรับเพศที่สามในเกาหลีใต้กับบริบททางด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ 2.) ศึกษาภาพเสนอ (Representation) ของชายรักชายในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful ในบทนี้จะสรุปการศึกษาโดยตอบวัตถุประสงค์ที่ละข้อดังต่อไปนี้

5.1 การยอมรับเพศที่สามในเกาหลีใต้กับบริบททางด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ

การศึกษาเรื่องการยอมรับเพศที่สามในเกาหลีใต้กับบริบทในมิติต่างๆเป็นพื้นฐานที่ใช้ทำความเข้าใจภาพเสนอชายรักชายที่ปรากฏในซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful ซึ่งด้านสังคมและวัฒนธรรมจะเน้นไปที่เรื่องของศาสนา โดยพูดถึงอิทธิพลและวิถีคิดที่มีต่อเรื่องเพศของแต่ละศาสนา ด้านการเมืองจะพูดถึงขบวนการเคลื่อนไหวของกลุ่ม LGBT และกฎหมายรับรองสิทธิต่างๆของเพศที่สาม และด้านเศรษฐกิจจะพูดถึงบทบาททางเศรษฐกิจของเพศที่สามเป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

เกาหลีใต้เป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์ในเรื่องของความหลากหลายทางศาสนา อีกทั้งศาสนาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งอิทธิพลต่อความคิดและการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี ศาสนาพุทธที่เข้ามาในดินแดนเกาหลีตั้งแต่ยุคสามอาณาจักร และรุ่งเรืองอย่างมากในสมัยโครยอ (고려) (ค.ศ. 936-1392) กษัตริย์และเชื้อพระวงศ์ต่างสนับสนุน แต่การศรัทธามากเกินไปทำให้อาณาจักรอ่อนแอและล่มสลาย พุทธศาสนาจึงไม่ได้มีอิทธิพลต่อคนเกาหลีมากนัก นอกจากความคิดเรื่องการรวมกลุ่มหรือความเชื่อเรื่องโชคชะตาพรหมลิขิตที่เลือกมองเฉพาะพวกเดียวกันเท่านั้น

ในขณะที่ลัทธิขงจื้อเข้ามาเกาหลีในรูปแบบของหลักในการดำเนินชีวิต และได้กลายเป็นศาสนาประจำชาติในสมัยโชซอน (조선) (ค.ศ.1392-1910) ลัทธิขงจื้อถูกนำมาใช้ในทางปฏิบัติ เป็นอุดมการณ์หลัก และเป็นแบบอย่างที่สังคมเกาหลีปฏิบัติตัวอย่างเคร่งครัด โดยมุ่งเน้นความสำคัญไปที่ผู้ชาย ตามหลักความสัมพันธ์ 5 ประการ (삼강오륜) และสร้างค่านิยมที่ว่า ผู้ชายต้องเป็นผู้นำ เป็นผู้มีความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ โดยเฉพาะลูกชายคนโตของครอบครัวที่จะเป็นทั้งหัวหน้าครอบครัวและผู้สร้างทายาทให้สืบทอดสายตระกูลต่อไปในอนาคต ครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่ลัทธิขงจื้อให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นองค์ประกอบหลักของโครงสร้างทางสังคมที่ขับเคลื่อนประเทศชาติ การให้ความสำคัญกับครอบครัวนำมาซึ่งวัฒนธรรมการจับคู่และการแต่งงานของชายหญิง รวมถึงการให้กำเนิดบุตรเพื่อเป็นข้อผูกมัดของสองตระกูล เพราะสิ่งที่กำหนดครอบครัวนอกจากผู้ชายและผู้หญิงก็คือ ลูก สิ่งเหล่านี้ได้สร้างบรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) ให้เกิดขึ้นในสังคม และส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของเพศที่สามในสังคมเกาหลีอย่างมาก

สังคมเกาหลีเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมสมัยใหม่ (Modernization) ความคิดแบบตะวันตกเข้ามาพร้อมกับศาสนาคริสต์ ศาสนาคริสต์กลายเป็นที่พึ่งของสังคมเกาหลีสมัยนั้นทั้งทางการศึกษาและทางการแพทย์ ซึ่งเป็นวิทยาการจากตะวันตกที่ทำให้สังคมเกาหลีพัฒนาอย่างรวดเร็ว ความคิดแบบตะวันตกมองว่า ลัทธิขงจื้อเข้มงวดมากเกินไป ทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นและกีดกันเพศหญิง ลัทธิขงจื้อจึงถูกวิพากษ์วิจารณ์ และลดสถานะเป็นเพียงความเชื่อ ไม่ใช่ศาสนาประจำชาติอีกต่อไป อิทธิพลของศาสนาคริสต์ที่มีต่อเรื่องเพศ คือ คัมภีร์ไบเบิลที่กำหนดความสัมพันธ์เฉพาะชายหญิงเท่านั้น และมองว่าเพศที่สามเป็นบาป อีกทั้งศาสนาคริสต์ยังสอนให้รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง ทำให้ผู้นับถือศาสนาคริสต์มีความต้องการที่จะทำประโยชน์เพื่อภาคสังคม หรือเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ดังจะเห็นได้จากการเดินขบวนต่อต้านเพศที่สามที่เกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่มโปรเตสแตนต์เป็นจำนวนมาก

คนเกาหลีในปัจจุบันมีทั้งคนที่นับถือศาสนาและไม่นับถือศาสนา แต่คนเกาหลีส่วนใหญ่ล้วนได้รับอิทธิพลจากความเชื่อลัทธิขงจื้อ เนื่องจากเป็นความเชื่อที่ปลูกฝังสังคมเกาหลีเป็นเวลานาน วิธีคิดของแต่ละศาสนามีอิทธิพลต่อความคิดเรื่องเพศของคนเกาหลีที่มีแตกต่างกัน ทั้งที่มีอคติ ความเข้าใจผิด และไม่ยอมรับ ความคิดเรื่องชายเป็นใหญ่ ครอบครัว และบรรทัดฐานเรื่องเพศ ทำให้เพศที่สามถูกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียม และใช้ชีวิตในสังคมที่มีความเป็นอนุรักษ์นิยมได้อย่างยากลำบาก

5.1.2 ด้านการเมือง

จากการศึกษาการยอมรับของเพศที่สามในบริบทด้านการเมือง พบว่า การเมืองในที่นี้จะเน้นเรื่องของ กฎเกณฑ์ กติกา และนโยบายรัฐที่เกี่ยวข้องกับเพศที่สาม โดยเชื่อมโยงกับอคติทางเพศที่เกิดขึ้นจากการปลูกฝังของ ความเชื่อทางศาสนาตั้งแต่อดีตอย่างที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศถูกเลือกปฏิบัติ ไม่ได้รับสิทธิเท่ากับคนทั่วไปในสังคม เมื่อเกาหลีเข้าสู่สังคมสมัยใหม่ พร้อมกับความคิดแบบตะวันตกที่ได้สร้างวิธี คิดแบบเสรีภาพ นำมาสู่ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิ LGBT (Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender) เพื่อต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่มีต่อเพศที่สามในสังคมเกาหลี

ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิ LGBT พยายามผลักดันระดับการรับรู้ของเพศที่สามในสังคม โดยการตีพิมพ์ และจัดจำหน่ายจดหมาย รวมถึงยื่นมือให้คำปรึกษาเพศที่สามที่ประสบปัญหาต่างๆ ในช่วงปี 1990 การเคลื่อนไหว ต่างๆ กระตือรือร้นอย่างมาก ทำให้จำนวนเพศที่สามที่เปิดเผยตัวมีเพิ่มมากขึ้น พื้นที่ทางสังคมอย่างร้านอาหาร ผับ บาร์ และสังคมเครือข่ายเฉพาะกลุ่มก็มากขึ้นด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม คนเกาหลีส่วนใหญ่ก็ยังมีทัศนคติทางลบ และไม่ยอมรับเพศที่สามอยู่เป็นจำนวนมาก เห็นได้จากกรณีของฮงชอกซอน (홍석천) นักแสดงเกาหลีคนแรกที่ เปิดตัวว่าเป็นเกย์ในปี ค.ศ.2000 เขาถูกไล่ออกจากงาน และถูกกระแสต่อต้านจากสังคมอย่างรุนแรง

กลุ่ม LGBT ยังได้มีความพยายามที่จะทำให้กฎหมายการแต่งงานของเพศเดียวกันมีผลบังคับใช้ในเกาหลี ได้ เนื่องจากถูกขัดขวางจากกลุ่มคริสเตียนโปรเตสแตนต์มาโดยตลอด ซึ่งเป็นการรวมตัวของพวก Homophobic หรือกลุ่มคนที่มีความเกลียดชังเพศที่สาม แต่ผู้กำกับภาพยนตร์ คิมโจกวางซู (김조광수) และคิมซึงฮวาน (김승환) ได้ท้าทายกฎหมายและสังคมเกาหลีด้วยการประกาศงานแต่งงานของคู่รักเพศเดียวกันขึ้นเป็นครั้งแรก ต่อหน้าสาธารณชน แม้เป็นเพียงการแต่งงานเชิงสัญลักษณ์ ไม่มีน้ำหนักตามกฎหมาย แต่พวกเขาต้องการที่จะบอก กับสังคมว่า ความรักของเพศที่สามก็เป็นความรักอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งควรได้รับความเคารพและได้รับสิทธิที่เท่า เทียมเหมือนกับคนทั่วไปในสังคม

นอกจากนี้ยังพบว่า การถูกเลือกปฏิบัติของเพศที่สามเกิดขึ้นในกรมทหารด้วยเช่นกัน กฎหมายเกาหลีได้ ระบุไว้ว่า ชายชาติเกาหลีทุกคนต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหารเพื่อรับใช้ประเทศชาติ ซึ่งผลการประเมินจะมีผลต่อการ ประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต ดังนั้นชายรักร่วมเพศก็ต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหารอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้ว่า กฎหมายของเกาหลีได้เปิดโอกาสให้เพศที่สามรับสิทธิเข้าเกณฑ์ทหารได้จริง แต่สังคมในกองทัพยังปรากฏการเลือก

ปฏิบัติในรูปแบบต่างๆ ต่อบุคคลที่มีเพศสภาพไม่สอดคล้องกับความเป็นผู้ชายตามที่สังคมกำหนด ตัวอย่างเช่น การถูกจำกัดหน้าที่การกิจบางอย่าง การถูกทำร้ายจากเพื่อนทหารในกองทัพ ฯลฯ ทักษะคติของทหารส่วนใหญ่ที่มีต่อเพศที่สามเป็นไปในทางลบ ทำให้เพศที่สามในกรมไม่กล้าแสดงออกทางเพศ เพราะกลัวการถูกเลือกปฏิบัติและการใช้ความรุนแรง ปัญหาเรื่องการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมต่อเพศที่สามในกรมที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข แสดงให้เห็นว่า กองทัพให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของกองกำลังทหารและมุ่งที่จะสร้างเสถียรภาพในการป้องกันประเทศ เกาหลีใต้จากสงคราม ในนามของ National Security มากกว่าดำเนินการเรื่องสิทธิมนุษยชนเพื่อประโยชน์ของคนกลุ่มน้อยทางเพศ

5.1.3 ด้านเศรษฐกิจ

การศึกษาประเด็นทางด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องการยอมรับของเพศที่สามทำให้ทราบว่า เพศที่สามมีบทบาททางเศรษฐกิจเหมือนชายหญิงทั่วไป แต่ส่วนใหญ่มักแสดงบทบาทการทำงานในสังคมเฉพาะกลุ่มมากกว่า การประกอบอาชีพทั่วไปในสังคม ตัวอย่างเช่น อาชีพในร้านอาหารสำหรับเกย์และเลสเบี้ยน ผับ บาร์ สถานบริการทางเพศ ฯลฯ มีกรณีที่เพศที่สามทำงานในวงการบันเทิง เช่น นักแสดง ฮงชอกซอน และนักแสดงหญิงข้ามเพศคนแรกของเกาหลี ฮาริสู หากเป็นอาชีพทั่วไปในสังคม บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศก็มักปิดบังตัวเองจากที่ทำงานเพราะกลัวว่าจะถูกไล่ออก โอกาสในการประกอบอาชีพของเพศที่สามจึงมีน้อยและบางครั้งถูกกีดกัน การแสดงออกทางเพศสภาพในที่ทำงาน หรือแม้แต่การสมัครงานก็เป็นไปอย่างจำกัด ตัวอย่างเช่น กรณีของมหาวิทยาลัยนาซารีนเกาหลี (Korean Nazarene University) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยคริสเตียนที่ออกมาประกาศอย่างเป็นทางการว่า ไม่รับผู้สมัครที่เป็นบุคคลรักร่วมเพศ เห็นได้ชัดว่าเป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมต่อเพศที่สาม ซึ่งเกาหลีใต้ไม่มีกฎหมายที่ระบุชัดเจนว่าห้ามเพศที่สามเข้าทำงาน ในขณะที่เดียวกันก็ยังไม่มีความหมายที่คุ้มครองสิทธิของเพศที่สามที่อาจถูกลดทอนในที่ทำงานด้วยเช่นกัน ดังนั้น การเปิดเผยตัวตนในที่ทำงานจึงเป็นเรื่องที่สุ่มเสี่ยง เพราะไม่มีหลักประกันที่จะคุ้มครองอาชีพการทำงานจากการถูกเลือกปฏิบัติจากเพื่อนร่วมงานและเจ้านายได้ รวมไปถึงเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบที่อาจถูกไล่ออกจากอาชีพการทำงานด้วยเช่นกัน

5.2 ภาพเสนอ (Representation) ของชายรักชายในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful

จากการศึกษาภาพเสนอชายรักชายที่ปรากฏในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Life is Beautiful พบว่า มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับเรื่องการยอมรับเพศที่สามในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้านี้ เนื่องจากภาพเสนอเป็นเสมือนภาพที่สะท้อนให้ผู้ชมเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในแง่มุมต่างๆของเพศที่สามในสังคมเกาหลี ผ่านตัวละครชายรักชาย คือ “แทชอบ” และ “คยองซู” โดยสามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเด็นดังนี้

5.2.1 บทบาทของตัวละคร

ตัวละครหลักของเรื่อง Life is Beautiful อย่าง “แทชอบ” และ “คยองซู” ต่างมีบทบาทเป็นลูกชายคนโตของตระกูล ดังนั้นตามลัทธิขงจื้อที่ให้ความสำคัญกับผู้ชายมากที่สุด ทั้งสองจึงได้รับความคาดหวังจากครอบครัวในเรื่องการแต่งงานและการสร้างทายาทสืบทอดวงศ์ตระกูล สะท้อนให้เห็นว่า สังคมเกาหลีนอกจากจะเป็นสังคมชายเป็นใหญ่ที่มีความเป็นอนุรักษ์นิยมสูง ยังเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญของครอบครัวอีกด้วย เพราะตามค่านิยมเรื่องการรวมกลุ่ม คนเกาหลีจึงมีความเชื่อว่า ครอบครัวเป็นโครงสร้างทางสังคมที่สามารถขับเคลื่อนประเทศชาติได้ และระบบครอบครัวก็ผูกติดกับชายหญิง นำมาสู่การสร้างบรรทัดฐานรักต่างเพศให้เกิดขึ้นในสังคม รวมถึงกีดกันเพศที่สามออกจากการรับรู้ของสังคมด้วย สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอิทธิพลที่เกิดจากวิถีคิดแบบขงจื้อ ดังนั้นภาพเสนอของตัวละคร “แทชอบ” ที่ครอบครัวอยากให้เขา (ซึ่งเป็นลูกชายคนโต) แต่งงานเป็นคนแรกก็มาจากลัทธิขงจื้อที่ให้ความสำคัญกับลำดับชั้นด้วยเช่นกัน เพราะถือเป็นมารยาทรูปแบบหนึ่งในการแสดงความเคารพ

ภาพเสนอของตัวละคร “คยองซู” ยังทำให้ทราบยิ่งไปกว่า ลัทธิขงจื้อยังให้ความสำคัญกับความกตัญญูด้วย โดยเน้นไปความสัมพันธ์ของพ่อกับลูกชาย ลูกชายต้องเคารพพ่อ และพ่อต้องให้ความรักลูก ดังนั้น คยองซูที่แต่งงานมีลูกแล้วจึงต้องเป็นทั้งพ่อที่ดีของลูก และลูกชายที่ดีของพ่อแม่ แต่การหย่าของเขาคือการทำลายความสัมพันธ์ของสองครอบครัว จึงไม่เป็นไปตามหลักคำสอนของลัทธิขงจื้อ ตัวละคร “แทชอบ” และ “คยองซู” จึงมีความสำคัญอย่างมาก เพราะทั้งคู่เป็นเสมือนภาพตัวแทนที่บอกเล่าเรื่องราวและมุมมองของเพศที่สามในบริบทสังคมเกาหลีได้เป็นอย่างดี

5.2.2 พื้นที่และการแสดงออกทางเพศสภาพ

Life is Beautiful ได้นำเสนอฉากการแสดงความสัมพันธ์ของแทชอบและคยองซูในพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ พื้นที่ส่วนตัว และพื้นที่สาธารณะ ซึ่งคำว่า “พื้นที่ส่วนตัว” ในที่นี้หมายถึง พื้นที่ที่แทชอบและคยองซูสามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องหลบซ่อน และไม่ต้องกังวลสายตาของคนรอบข้าง ตัวอย่างเช่น ห้องนอนและบนรถยนต์ส่วนตัว อย่างไรก็ตาม การดำรงชีวิตอยู่ในสังคม เป็นไปไม่ได้ที่จะอยู่ในพื้นที่ส่วนตัวเพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นในพื้นที่สาธารณะด้วยเช่นกัน

สังคมเกาหลีที่มีความเป็นอนุรักษ์นิยมยังไม่เปิดโอกาสให้เพศที่สามทำเรื่องส่วนตัวในพื้นที่สาธารณะ สิ่งที่คุณรักชายหญิงทำได้ คู่รักเพศที่สามกลับทำไม่ได้ ภาพเสนอฉากการแสดงออกทางเพศสภาพทำให้ทราบว่า บางครั้งเพศที่สามต้องเสแสร้งแกล้งทำเพื่อที่จะได้ใกล้ชิดกัน เช่น ฉากแกล้งมาเพื่อจะได้เดินกอดคอกัน และบางครั้งการแสดงออกทางเพศสภาพโดยไม่ตั้งใจก็นำมาซึ่งการใช้ความรุนแรง เช่น ฉากที่พวกเขาคุยเรื่องส่วนตัวบนรถแท็กซี่ ทำให้ถูกคนขับรถใช้ถ้อยคำหยาบคายและไล่พวกเขาลงจากรถ แสดงให้เห็นว่า คนเกาหลีส่วนใหญ่ยังขาดการรับรู้สถานะของเพศที่สามในสังคม รวมถึงความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ จึงอาจยังมีคนที่มีความอคติและไม่คุ้นเคยกับความรักรูปแบบนี้อยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้เพศที่สามไม่สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระในพื้นที่สาธารณะ ต้องหลบซ่อน และถูกจำกัดอยู่ที่พื้นที่ส่วนตัวมากกว่าพื้นที่สาธารณะ เพราะกลัวการถูกตรวจสอบโดยคนในสังคม อย่างไรก็ตาม ซีรีส์เรื่องนี้ไม่ได้นำเสนอฉากอิโรติก เพียงแต่ต้องการนำเสนอให้ผู้ชมเห็นว่า ความรักของเพศที่สามก็เป็นความรักในอีกรูปแบบหนึ่งที่ไม่ต่างอะไรกับความรักของชายหญิง

5.2.3 การใช้ความรุนแรง

ความรุนแรงที่ปรากฏใน Life is Beautiful มี 2 รูปแบบ ได้แก่ ความรุนแรงทางกายภาพ ตัวอย่างเช่น การทำร้ายร่างกาย ซึ่งมีผลโดยตรงต่อร่างกายตั้งแต่บาดเจ็บเพียงเล็กน้อยไปจนถึงแก่ชีวิต และอีกรูปแบบหนึ่งคือ ความรุนแรงทางวัฒนธรรมโดยเฉพาะที่กระทำผ่านคำพูด ตัวอย่างเช่น การพูดจาเสียดสี การพูดจาเหยียดหยาม ฯลฯ

Life is Beautiful ได้นำเสนอความรุนแรงทางกายภาพเพียงฉากเดียวคือ ฉากแม่ทุบตีคยองซู เนื่องจากผิดหวังที่ลูกชายไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่ง ในขณะที่นำเสนอการใช้ความรุนแรงทางวัฒนธรรมมากกว่า โดยผ่านตัวละครที่มีอคติ และไม่ยอมรับในความหลากหลายทางเพศอย่างอาคนเล็ก แม่คยองซู และคนขับแท็กซี่ ซึ่งเปรียบเสมือน

พวก Homophobia ทั่วไปในสังคม นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้คำพูดแสดงความรังเกียจอย่างเช่น “ป่วยทางจิต” “สกปรก” “ขยะแขยง” ไม่ใช่แค่คำพูดที่แสดงถึงการไม่ยอมรับ และความไม่พอใจส่วนตัวเท่านั้น แต่เป็นคำที่เหยียดให้เพศที่สามรู้สึกด้อยกว่า และแปลกแยกจากคนในสังคม และความรุนแรงดังกล่าวยังเป็นการลดทอนสิทธิความเป็นมนุษย์และการเลือกปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด กรณีการใช้ความรุนแรงทางวัฒนธรรมของตัวละครอาคนเล็ก ก่อนและหลังแหชอบเปิดเผยตัวตนกับครอบครัว คำพูดและการปฏิบัติตัวของเขาแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง อีกทั้งภาพเสนอความรุนแรงทั้งสองรูปแบบยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ตัวอย่างเช่น แม่ของซูมีสิทธิตีสั่งสอนลูก หรืออาคนเล็กมีสิทธิว่ากล่าวแหชอบเพราะอาวุโสกว่า ซึ่ง Life is Beautiful ไม่ได้ต้องการนำเสนอเรื่องการใช้ความรุนแรง แต่ต้องถ่ายทอดมุมมองที่มีความน่าสงสารของผู้ถูกระทำความรุนแรง และมุมมองที่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีของผู้กระทำความรุนแรง เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงพวก Homophobia ที่ไม่มีเหตุผลในการเลือกปฏิบัติต่อเพศที่สามในสังคม และเพื่อแสดงให้เห็นว่า การใช้ความรุนแรงไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหา เพราะการแก้ปัญหาที่แท้จริงคือการยอมรับด้วยความเข้าใจ

5.2.4 บทบาททางเศรษฐกิจและโอกาสในการประกอบอาชีพ

Life is Beautiful นำเสนอประเด็นเรื่อง บทบาททางเศรษฐกิจและโอกาสในการประกอบอาชีพของเพศที่สาม โดยมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องพื้นที่และการแสดงออกทางเพศสภาพ ทำให้ทราบว่า สังคมเกาหลีที่ยังไม่เปิดกว้างต่อเพศที่สาม เนื่องจากวัฒนธรรมการทำงาน รวมทั้งวัฒนธรรมการรับประทานอาหารร่วมกันหลังเลิกงาน (회식) ที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มและให้ผลของการทำงานออกมาอย่างที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การแสดงความหลากหลายทางเพศในที่ทำงานเป็นเรื่องที่สุ่มเสี่ยงและยากที่จะเกิดขึ้น พวกเขาจำเป็นต้องปิดบังตัวตนเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกเลือกปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น การถูกจำกัดภาระหน้าที่บางอย่าง หรือการใช้คำรุนแรงในที่ทำงาน โดยเฉพาะการถูกไล่ออก

ยิ่งไปกว่านั้น ภาพเสนอยังแสดงให้เห็นว่า ไม่ใช่แค่ตัวเพศที่สามที่ไม่อยากให้คนทั่วไปรับรู้ความหลากหลายทางเพศของตัวเอง แต่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเพศที่สามเองก็เช่นกันที่ไม่อยากให้เรื่องนี้มีผลกระทบต่อตัวเอง ตัวอย่างเช่น แม่ของคยองซูเป็นกังวลว่าความเป็นชายรักร่วมเพศของคยองซูจะทำให้พ่อเสื่อมเสียชื่อเสียงยิ่งเป็นการตอกย้ำข้อเท็จจริงที่ว่า เพศที่สามส่วนใหญ่เลือกที่จะซ่อนความหลากหลายทางเพศของตัวเองไว้ เพราะไม่ต้องการให้กลายเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของตัวเองและชื่อเสียงของคนรอบข้าง ซึ่งภาพก็ได้สะท้อนให้เห็นว่า เพศที่สามมีบทบาททางเศรษฐกิจเหมือนคนทั่วไป เพียงแต่ไม่สามารถเปิดเผยความหลากหลายทางเพศได้อย่าง

อิสระ เพราะสังคมยังไม่ยอมรับ พวกเขามีโอกาสในการประกอบอาชีพ แต่ส่วนใหญ่ถูกกีดกันหรือจำกัด ทำให้มีโอกาสน้อยกว่าคนทั่วไปในสังคม

5.2.5 การแต่งงานของเพศเดียวกัน

ตลอดทั้งเรื่อง Life is Beautiful ได้พูดถึงประเด็นเรื่องการแต่งงานในรูปแบบที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น การแต่งงานของคนเกาหลีกับชาวต่างชาติ และการแต่งงานของคนรักเพศเดียวกัน ซึ่งการแต่งงานในที่นี่จะหมายถึง การแต่งงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยการสามารถจดทะเบียนสมรสได้เหมือนกับคู่รักต่างเพศในสังคม อันจะนำมาซึ่งสิทธิต่างๆที่ควรจะได้รับเท่าเทียมกับคู่สามีภรรยาทั่วไป ตัวอย่างเช่น สิทธิในการลดหย่อนภาษีในฐานะคู่สมรส และสิทธิในการลงชื่อยินยอมให้แพทย์ดำเนินการรักษาให้คู่สมรสได้ การแต่งงานไม่ใช่แค่เรื่องของความรัก หรือเป็นข้อผูกมัดระหว่างคนสองคน แต่การแต่งงานเป็นหลักประกันทางกฎหมายที่สามารถคุ้มครองสิทธิบางอย่างให้กับทุกคนได้

แม้ว่าภาพยนตร์เสนอให้ครอบครัวของแทชชอบยอมรับในความสัมพันธ์ระหว่างเขาและคยองซูแล้วก็จริง แต่ค่านิยมเรื่องการให้ความสำคัญกับครอบครัวของคนเกาหลีที่สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้เกาหลีได้ยังไม่มีกฎหมายเรื่องการแต่งงานของคนเพศเดียวกัน รวมถึงกฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่กลุ่ม LGBT ได้พยายามผลักดันให้กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นย้ำว่า การแต่งงานที่ถูกต้องตามกฎหมายมีความสำคัญต่อคู่รักเพศเดียวกันอย่างยิ่ง ซึ่ง Life is Beautiful ก็ได้นำเสนอเรื่องราวในตอนจบให้ตัวละครแทชชอบและคยองซูไม่ได้แต่งงานกัน เพราะพวกเขาไม่สามารถจดทะเบียนกันได้ การแต่งงานของเพศที่สามยังไม่ได้รับการยอมรับในทางสังคมและทางกฎหมาย การแต่งงานของชายหญิงเท่านั้นที่เป็นที่ยอมรับในสังคม

จากการศึกษาการยอมรับเพศที่สามในสังคมเกาหลีในบริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ ทำให้ทราบว่า สังคมเกาหลีในสมัยอดีตถูกปลูกฝังความเชื่อทางศาสนาอย่างเข้มข้น จนกลายเป็นค่านิยมในปัจจุบัน อีกทั้งยังส่งต่อวิธีคิดเรื่องเพศของคนเกาหลี และทำให้เกิดขบวนการต่อสู้ทางการเมืองต่างๆมากมาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เพศที่สามมีที่ยืนและได้รับการยอมรับในสังคม การศึกษาภาพยนตร์ชายรักชายในสังคมเกาหลี ผ่านซีรีส์เรื่อง Life is Beautiful ทำให้เกิดความเข้าใจถึงมุมมองและการใช้ชีวิตอย่างยากลำบากของเพศที่สามในสังคมเกาหลี ทั้งการปิดบังตัวตนจากครอบครัวและที่ทำงาน รวมถึงไม่สามารถแสดงออกทางเพศสภาพในที่สาธารณะได้อย่างอิสระ ภาพเสนอดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า สังคมเกาหลีในปัจจุบันเปิดกว้างและรับรู้ถึงความ

หลากหลายทางเพศมากขึ้น แต่ความเป็นอนุรักษ์นิยมไม่ได้ทำให้สังคมให้ความสำคัญกับเพศที่สามมากเท่าที่ควร โดยกฎหมายทางสังคมและการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่ม LGBT ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า สังคมเกาหลียังไม่ยอมรับเพศที่สาม เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศ ทั้งกฎหมายการแต่งงานของเพศเดียวกัน และกฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการเลือกปฏิบัติต่อเพศที่สาม อันแสดงถึงความยุติธรรม ความเท่าเทียม และเสรีภาพในฐานะที่เป็นพลเมืองคนหนึ่งในสังคม

5.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้วิเคราะห์เฉพาะภาพเสนอชายรักชายผ่านซีรีส์เกาหลีเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น อีกทั้งเป็นการวิเคราะห์ความรักของผู้ชายกับผู้ชาย ไม่ได้รวมความรักของเพศที่สามรูปแบบอื่นที่อาจมีความแตกต่างในด้านข้อมูล และการวิเคราะห์เนื้อหา Life is Beautiful ไม่ได้สะท้อนคนทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ รวมถึงทุกชนชั้นในสังคมเกาหลี ดังนั้นจึงต้องเข้าใจว่า ภาพเสนอไม่ใช่ภาพทั้งหมด ไม่ใช่ภาพเหมารวม เพราะภาพเสนอคือสิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้น เพื่อให้ความหมายและอธิบายสิ่งที่ถูกนำเสนอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดหรือสื่อสารบางสิ่งบางอย่างกับผู้ชม ภาพเสนอไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงทุกแง่มุมของสังคมเกาหลี เพราะอาจมีกลุ่มอื่น ในพื้นที่อื่น หรือคนที่มี ความคิดที่เปิดกว้างต่อความหลากหลายทางเพศในสังคมเกาหลีและยอมรับเพศที่สามก็เป็นได้ หากต้องการที่จะ ศึกษาละครโทรทัศน์และภาพยนตร์เกาหลีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศที่สาม ในปัจจุบันซีรีส์รูปแบบดังกล่าวมีจำนวน เพิ่มมากขึ้นตามระดับการยอมรับเพศที่สามของคนในสังคม ซึ่งอาจจะไม่ใช่ซีรีส์ที่ออกอากาศในช่องสถานีโทรทัศน์ ช่องหลักของเกาหลีเหมือน Life is Beautiful และอาจจะไม่ใช่ชายรักชาย การศึกษาเพศที่สามในรูปแบบอื่นก็อาจ นำมาซึ่งประเด็นที่น่าสนใจ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยเช่นกัน

บรรณานุกรม

1. วิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์

บังอร เทพเทียน. **วัฒนธรรมทางเพศและชีวิตครอบครัวของกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.

สุนทร สุขสรานจิต. **มายาคติและความรุนแรงของภาพแสดงแทน “ชาวเขา” ในแบบเรียน บทเพลง และภาพยนตร์**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.

สุรเดช โชติอุดมพันธ์. **วาทกรรม ภาพแทน และอัตลักษณ์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

อาทิตยา กาญจนพิบูลย์. **ศาสนาคริสต์ขงจื้อในเกาหลี**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

อาริตา กิตติพุทธโยธิน. **ภาพสะท้อนเรื่องชายรักชายในสังคมเกาหลีผ่านภาพยนตร์: กรณีศึกษาภาพยนตร์เรื่อง A Frozen Flower**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

Cho Byounghee. **HIV/AIDS Policy in South Korea**. Seoul: Seoul National University, 2008.

Jenny Bourne. **Korean Lesbians and Heteronormativity: From The Experiences of Six South Korean Lesbians**. Alberta: Athabasca University, 2007.

Kim Shinyoung. **Narrative Case Study: Unheard Life Story of A Senior Gay Korean Man**. Vancouver: The University of British Columbia, 2010.

Robert Hamilton. **Queer Identity and Sexuality in South Korea: A Critical Analysis via Male Bisexuality**. Seoul: Seoul National University, 2013.

Sexual Orientation and Gender Identity Working Group. **South Korea: Country report for use in Canadian refugee claims based on persecution on the basis of sexual orientation or gender identity**. Otario: University of Toronto, 2015.

Yang Junghoon. **Homosexual and the Contemporary Gay Rights Movement in Korea: Movement participation and collective identity.** Norway: University of Tromso, 2013.

Youn Gahyun. **Do Human Rights Exist for Korean Gay Men and Lesbians.** Gwangju: Chonnam National University, 1996.

2. หนังสือและเอกสารงานวิจัย

กัลปพฤกษ์. **Queer cinema for all: 30 หนังเกย์และเลสเบี้ยนที่ชายจริงหญิงแท้ควรได้ดู.** กรุงเทพฯ: Openbooks, 2551.

ดำรง ฐานดี. **คนเกาหลี: มุมมองจากคนภายใน.** กรุงเทพฯ: ศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555.

โตมร ศุขปรีชา. **Genderism.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: อະบุ๊ก, 2556.

แทนไท ประเสริฐกุล. “ดอกไม้หลากหลายสี” ในหนังสือ **โลกจิต.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: อະบุ๊ก, 2557.

พิเชฐ สายพันธ์. “เกย์: ในฉากชีวิตแห่งสี่มสสถาน” ในหนังสือ **ชีวิตชายขอบ ตัวตนกับความหมาย.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2545.

อนุช อาภาภิรม. **สงครามเย็นในดินแดนโสม: วิกฤตที่ยังไม่สิ้น.** กรุงเทพฯ: มติชน, 2558.

John W. Warner. **Homosexuals in the Military: Policies and Practices of Foreign Countries.** United State of America: General Accounting Office, 1993.

Lee Sangoak. **Korean Language and Culture.** South Korea: Sotong, 2008.

3. บทความในวารสารหนังสือพิมพ์

กมลวรรณ โล่ห์สรวานนท์. “ก้าวข้ามให้พ้น พลวัตของสื่อ” ใน **วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิต** 6, 2 (December, 2555): 1-32.

Kim Chanhee. “The cultural identity of Itaewon” **Situations**, 5. (Winter, 2011): 110-117.

Kim Haesol. “First Korean Gay Marriage” **The SNU Quill Seoul National University English-Language Journal**, 46. (October, 2013): 1-9

Kim Haesul. “First Korean gay marriage” **The Seoul National University English-Language Journal**, 46. (November, 2013): 10-11.

Kim Kijoo. “Women and Homosexuals in the South Korean Defense Force” **The Korean Journal of International Studies**. (December, 2011): 233-257.

Kim Youngjin, Kim Tonghyung. “Gradually accepted, politically invisible” **The Korea Times**, (June 21, 2013): 10-12.

Rachel Siebert. “The lesbian, bisexual and questioning peer support group at a Catholic University” **Voices**. (Spring, 2010): 39-46.

Sari H. Dworkin, Huso Yi. “LGBT Identity, Violence, and Social Justice: The Psychological is Political” **International Journal for the Advancement of Counselling**, 25. (December, 2003): 269-279.

Walter Wink. “Homosexuality and the Bible” **Christian Century Magazine**. (1979): 1-10

4. เอกสารการเรียนรู้การสอน

นาตยา อยู่คง. “**สังคมข่าวสาร.**” เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 400 111 ภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.

배재원. “**이화-국제교류재단 이스쿨 강의**” 이화여자대학교, 2012.

5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

เดอะเดลีโอส. **เพศหญิงถูกสร้างกรอบด้วยวัฒนธรรมและศาสนา.** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 เมษายน
2558. เข้าถึงได้จาก <https://youtu.be/wUN8iAZnzMo>

นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. **ความเข้าใจเรื่องเพศจากแนวคิดทฤษฎีที่หลากหลาย.** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 10
ตุลาคม 2557. เข้าถึงได้จาก
http://www.sac.or.th/main/article_detail.php?article_id=186&category_id=27

นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. **ทบทวนวิธีการสร้างความรู้ ความจริงเรื่องเพศ.** [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม
2557. เข้าถึงได้จาก
http://www.sac.or.th/main/article_detail.php?article_id=184&category_id=27

วัฒนธรรมชู้แป้งทอด. **ทำไมแต่งงานกันไม่ได้.** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2558. เข้าถึงได้จาก
<https://youtu.be/PBgb8p9ZJLI>

วัฒนธรรมชู้แป้งทอด. **รักออกแบบไม่ได้.** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2558. เข้าถึงได้จาก
<https://youtu.be/vn9Fm-hh3EM>

วารุณี ภูริสนธิ์. **ความเป็นเพศ.** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2557. เข้าถึงได้จาก
http://www.artbangkok.com/detail_page.php?sub_id=3048

Anne Hilton. **Out of the closet and on to the big screen: Portrayals of Homosexuality in South Korea cinema.** [Online]. Accessed September 15, 2014. Available from http://www.annahilton.com/wp-content/uploads/2010/08/koreancinema_june20081.pdf

AP. **South Korea easing homophobic views on news of gay wedding.** [Online]. Accessed February 24, 2015. Available From <http://www.news.com.au/world/south-korea-easing-homophobic-views-on-news-of-gay-wedding/story-fndir2ev-1226655223769>

Ashley Rowland. **South Korea bar district offers a safe haven for gay servicemembers.** [Online]. Accessed March 19, 2015. Available from <http://www.stripes.com/news/south-korea-bar-district-offers-a-safe-haven-for-gay-servicemembers-1.99964>

Bae Jisook. “Ban on gay drama in prison creates stir” **The Korea Times.** [Online]. Accessed September 15, 2014. Available from http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2010/10/113_74155.html

Bae Jisook. “Will homosexuality be accepted in barracks” **The Korea Times.** [Online]. Accessed March 9, 2015. Available From http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2010/09/117_67179.html

Cho Joohee. “Breaking the gay taboo in South Korea” **ABC News.** [Online]. Accessed September 15, 2014. Available from <http://abcnews.go.com/International/story?id=7351116>

Choi Hyunki. **South Korea.** [Online]. Accessed March 9, 2015. Available From <https://laofutze.files.wordpress.com/2010/04/koreansexhuberlin.pdf>

Choi Jieun. “2010 10 Asia’s awards writer and actor of the year” **Asia Economy**. [Online]. Accessed September 15, 2014. Available from <http://www.asiae.co.kr/news/view.htm?sec=ent5&idxno=2010123117063109956>

Craig Young. **Being gay in South Korea**. [Online]. Accessed March 10, 2015. Available From http://www.gaynz.com/articles/publish/32/article_5801.php

Glionna John M. “South Korean actor throws open closet door” **Los Angeles Times**. [Online]. Accessed September 15, 2014. Available from <http://articles.latimes.com/2012/mar/05/world/la-fg-south-korea-gay-activist-20120306>

Han Sanghee. “Actor Hong Suk-Chun to host Coming Out” **The Korea Times**. [Online]. Accessed March 10, 2015. Available From http://www.koreatimes.co.kr/www/news/art/2008/04/201_22429.html

Is Coming. **LGBT ตลาดสี่ขมพู**. [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2558. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=zUtWyl8Fpg>

James Pearson, Raphael Rashid. “Gay Korea comes out” **The Korea Times**. [Online]. Accessed September 15, 2014. Available from http://www.koreatimes.co.kr/www/news/opinion/2012/11/404_123797.html

Jeyup S. Kwaak. “Poll shows Koreans warning to homosexuality” **The Wall Street Journal**. [Online]. Accessed March 9, 2015. Available From <http://blogs.wsj.com/korearealtime/2013/06/12/poll-shows-koreans-warming-to-homosexuality/>

Jeyup S. Kwaak. “Seoul gay pride parade to defy official disapproval” **The Wall Street Journal**. [Online]. Accessed March 9, 2015. Available From <http://blogs.wsj.com/korearealtime/2014/05/29/seoul-gay-pride-parade-to-defy-official-disapproval/>

- Jeyup S. Kwaak. "Seoul mayor backs same-sex marriage" **The Wall Street Journal**.
[Online]. Accessed March 9, 2015. Available From
<http://blogs.wsj.com/korearealtime/2014/10/13/seoul-mayor-backs-same-sex-marriage/>
- John Power. "Can Korea ever accept homosexuals" **The Korea Herald**. [Online].
Accessed September 15, 2014. Available from
<http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20120618000725>
- Jung Minho. "Gay marriage proves pivotal test for mayor" **The Korea Times**. [Online].
Accessed March 3, 2015. Available From
http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2014/10/116_166457.html
- Kang Hyeran. "Life is Beautiful broke barriers for gays" **Korea Joongang Daily**. [Online].
Accessed September 15, 2014. Available from
<http://www.hancinema.net/-life-is-beautiful-broke-barriers-for-gays-25898.html>
- Kim Younggwon, Hahn Sookja. **Homosexuality in ancient and modern Korea**.
[Online]. Accessed September 15, 2014. Available from
http://hawaii.edu/hivandaids/Homosexuality_in_Ancient_and_Modern_Korea.pdf
- Lee Sooin, Nahm Sooyeon. "Drama reveals changing attitudes about homosexuality" **Korea Joongang Daily**. [Online]. Accessed September 15, 2014. Available From
<http://koreajoongangdaily.joins.com/news/article/article.aspx?aid=2925896>
- Lee Taehoon. **A Christian University in Korea declares no job for homosexuals**.
[Online]. Accessed February 24, 2015. Available From
<http://www.koreaobserver.com/korea-nazarene-university-christian-university-in-korea-declares-no-job-for-homosexuals-24494/>

Lindsey Boerma. "Obama: same-sex marriage constitutional, but an issue for the state" **CBS News**. [Online]. Accessed March 9, 2015. Available From <http://www.cbsnews.com/news/obama-same-sex-marriage-constitutional-but-an-issue-for-the-states/>

Matt Kelley. **The Korea queer culture festival**. [Online] Accessed March 31, 2015. Available From <http://discoveringkorea.com/090619/the-korea-queer-culture-festival/>

Park Sisoo. "Gay actor found dead in apparent suicide" **The Korea Times**, 2008. [Online]. Accessed March 10, 2015. Available From http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2008/10/117_32358.html

Rachel Feintzeig. "Why gay workers decide to stay in closet" **The Wall Street Journal**. [Online]. Accessed March 19, 2015. Available From <http://www.wsj.com/articles/SB10001424052702304163604579531893392671188>

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นางสาวกัลยกร สวัสดิ์สิทธิ์
วัน เดือน ปีเกิด	10 พฤษภาคม พ.ศ. 2536
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2553 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2557 ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม